

70662

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MESLEKİ VE TEKNİK ORTA ÖĞRETİMDE
ÖĞRENCİLERİN MESLEK ALANINA İLİŞKİN
DAVRANIŞLARA ULAŞMA DERECELERİNİN
TESBİTİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANABİLİM DALI

DANIŞMAN : PROF. DR. CEVAT ALKAN

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

AYTEN ULUSOY

ANKARA - 1988

JÜRİ ÜYELERİ

İ M Z A

Başkan

Üye

Üye

Tezin Kabul Edildiği Tarih/...../198..

Ö N S Ü Z

Bu araştırmada Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarında öğrencilerin meslek alanına ilişkin davranışlarının tespiti ve değerlendirilmesine çalışılmıştır. Konu kapsamı içinde Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından olan Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü öğrencilerinin meslek alanına ilişkin bilişsel, devinsel (psiko-motor) duyuşsal davranışları değerlendirilmiştir.

Değerlendirme sonuçlarının programın geliştirilmesinde ve eğitimin etkililiğinin artırılmasında katkı getireceği umulmaktadır.

Ayten ULUSOY

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLoların Listesi	v
BÖLÜM I	
GİRİŞ	1
Problem	14
Amaç	19
Alt Sorular	19
Sayıltılar	21
Sınırlamalar	22
Tanımlar	22
BÖLÜM II	
İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR	25
BÖLÜM III	
YÖNTEM	35
Evren	35
Örnekleme	35
Veriler	36
Verilerin Elde Edilmesi ve Çözümlemesi	37
BÖLÜM IV	
BULGULAR VE YORUM	45

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ VE ÖNERİLER	105
Özet	105
Sonuç	109
Öneriler	112
KAYNAKLAR	114
EKLER	
EK.1. Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü Öğretim Programı Esas Alınarak Oluşturulan Amaçlar.	118
EK.1-A. Bilişsel Alan Amaçları ve Davranışları...	120
1-B. Devinsel (Psikomotor) Alan Amaçları ve Davranışları	123
1-C. Duyuşsal Alan Amaçları ve Davranışları...	125
1-D. Belirtke Tablosu	128
EK.2. Belgi Testi	129
EK.3. Devinsel Alan İşlem ve Ürün Değerlendirme Ölçekleri	148
EK.4. Duyuşsal Alan Dereceleme Ölçekleri	151
EK.5. Bilgi Testi Ön Deneme Formu İstatistikleri.	152
EK.6. Bilgi Testi İstatistikleri	153
EK.7. Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü Öğretim Prog- ramında Yer Alan Amaçlar	154
EK.8. Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü Atelye ve Meslek Dersleri Programı	155

TABLULARIN LİSTESİ

Tablo

	<u>Sayfa</u>
1. Örnekleme alınan öğrencilerin okullara göre durumu	36
2. Bilgi testinin istatistiksel özellikleri.....	40
3. Örneklemedeki öğrencilere uygulanan başarı testine ilişkin istatistikler.....	46
4. Başarı testi aritmetik ortalamaları üzerinde yapılan varyans analizi sonuçları.....	46
5. "Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi" amacına ilişkin başarı yüzdeleri.....	48
6. "Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi" amacına ilişkin t testi sonuçları.....	49
7. "Giyim alanında kullanılan araç ve gereçleri tanıma ve özelliklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri.....	49
8. "Giyim alanında kullanılan araç ve gereçleri tanıma ve özelliklerini kavrama" amacına ilişkin t testi sonuçları.....	50
9. "Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri.....	51

10. "Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama" amacına ilişkin t testi sonuçları.....	51
11. "Giyim hazırlamada kullanılan temel dikiş tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri.....	52
12. "Giyim hazırlamada kullanılan temel dikiş tekniklerini kavrama" amacına ilişkin t testi sonuçları.....	53
13. "İnsan vücudunun özelliklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri.....	53
14. "İnsan vücudunun özelliklerini kavrama" amacına ilişkin t testi sonuçları.....	54
15. "Giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri.....	55
16. "Giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama" amacına ilişkin t testi sonuçları.....	56
17. "Kalıp elde etmek tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri.....	57
18. "Kalıp hazırlama tekniklerini kavrama amacına ilişkin t testi sonuçları.....	57
19. Devinsel işlemlerin okullara göre aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları.....	60
20. "kalıp hazırlama" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	61

Sayfa

21. "Kalıp hazırlama" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	62
22. "Kumaş hesabı yapma" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	63
23. "Kumaş hesabı yapma" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	63
24. "Kumaşı biçkiye hazırlama" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	64
25. "Kumaşı biçkiye hazırlama" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	65
26. "Kalıbı kumaşa yerleştirme ve kesme" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	66
27. "Kalıbı kumaşa yerleştirme ve kesme işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	66
28. "Giyimi kontrole hazırlama" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	67
29. "Giyimi kontrole hazırlama" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	68
30. "Giyimi kontrol etmek" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	69
31. "Giyimi kontrol etmek" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	70

	<u>Sayfa</u>
32. "Giyimi provadan çıkarmak" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	71
33. "Giyimi provadan çıkarmak" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	71
34. "Makine çekmek ve ara ütüsü yapmak" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	72
35. "Makine çekmek ve ara ütüsü yapmak" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	73
36. "Erkek yaka yapmak" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	74
37. "Erkek yaka yapmak" işlemine ilişkin okulların \bar{X} 'ları ile ilgili t değerleri.....	75
38. "Torbalı cep yapmak" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	76
39. "Torbalı cep yapmak" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	76
40. "İç temizlik ve baskı dikişlerini yapmak" işlemine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	77
41. "İç temizlik ve baskı dikişlerini yapmak" işlemine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	78

42. "Takma kol hazırlamak ve bedene takmak" işle- mine ilişkin varyans analizi sonuçları.....	79
43. "Takma kol hazırlamak ve bedene takmak" işle- mine ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	80
44. "Örme ilik açmak ve düğme dikmek" işleme i- lişkin varyans analizi sonuçları.....	81
45. "Örme ilik açmak ve düğme dikmek" işleme i- lişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri	81
46. "Bitmiş işi ütölemek" işleme ilişkin varyans analizi sonuçları.....	82
47. "Bitmiş işi ütölemek işleme ilişkin okulla- rın \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	83
48. Ürünün değerlendirilmesine ilişkin istatistik- ler.....	85
49. Ürün değerlendirmeye ilişkin varyans analizi sonuçları.....	86
50. Ürün değerlendirmeye ilişkin okulların \bar{X} 'ları ile ilgili t değerleri.....	86
51. "İnsan ilişkileri ile ilgili alışkanlıklar"a ilişkin istatistikler.....	89
52. "İnsan ilişkileri ile ilgili alışkanlıklar"a ilişkin varyans analizi sonuçları.....	89

	<u>Sayfa</u>
53. "İnsan ilişkileri ile ilgili alışkanlıklar"a ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	90
54. "Mesleki alışkanlıklar"a ilişkin istatistikler.....	90
55. "Mesleki alışkanlıklar"a ilişkin varyans analizi sonuçları.....	91
56. "Mesleki alışkanlıklar"a ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	91
57. "Zevk ve yaratıcılık gücü" amacına ilişkin istatistikler.....	92
58. "Zevk ve yaratıcılık gücü"ne ilişkin varyans analizi sonuçları.....	93
59. "Zevk ve yaratıcılık gücü"ne ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	93
60. "Ekonomik olma" amacına ilişkin istatistikler	94
61. "Ekonomik olma" amacına ilişkin varyans analizi sonuçları.....	95
62. "Ekonomik olma amacına ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	95
63. "Çevredeki iş yerlerini tanımaya istekli olma" amacına ilişkin istatistikler.....	96
64. "Çevresindeki iş yerlerini tanımaya istekli olma" amacına ilişkin varyans analizi sonuçları..	97

65. "Çevresindeki iş yerlerini tanımaya istekli ol- ma" amacına ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgi- li t değerleri.....	97
66. "Okul atelyesinde güvenlik kurallarına uyma" amacına ilişkin istatistikler.....	98
67. "Okul atelyesinde güvenlik kurallarına uyma" amacına ilişkin varyans analizi sonuçları.....	99
68. "Okul atelyesinde güvenlik kurallarına uyma" amacına ilişkin okulların \bar{X} 'ları ile ilgili t değerleri.....	100
69. "Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlama amacına ilişkin istatistikler.....	100
70. "Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlama" amacına ilişkin varyans analizi so- nuçları.....	101
71. "Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlama" amacına ilişkin okulların \bar{X} ları ile ilgili t değerleri.....	102

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırma probleminin açıklığa kavuşmasına yardımcı olacağı düşüncesiyle konunun genel ve kuramsal çerçevesi verilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla fazla ayrıntıya girilmeden eğitim, öğrenme, öğretim programı ve öğeleri, programın geliştirilmesi ve değerlendirilmesi konuları üzerinde durulmuştur.

Daha sonra problem, amaç, alt sorular, sayıltılar, sınırlamalar, araştırmada geçen bazı kavramların tanımları ve raporda kullanılan kısaltmalar açıklanmıştır.

Eğitim

Eğitim sözcüğü farklı görüşteki eğitimcilerce değişik biçimlerde tanımlana gelmiştir. Bu farklılığın asıl nedeni eğitimcilerin farklı felsefi görüşlerden hareket ederek tanım yapmalarından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte çeşitli eğitim tanımlarının bağdaştıkları belli noktalar vardır. Farklı eğitim görüşlerine sahip eğitimcilerin eğitimi bir süreç olarak görmeleri birinci ortak noktayı oluşturur. İkinci ortak nokta ise, bireyin mevcut haliyle yetersiz olduğu ve belli ölçütlere göre yeterli hale gelebilmesi için mutlaka bir değişimin meydana gelmesinin gerekliliğidir.

Farklı görüşteki eğitimcilerin uzlaştıkları noktalardan da anlaşılacağı gibi eğitim bir değiştirme sürecidir. Bu süreçten geçen kişinin davranışlarında bir değişme olması beklenir. Söz konusu olan değişme kuşkusuz istenilen yönde bir değişmedir. Bu yüzden eğitim, "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci".¹ olarak tanımlanabilir.

Bu anlamda değiştirilecek olan bireyin davranışdır. Davranışın değişmesi ancak bireyin kendi yaşantısı yoluyla olabilir. Bireyin davranışını değiştirmenin eğitim olarak adlandırılabilmesi için davranışın istenilerek ve kasıtlı (planlı) değiştirilmesi gerekmektedir. Eğitim bütün bunların bir zaman akımı içinde yer aldığı bir süreçle oluşur.

Birey kültürel ve sosyal çevresiyle etkileşimi sonunda yeni yeni davranışlar kazanır. Kendi sürekliliğini sağlayabilmek için toplum da üyelerinin belli özelliklere sahip olmasını isteyecektir. Bundan dolayı bireyler, hem kendilerinin hem de üyesi buldukları toplumun gereksinmelerini gidermede işe yarayacak belli bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar kazanmak zorundadır.

İnsan davranışlarını yaşantısı yoluyla kazanır. İnsanın çevresi ile sürekli ve yeterli düzeyde etkileşimi yaşantının oluşumunu sağlar. Davranışı kazanmanın, pekiştirmenin ve değiştirmenin yolu ise öğrencilerin yeterli

¹ Şelahattin Ertürk, Eğitimde "Program" Geliştirme, 1974, s.12.

düzejde yaşantılar kazanmaları ile mümkündür. Öğrenme, bireyin yaşantıları yoluyla davranışında meydana gelen değişimdir.²

Eğitim yönünden önemli olan eğitimin amaçlarına göre bireylerde istenilen davranış değişikliğini gerçekleştirmektir. İstenilen davranışları kazandırmak ve beğenilen davranışlarını pekiştirmek için önceden planlanmış yaşantılarının öğrencilere yeterli düzeyde kazandırılması gerekir.

Okullar önceden saptanan belli özellikleri öğrencilere kazandırmaya çalışan maksatlı öğretim kurumlarıdır. Maksat, öğrenci davranışlarında istenilen değişiklikleri oluşturmak ya da ona yeni davranışlar kazandırmaktır. Öğrenciler okulda önceden belirlenmiş özellikleri kazandırıcı nitelikteki seçilmiş ve kendi aralarında örgütlenmiş öğretim durumları içine sokulur ve söz konusu özellikleri kazanıp kazanmadıklarını görmek için sık sık yoklanır. Bu ise (a) öğrencilere kazandırılacak özellikleri (b) öğrencilerinin bu özellikleri kazanmalarına hizmet edecek öğretim durumlarını ve (c) bu özelliklerin kazanılıp kazanılmadığını anlama olanağı verecek ölçme durumlarıyla değerlendirme ilkelerini içeren bir öğretim programını gerektirir. Bu nedenle okullar belli öğretim programlarının uygulandığı ya da uygulamaya konulduğu yerler olarak görülebilir. Öğretmenler ise okullarda belli öğretim programlarının uygulayıcısıdır.

² Aynı, s. 78.

Öğretim Programı

Öğrenci davranışında istenilen değişiklikler oluşturmak amacıyla ayrıntılı olarak yapılan planlamaya öğretim programı denir. Bu anlamda bir öğretim programı, "öğrencilerden beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış faaliyetlerin tamamı olarak tanımlanabilir".³

Bugün bir öğretim programının, başlıca şu öğeleri içerdiği bütün ilgililerce kabul edilmektedir.⁴ (a) Amaçlar, (b) öğrenme yaşantıları ve yaşantıların örgütlenmesi, (c) değerlendirme.

Öğrencilere kazandırılacak özellikleri, yani ulaşılabilecek amaçları, bu amaçlara ulaşmak için yapılacak etkinliklerle, kullanılacak araç ve gereçleri, saptanan amaçlara ulaşıp ulaşılamadığını anlama olanağı verecek değerlendirmeyi içeren bir öğretim programı öğretmen ve öğrenciye nereye gideceklerini ve ilerlemenin her basamağında ne elde edeceklerini bilme olanağı verir.

Bir öğretim programında sırasıyla şu soruların açık, seçik ve tutarlı bir biçimde cevaplandırılmış olması gerekir: Niçin eğitim? Neler, ne zaman ve nasıl öğretilecek? Ne kadar öğrenildiğini nasıl anlayacağız? Programın amaçlarının saptanması, saptanan amaçlara ulaştıracak eğitim durumlarının seçilip düzenlenmesi ve amaçlara ulaşıp

³ Hıfzı Doğan, "Program Geliştirmede Sistem Yaklaşımı", A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 7,1-4(1974, s. 361.

⁴ Ralph W. Tyler, Basic Principles of Curriculum and Instruction, s. 4; Hilda Taba, Curriculum Development: Theory and Practice, s. 10; Hıfzı Doğan, Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Programını Geliştirme, s. 15; Fatma Varış, Eğitimde Program Geliştirme "Teori ve Teknikler", s. 18-19; Ertürk, Ön.ver. s. 95-96; Halil Tekin, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, s. 8-28.

ulaşılmadığının belirlenmesinde yapılacak değerlendirme işleminin belirlenmesiyle bu soruların tümü cevaplandırılabilir.

Bir öğretim programının öğeleri ile ilgili açıklamalar aşağıda verilmiştir.

Amaçlar (Hedefler)*

Bir toplumun her yönüyle gelişmesinde ve kalkınmasında insanın, insanın istenilen özellikleri kazanmasında da eğitimin rolü çok önemlidir. Bir toplumu oluşturan insanların istenilen özelliklere sahip olması ölçüsünde toplum da istenilen düzeye ulaşır. Her toplum kendi insanını, kendi gereksinimleri doğrultusunda yetiştirirken, aynı zamanda insanın kendi içinde uyumlu bir kişiliğe sahip olmasını da göz önünde bulundurmalıdır. Okullar önceden belirlenen özellikleri öğrencilere kazandıracak etkinlikte bulunurlar.

Program geliştirme konusundaki kaynaklarda eğitim amaçlarının genelden özele, soyuttan somuta doğru şöyle sıralandığı görülmektedir.

1. Eğitim genel amaçları
2. Belli bir okul tipinin amaçları
3. Belli bir dersin amaçları
4. Belli bir derste bir konunun ya da ünitenin amaçları (Özel amaçlar).⁽⁵⁾

* Aynı kavramı ifade etmek için bazı yazarlar "amaç" bazı yazarlar "hedef" sözcüğünü kullanmaktadırlar. Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlüğünde de bu sözcükler eşanlamlı olarak gösterilmiştir.

⁵ Fatma Varış, Eğitim Bilimine Giriş, s. 11; Ertürk Ön.ver., s.15.

Amaçlar, yetiştirdiğimiz kişide bulunmasını istediğimiz, eğitim yoluyla kazandırılabilir nitelikteki özelliklerdir. Bir dersin amaçları, o dersi alan öğrenciye kazandırılmak istenen yeni davranışlar ya da öğrencinin önceki davranışlarında oluşturulmak istenen değişikliklerdir. Öğrenciye kazandırılmak istenen davranışlar bilgi, beceri, yetenek, ilgi, tutum ve alışkanlıklarla ilgili olabilir. Bunun için ve öğretim amaçlarının herkesce aynı biçimde anlaşılmasına yarayacak açıklıkta ifade edilip, gözlenebilir. Öğrenci davranışına dönüştürülmesinde yararlı olacağı düşüncesiyle, bazı eğitimciler, amaçları sınıflama girişiminde bulunmuşlardır. Bunlar içinde Bloom ve arkadaşlarının yaptığı sınıflama oldukça yaygın bir kabul görmüştür. Bloom ve arkadaşları ilk olarak amaçları bilişsel, duyuşsal ve psikomotor (devinsel) olmak üzere üç ana alana ayırmışlardır. Daha sonra her bir alandaki amaçları kendi aralarında aşamalı olarak sınıflama girişiminde bulunmuşlardır.⁶

Çeşitli eğitim etkinliklerinin seçimi ve programın etkili olup olmadığının yani, öğrenci davranışında istenilen değişimleri sağlama ya da yeni davranışlarını kazandırmadaki başarısını belirlemek için eğitim amaçlarının önceden belirlenmesine ihtiyaç vardır. Bir dersin amaçları önceden saptanmış ve açıkça belirtilmiş değilse, o ders için uygun malzeme, içerik, ve öğretim yöntemi belirlenemez ve o ders etkilice değerlendirilemez.

⁶ Benjamin S. Bloom ve diğerleri, Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: Cognitive Domain. S. Ertürk Ön.ver., s.63-76.

Amaçların, hem eğitim durumlarının seçiminde ve düzenlenmesinde, hem de ölçme durumlarının hazırlanmasında işe yarayabilmesi için, belli kurallara göre ifade edilmesi ve gözlenebilir öğrenci davranışlarına çevrilmesi gerekir.⁷

Amaçların İfadesinde Gözetilecek Noktalar:

1. Amaçlar, öğrenci davranışı bakımından ifade edilmelidir.
2. Amaçlar, öğretim sonunda, öğretimi başarıyla tamamlayan bir öğrencinin ne yapabileceğini göstermelidir.
3. Amaçlar, konu başlıkları gibi ifade edilmemelidir.
4. Bir amaç bir öğrenme ürünü ile ifade edilmelidir.
5. Amaç, hem bir ilgili davranışlar örüntüsüne işaret edecek kadar genel, hemde öğretimi yönlendirecek kadar özel olmalıdır.

Amaçların Gözlenebilir Davranışlara Çevrilmesi

Amaçlar yukarıda açıklanan esaslara uygun biçimde ifade edilmiş olsalar bile, yine de istenilen açıklık ve belirginlikte olmayabilirler. Bir amaç öğrenci davranışı bakımından ifade edilmiş olsa bile öğretme durumları düzenlemede ve bu amaca ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin bilgi toplamada kullanılacak test durumları hazırlamada işe yarar belirginliğe getirilmesi gerekir. Yani gözlenebilir

⁷ Ertürk, Ön.ver, s. 53-59; Tekin, Ön.ver, s.12-17.

öğrenci davranışlarına dönüştürülmelidir. Bir başka deyişle amaçların davranışsal olarak tanımlarının yapılmasına gerek vardır.

Amaçların davranışa dönüştürülmesinde göz önünde bulundurulması gereken esaslar aşağıdaki gibi maddeler halinde özetlenebilir.⁸

1. Davranış gözlenebilir, doğrudan ya da dolaylı yoldan ölçülebilir olmalıdır.
2. Bir hedefin altında yer alan her bir davranış, kesinlikle o hedefle ilgili olmalıdır.
3. Belli bir hedef altında yer alan her bir davranış ifadesinin sınırları belli olmalı ve o hedef altındaki başka bir davranış ifadesinde kapsanmış olmamalıdır.
4. Davranış kapsamlı olmalıdır. Davranış bir davranımlar örüntüsü olmalıdır.

Eğitim Durumları

Amaçlar saptandıktan ve gözlenebilir öğrenci davranışlarına dönüştürüldükten sonra sıra neler nasıl öğretilecek sorusunun cevaplandırılmasına gelir. Bu soru amaçla ulaştırıcı konu içeriği, ders araç-gereçleri ve öğretim yöntemlerinin belirlenmesiyle cevaplandırılmış olur. Program açısından amacın gerçekleşmesi, öğrenci açısından da öğrenmenin oluşması, öğrencinin içinde bulunduğu çevreyle etkileşimi yoluyla olur.

⁸ Halil Tekin, Okuduğunu Anlama Gücü ile Yazılı Antalım Becerisini Geliştirme Yönünden Okullarımızdaki Türkçe Öğretimi, 1980, s.77.

Yaşantı birey ile çevresi arasındaki etkileşimin bireydeki izlenimleri olarak görülebilir. Öğrenme yaşantısı ise; "nispeten kalıcı izli bir değişmeye vesile olan yaşantı'dır."⁹

Yaşantının kökeninde etkileşimin bulunması onun, öğrencinin etkin katılımına dayandığını gösterir. Öğrenci okumak, dinlemek, gözlemek, düşünmek ve yapmak suretiyle etkinliği kendisi yürütebileceğine göre, öğretmenin görevi, öğrencinin istenilen yaşantıları geçirmesini sağlayacak biçimde çevreyi düzenlemek, yani eğitim durumlarını ayarlamak olacaktır. Bu bir yandan öğretmenin öğrencilerinin bilgileri, ilgileri, tutumları ve alışkanlıkları hakkında bazı bilgilere sahip olmasını öte yandan da konu içeriği, ders araçları, kendi davranışları gibi öğelerin oluşturduğu eğitim çevresine öğrenciyi istenilen davranışı yapmaya yöneltecek biçimde çeki düzen vermeyi gerektirir.

Öğrencinin çevresiyle etkileşimi demek öğrencinin iç koşulları ile dış koşullarının etkileşmesi demektir. Gagne; aşamalı biçimde sıraladığı sekiz öğrenme türünden her birinin gerçekleşmesi için gerekli olan öğrenci içindeki koşullarla eğitim durumu koşullarını açık ve tutarlı biçimde belirtmiş bulunmaktadır.¹⁰

⁹ Ertürk, Ön.ver, s. 82.

¹⁰ Tekin, Ön.ver, 1980, s.9. (R.M.Gagne, The Contidions of Learning s. 33-61).

İstenilen öğrenme yaşantılarını oluşturabilecek eğitim durumlarının seçilip düzenlenmesinde uyulması gereken bazı ilkeler şöyle sıranabilir.

1. Eğitim durumları amaçla ilgili olmalıdır.
2. Eğitim durumları öğrenci düzeyine uygun olmalıdır.
3. Eğitim durumları hem birden çok hedefe hizmet etmeli hem de istenmeyen sonuçlar ortaya çıkarmaktan uzak olmalıdır.

Yukarıda belirtilen ilkelere uygun olarak seçilen eğitim durumları, istenilen davranış değişikliklerini oluşturabilmeleri için tutarlı ve kaynaşık bir bütün haline getirilmelidir. Çünkü öğrenci davranışında istenilen önemli değişiklikler, kısa sürede ve tek bir öğrenme yaşantısı ile sağlanamaz.

Eğitim durumlarının etkili olabilmeleri için, onları birbirini pekiştirecek biçimde örgütlemek gerekir. Örgütleme dikey ve yatay olarak yapılmalıdır. Etkili dikey örgütleme yaşantıların ardışık eğitim durumları içinde tekrarlanarak sürekliliğinin sağlanmasıdır. Bunun için yaşantılar sıralı bir aşamalar düzeni içinde yer almalıdırlar.

Öğrenme yaşantıları arasındaki yatay ilişki, kaynaşıklık olarak adlandırılır.¹¹ Öğrencinin geçirmekte olduğu paralel yaşantıların, birbiriyle uyumlu bir bütün oluşturmaları, birbirini pekiştirmeleri gerekir. Böylece

¹¹ Aynı, s. 11.

hem amaca daha çabuk ve kolay ulaşılır; hem de meydana gelen öğrenme, unutulmaya karşı dirençli, bütünsel bir öğrenme olur.

Değerlendirme

Programın başında belirlenmiş olan amaçlara ulaştıracağı düşüncesiyle seçilen ve süreklilik, aşamalılık, kaynaşıklık ilkelerine göre düzenlenen öğrenme yaşantılarını öğrencilere kazandırmak için harcanan çabaların etkili olup olmadığı hakkında bilgi edinmek gerekir. Acaba öğrencide oluşturulması düşünülen davranış değişiklikleri ne derecede gerçekleşmiştir? Bu soruya geçerli ve güvenilir bir cevap bulmaksızın sürdürülüp giden eğitim çabalarının etkili olup olmadığı bilinemez. Programın amaçlarına ne derecede ulaşıldığını belirlemek için değerlendirmeye gerek vardır. Ayrıca öğretimi öğrencinin hazır bulunuşluk düzeylerine göre ayarlayabilmek için de değerlendirme gereklidir.

Değerlendirme üç amaç için yapılır.¹²

1. Öğretimin başlangıç noktasını saptamaya ve öğretimi öğrenci düzeyine göre ayarlamaya yarayacak bilgileri sağlamak için tanıma ve yerleştirmeye yönelik değerlendirme (reflective-yansıtıcı değerlendirme).
2. Öğretim sürüp giderken, her bir üniteye öğrenme eksikliklerinin ve güçlüklerinin belirlenmesi,

¹² Bloom ve diğerleri, Ön.ver., s. 61-138, Tekin Ön.ver., 1980, s. 12.

bu eksiklik ve yetersizliklerin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınmasında işe yarayacak verileri elde etmek için biçimlendirme-yetiştirme-yönelik değerlendirme (formative-biçimlendirici değerlendirme).

3. Programın öngördüğü amaçlara ulaşıp ulaşılmadığına bakarak öğrenci, öğretmen ve uygulanan programa ilişkin yargıda bulunmaya hizmet edecek verileri toplamak maksadıyla değer biçmeye yönelik değerlendirme (Summative-Toplam değerlendirme).

Program Geliştirme ve Değerlendirme

Program hazırlama, daha önce sözü edilen öğeleri ve bu öğeler arası ilişkileri belirleyen bir klavuz kitap ortaya çıkarmadır. Program geliştirme ise, hazırlanan programın, araştırma-değerlendirme yoluyla uygulamada geliştirilmesidir.¹³ Hazırlanıp uygulamaya konulan bir öğretim programının geliştirilmesi, söz konusu programın sürekli olarak değerlendirilmesini zorunlu kılar.

Sürekli bir etkinlik olan program geliştirme, esas olarak, bir programın (a) hazırlanması, (b) uygulamaya konulması ve (c) uygulama sonuçlarına göre düzeltilmesi evrelerini kapsar. Bu üç evrenin her aşamasında eğitimle ilgili belli kararlar verilmek zorundadır. Program, öğren-

¹³ Fatma Varış, Ön.ver., 1978, s. 20.

ci, öğretim ve öğretmen hakkında verilmesi gereken önemli kararların dayanağı, değerlendirme sonuçları olacaktır.

"Değerlendirme, kesinlikle en az bir ölçme sonucu ile bir ölçütü gerektirir".¹⁴ Genel anlamda değerlendirme, bir ölçme sonucunu bir ölçütü karşılaştırarak bir değer yargısına varmak demektir.

Eğitimde kasıt öğrenci davranışını istenilen yönde değiştirmek olduğuna göre, eğitimdeki değerlendirmelerde, ilk olarak öğrenci davranışının ölçülmesi gerekir. Program değerlendirmesinde de ilk olarak programın yetiştirdiği öğrencilerin davranışlarındaki amaçlarla tutarlı değişmelerin ya da öğrencilerin amaçlarda kapsanan davranışlara sahip olma derecesinin bilinmesine gerek vardır. Programın etkili olup olmadığı hakkında bir yargıda bulunmada (program değerlendirmede) kullanılacak ölçüt ya da ölçütler takımı, programın amaçları olmalıdır. Bir program, belirlenmiş olan amaçlar gerçekleştiği oranda etkili sayılır.

Eğitimcilerin tümünün program değerlendirmede amaçların temel olduğu ve öğrencilerin amaçlara ulaşma derecesini değerlendirmeksizin bir programın geliştirilmesinin söz konusu olamayacağı görüşünde birleştikleri görülmektedir.

Buraya kadar belirtilenler ışığında son olarak şu söylenebilir. Amaçlar, yani öğrenci davranışında oluşturulmak istenen değişiklikler belirlenmeden yürütülecek

¹⁴ Tekin, Ön.ver., 1980, s. 12.

bir öğretim etkinliği verimli ve etkili olamaz. İlk olarak ulaşılmaması düşünülen nokta belirlenmelidir ki, o noktaya ulaştıracak yöntem ve araçlar belirlenebilsin. Öte yandan amacı belirleyip, ona götüreceği yol ve aracı belirlemede yeterli değildir. Önceden belirlenen davranışlara ulaşıp ulaşılmadığının ya da, ulaşıldıysa ne derecede ulaşıldığını belirleyecek programın etkili olup olmadığı, etkili olmaması halinde onu daha etkili kılmak için programın nerelerinde ne gibi düzeltmeler yapmak gerektiği konularında daha geçerli kararlar verilebilir.

Problem

Her eğitim etkinliği öğrencilere yeni davranışlar kazandırmayı ya da davranışlarında istenilen değişimleri oluşturmayı amaçlar. Öğrenciye kazandırılması kararlaştırılan davranışlar ya da öğrenci davranışlarında oluşturulmak istenen değişiklikler öğretimin amaçlarıdır. Bu nedenle bir öğretim programının düzenlenmesinde ilk olarak öğrencilere kazandırılacak değişikliklerin belirlenmesi gerekir. Saptanan amaçlar eğitim durumları ve sınav durumlarına işaret edecek biçimde ve herkes tarafından aynı şekilde anlaşılacak açıklıkta ifade edilip, gözlenebilir davranışlara dönüştürüldükten sonra bu davranışların öğrencilere kazandırılmasına hizmet edecek eğitim durumları düzenlenir. Bu öğrencinin etkileşimde bulunacağı çevrenin düzenlenmesini gerektirir. Çünkü program açısından amaçların gerçekleşmesi, öğrenci açısından ise öğrenmenin ortaya çıkması öğrencinin içinde bulunduğu çevreyle etkileşimi yoluyla olur.

Programın başında belirlenmiş olan amaçlara ulaştıracağı düşüncesiyle seçilen ve süreklilik, aşamalılık, kaynaşıklık ilkelerine göre düzenlenen öğrenme yaşantılarını öğrencilere kazandırmak için harcanan çabaların etkili olup olmadığı hakkında bilgi edinmek gerekir. Acaba öğrencide oluşturulması düşünülen davranış değişiklikleri ne derecede gerçekleşti? Bu soruya geçerli ve güvenilir bir cevap bulmaksızın sürdürülüp giden eğitim çabalarının etkili olup olmadığı bilinemez. Programın amaçlarına ne derecede ulaşıldığını belirlemek için değerlendirmeye gerek vardır.

Program geliştirme programın araştırma yoluyla uygulamada geliştirilmesidir. Toplumsal dinamizm eğitim programlarının dinamik olmasını gerektirmektedir. Eğitim programlarının dinamizmini objektif süreçlerle yöneltmek yoluyla insangücünü toplum isteklerine uygun nitelikte yetiştirmek mümkün olacaktır. Eğitim programları yalnızca okulda düzenli çalışmayı değil, aynı zamanda toplumda da yaşama ve öğrenme koşullarını geliştirmeyi amaç edinir.

Toplum gereksinimleri ile bireyin gereksinimleri ve özelliklerini gözönünde bulunduran bir program anlayışında, genç kuşakların başarıya dayalı bir fırsat eşitliğinden yararlanarak en uygun statü ve rollere hazırlama yanında bu rolleri yapıcı ve yaratıcı bir yaklaşımla uygulamaları üzerinde de durulmaktadır.

Toplumumuzda meslek ve iş alanlarındaki çeşitlenme, bu günkünden farklı becerileri kazandıracak bir program anlayışını zorunlu kılmaktadır.

Bu açıklamalardanda anlaşılacağı gibi programların çağdaş gelişmeleri, ülke gereksinimleri, bireylerin dilek ve yetenekleri ışığında geliştirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır.

Bu araştırmada Mesleki Teknik Orta Öğretim kurumlarında öğrencilerin mesleki davranışlara ulaşma dereceleri belirlenerek değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu konu kapsamı içinde araştırmada Mesleki ve Teknik Orta Öğretim kurumlarından olan Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü öğrencilerinin mesleki davranışlara ulaşma derecelerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi ele alınmıştır.

Mesleki ve Teknik Orta Öğretim kurumlarından olan Kız Meslek Liseleri Orta Okula dayalı üç yıl süreli orta öğretim kurumlarında okutulan ortak genel bilgi dersleri yanında, meslek eğitimi veren ve iş alanlarına orta düzeyde meslek elemanı yetiştirmeyi amaçlayan ve ayrıca üst öğrenim kurumlarına da öğrenci hazırlayan meslek okullarıdır.

Bu günkü Kız Teknik Eğitim Kurumları, ilk defa 1865 yılında Ruscuk'ta Mithat Paşa tarafından "Kız Islahanesi" adı altında ordunun giyim ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulmuştur.

1927-1928 öğretim yılından itibaren ilk okula dayalı beş yıl süreli genç kız ve kadınlarımızı iyi bir vatandaş ve becerikli bir ev kadını olarak yetiştirmeyi amaçlayan Kız Enstitüleri kurulmuştur.

1933-1934 yılında yapılan program değişikliği ile Kız Enstitülerinde Moda-Çiçek ve Biçki-Dikiş olmak üzere iki meslek dalı uygulamaya konulmuştur.

1935-1936 öğretim yılında Kız Enstitülerine Ortaokul mezunu öğrencilerin alınması kararlaştırılarak öğrenim süresi iki yıl olan "Özel" bölüm açılmıştır, Beş yıl süreli olan esas ve iki yıl süreli özel bölümlerden oluşan Kız Enstitülerinin bu programları 1963-1964 öğretim yılına kadar devam etmiştir.¹⁵

1960'da planlı kalkınma dönemine giren Türkiye'de bu planlamaların gereği öne sürülen Sosyal ve Ekonomik gelişmede Kız Teknik Eğitime önemli görevler düşmüş ve özellikle kadın iş gücünün hazırlanması, dolayısıyla programlarda meslek eğitimine önem verilmesi önerilmiştir⁽¹⁶⁾.

Bu gelişmelerin ve önerilerin ışığında 1963-1964 öğretim yılından itibaren ilkokula dayalı beş yıl süreli Kız Enstitüleri diğer meslek okulları gibi orta okula dayalı üç yıl süreli meslek okulları haline dönüştürülmüştür. Böylece her öğrencinin seçeceği bir dalda derinlemesine bilgi, beceri, alışkanlık ve tavırlar kazanarak bu alanda çalışabilir bir eleman haline gelmesi hedef alınmıştır.

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma planı hedeflerine ve IX. Milli Eğitim Şurası kararlarına uygun olarak da 1975-1976 öğretim yılında Kız Enstitüleri "Kız Meslek Lisesi"

¹⁵ MEB Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü Brifingi, 1982.

¹⁶ Kalkınma Planı Birinci Beş Yıl 1963-1967. Kalkınma Planı İkinci Beş Yıl 1968-1972).

olarak isimlendirilmiş ve üretici meslek kadını yetiştirme amacı daha da ağırlık kazanmıştır.

Bugün yaygın olarak uygulanan Giyim, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi, Resim, Nakış, Ev Yönetimi-Beslenme, Elsanatları ve Çiçek.¹⁷ meslek bölümleri programlarının yanı sıra özellikle sanayi kuruluşlarının yoğun ve iş olanaklarının fazla olduğu bölgelerde, özelliklerine ve üretime yönelik yeni meslek dalları uygulamaya konulmuştur. Hazır Giyim, Besin Teknolojisi, Seramik, Tekstil v.b. meslek dalları ile beraber uygulamadaki meslek dalları sayısı 32'ye çıkarılmıştır. Halen 248 Kız Meslek Lisesi, Toplam 36.242 öğrenciye hizmet vermektedir.¹⁸

Bu güne kadar uygulanan Kız Meslek Liseleri programları program geliştirme esasları çerçevesinde incelendiğinde, amaçların çok genel ifadelerle belirlendiği, davranışsal tanımlamanın yapılmadığı ve eğitim ve sınav durumlarının düzenlenmesine olarak verecek bir düzen içinde hazırlanmadığı görülmektedir. Öğrenciye kazandırılması düşünülen davranışlar açık ve anlaşılır biçimde belirlenmeden, programın uygulanması sırasında amaçlara uygun etkinliklerin yapılması beklenemez. Aynı zamanda öğrencilerin amaçlarda belirlenen davranışlara ne derecede ulaştıklarını değerlendirmede işe koşulacak ölçme araç ve yöntemlerinin de uygun şekilde hazırlanması beklenemez.

¹⁷ MEB Kız Meslek Lisesi Öğretim Programı, 1977.

¹⁸ MEB Brifingi, Ön.ver., s.

Eğitim programlarında amaçlarla belirlenen davranışlara erişme durumunun belirlenmesi program geliştirme süreçlerinin ayrılmaz bir boyutudur. Mevcut uygulamalarda bu hususun ihmal edilmiş olması programların etkililik ve verimliliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Giyim alanında programların bu yönden durumunun incelenmesi ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı Kız Meslek Liselerinde uygulanan giyim bölümü öğretim programı amaçlarında belirtilen bilgi, beceri, tavır ve mesleki alışkanlıklara ilişkin davranışlara ne derecede ulaşıldığını belirleyerek programı değerlendirmektir.

Bu genel amaca ulaşabilmek için şu sorulara cevap aranmıştır.

ALT SORULAR

1. Öğrenciler giyim öğretim programında belirlenen bilişsel amaçlara ne derecede ulaşmışlardır?
2. Bilişsel amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Öğrenciler giyim öğretim programında belirlenen devinsel amaçlara ne derecede ulaşmışlardır.
4. Devinsel amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. Öğrenciler giyim öğretim programında belirlenen duyuşsal amaçlara ne derecede ulaşmışlardır?

6. Duyuşsal amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Bireyler eğitim düzeyleri ölçüsünde toplumsal ve ekonomik yaşamda etkin görev alabilirler. Bireylerin okulda kazandıkları bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar girebilecekleri meslekte başarılı olmaları, mesleğe uyumları ve kazançları açısından önemlidir.

Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü mezunlarının çalışabileceği giyim sanayii hızla gelişmekte ve nitelikli insan gücüne gereksinim duyulmaktadır. Dış pazara açılma ve ihracatın artması nedeniyle hazır giyim üretiminde düşük maliyetle kaliteli ürün elde etmek büyük önem taşımaktadır.

Halen Mesleki ve Teknik Orta Öğretim kurumlarından olan 248 Kız Meslek Lisesinde Giyim Bölümü öğrencilere hizmet götürmekte ve bu alanda eleman yetiştirmektedir. Bugüne kadar uygulanmakta olan programın gerçek anlamda değerlendirilmediği görülmektedir.

Bu okulların etkin kılınması için kendisinden beklenen eğitim işgörülerini yerine getirip getirmediğinin, yani öğrencilerin meslek alanına ilişkin amaçlara ve davranışlara ne derecede ulaşabildiğinin belirlenmesi gerekmektedir.

Bu gereklilikten hareket ederek bu araştırmada Mesleki ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarından olan Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü öğrencilerinin meslek alanına ilişkin

amaçlara ne derecede ulaştıklarını belirleyerek program değerlendirilmiştir.

Araştırma sonuçlarının ilgililere şu hususlarda yardımcı olacağı beklenmektedir.

1. Uygulanmakta olan Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü öğretim programı ile öğrencilerin meslek alanına ilişkin amaç ve davranışlara ne derecede ulaştıkları hakkında M.E.G.ve S.B. yetkililerine ve program geliştirmeye katılan öğretmenlere bilgi vererek gerekli düzeltme ve geliştirme çalışmalarına yardımcı olmak.

2. Giyim bölümü öğretim programını uygulayan öğretmen ve yöneticilere programın verimi hakkında bilgi vererek öğretim hizmetinin aksayan yönlerinin düzeltilmesine yardımcı olmak.

Varsayımlar

1. Bilişsel, Devinsel ve Duyusal alana ilişkin amaçlar ve davranışların değerlendirilmesinde kullanılacak ölçme araçlarının kapsam geçerliliği konusunda uzman görüşü geçerlidir.

2. Ölçme araçları geçerli ve güvenilirlerdir.

3. Duyusal alanda ölçme araçlarını uygulayan giyim öğretmenlerinin değerlendirmeleri güvenilirlerdir.

4. Devinsel alanda ölçme araçlarını uygulayan jürinin yaptığı değerlendirmeler güvenilirlerdir.

Sınırlamalar

1. Araştırma Ankara İl Merkezinde bulunan Kız Meslek Liselerinden tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen dört Kız Meslek Lisesinin giyim bölümleri ile sınırlıdır.

2. Araştırma Kız Meslek Liseleri Giyim Bölümü son sınıf öğrencileri ile sınırlıdır. 1 ve 2. sınıflar araştırmanın kapsamı dışında tutulmuştur.

Tanımlar

Amaç (Hedef): Bir öğrencinin planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar sayesinde kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği ya da davranış olarak ifade edilmeyen elverişli olan bir özelliktir.¹⁹

Bilişsel davranış: Bilgilerle ve bilgilerden doğan zihin yetenekleriyle ilgili davranışlardır.²⁰

Devinsel davranış: Kas ve adale hareketi ile oluşan fiziki davranışlardır.²¹

Duyuşsal davranış: Öğrenme sürecindeki etkileşimlerin öğrenen kişinin ilgileri tutumları ve benzeri öğrenme süreçlerinde başarılı olacağına inanan ve güvenme derecesi üzerindeki tüm etkileri.²²

¹⁹ Ertürk, Ön.ver, 1974, s. 25.

²⁰ M. Fuat Turgut, "Eğitimde Hedef Davranış Analizi ve Hedefe Uygun Soru Yazma Teknikleri", s. 5.

²¹ Hıfzı Doğan, Analiz ve Program Hazırlama, 1982, s. 81.

²² Benjomin S. Bloom, İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme, Çev: D.Ali Özçelik, s. 300.

Öğretim programı: Belli öğrencilerde, belli bir zaman süresi içinde yetiştirmeye yönelik düzenli eğitim durumlarının tümüdür.²³

Öğretim programı değerlendirmesi: Öğrenci davranışlarındaki değişmelerin amaçlarla karşılaştırılması ve uygulanan öğretim programı hakkında bir yargıya varma sürecidir.

Kız Meslek Lisesi: Orta okula dayalı üç yıl süreli orta öğretim kurumlarında okutulan ortak genel bilgi dersleri yanında, meslek eğitimi veren ve iş alanlarına orta düzeyde meslek elemanı yetiştirmeyi amaçlayan ve ayrıca üst öğrenim kurumlarına da öğrenci hazırlayan meslek okullarıdır.

Giyim Bölümü: Orta okula dayalı 3 yıl ortak genel bilgi dersleri yanında giyim alanı ile ilgili temel bilgi beceri ve iş alışkanlıkları kazandıran bir bölümdür.

Tam öğrenme düzeyi: Programda kapsanan amaçlar ölçüt alındığında, yüzde 90 (ve üstü) başarı düzeyi.

Yeterli öğrenme düzeyi: Programdaki amaçlar ölçüt alındığında yüzde 70 (ve üstü) başarı düzeyi.

Geçerli öğrenme düzeyi: Programdaki amaçlar ölçüt alındığında yüzde 50 (ve üstü) başarı düzeyi.

²³ Ertürk Ön.ver, s. 14.

Kısaltmalar

M.E.G. ve S.B.: Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı.

KML: Kız Meslek Lisesi

Öğrenci: Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü son sınıf öğrencisi.

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde program geliştirme ve değerlendirmeye ilişkin araştırmalar özet olarak verilmiştir.

Eğitim bireyde istenilen davranışları geliştirme sürecidir. Değerlendirme ise bireyde eğitim ile oluşturulmak istenen davranış değişikliklerinin ne ölçüde gerçekleştiğini belirlemek için uygulanan bir süreçtir. Değerlendirme programı hazırlama ve uygulama çalışmalarının ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen, öğrenciden ve sistemin kendisinden elde edilen verileri kullanarak sistemi geliştirmeye çalışmalıdır.²⁴

Programı meydana getiren devinsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlar için uygun ölçme amaçlarının seçilmesi gerekir.

Çağdaş anlamda program geliştirme çalışmaları 1950'lerden bu yana önemli gelişmeler göstermiştir. Son 30 yılda programın temel ögesi olan amaçların aşamalı olarak sınıflandırılması ve okul öğrenmesinde tam öğrenme modeli geliştirme çabaları görülmektedir.

Amaçları bilişsel, duyuşsal ve devinsel olmak üzere üç temel alanda inceleyen Bloom ve arkadaşlarıdır. Bi-

²⁴ Hıfzı Doğan, Ön.ver, 1982, s. 208.

lişsel alanda ve duyuşsal alandaki sınıflamalar 1956 ve 1964 yıllarında tamamlanmıştır.

Devinsel alanla ilgili bugüne kadar çeşitli sınıflamalar olmuştur. Bunlardan birisi de Simpson tarafından yapılmıştır.²⁵

Aşamalı sınıflama amaçların açık seçik belirlenmesinde, öğrenci davranışı olarak tanımlanmasında, tasarlanan özelliklerin öğrencide oluşturulması sürecinde ve kazandırılmak istenen özelliklerin ne ölçüde oluştuğunu belirlemede "aşamalı sınıflama" kolaylaştırıcı ve yön gösterici durumdadır.

Amaçların kapsamı ve düzeyi belirlenmedikçe ilgili davranışı gerçekleştirmeye dönük eğitim durumları ile değerlendirme çalışmaları etkisiz ve yetersiz kalacaktır. Değerlendirmede öğrencinin meydana getirdiği ürün veya ürünü meydana getirirken kullanılan tekniğin verimi, süreç veya bunların her ikisi esas alınabilir.²⁶

Ülkemizde çağdaş anlamda program geliştirme ve değerlendirme çalışmaları oldukça yenidir. Program geliştirme ve değerlendirmeye esas oluşturacak yazılı kaynaklar 1960'lı yıllardan sonra oluşmaya başlamış, 1970'lerden sonra yönlendirici bir aşamaya ulaşmıştır.²⁷

²⁵ Bloom ve diğerleri, Ön.ver, s. 4.

²⁶ Doğan Ön.ver, 1982, s. 213.

²⁷ Selahattin Ertürk, Planlı Eğitim ve Değerlendirme; Varış, Ön.ver, 1978, s.

Program değerlendirme çalışmaları ise 1965'lerden sonra başlamıştır.²⁸

Program değerlendirme yaklaşımlarından biri "tasarıya bakarak değerlendirmedir. Demirtaş tarafından yapılan bir araştırma bu yaklaşımla yapılan araştırmalara bir örnek oluşturmaktadır.²⁹

"Köy Enstitüleri 1943 Eğitim programının değerlendirilmesi"nin konu alındığı bu araştırmada, programın genel ve özel amaçları; saptanması ve ifadesinde başvuru yollar ve çıkarıldığı kaynaklar, davranış tanımları ve kullanılış biçimleri bakımlarından değerlendirilmiştir. Demirtaş bu araştırmasında, amaçların bugünkü anlayışa uygun olarak açıkça belirtilmediği, özel amaçları belirleme işinin öğretmen ve yöneticilere bırakıldığı amaçların çıkarıldığı kaynakların neler olduğuna ilişkin kanıtlar bulunmamasına rağmen toplumun ihtiyaçlarına dönük olduğu sonucuna varmıştır. Bunun yanında amaçların davranış tanımlarının yapılmadığı ve hedeflerin belirlenmesinde bireyin gücü ve ihtiyaçlarının hesaba katılmadığı da belirtilmektedir.

Program tasarısını uygulamadan önce belirli ölçütlere göre değerlendirmek eğitim etkinliklerini planlamak bakımından çok önemli olmakla birlikte tek başına programın etkililiğine kanıt teşkil edemez. Program değerlendir-

²⁸ M.Fuat Turgut, "Eğitimde Hedef Davranış Analizi ve Hedefe Uygun Soru Yazma Teknikleri", MEB Fen Öğretimi Geliştirme Bilimsel Komisyonu Yayını, Ankara, 1973, s. 273.

²⁹ Abdullah Demirtaş, "Köy Enstitüleri 1943 Eğitim Programının Değerlendirilmesi", 1971.

mede tasarının dışında başka ögelere de yer vermek gerekmektedir.

Ülkemizde program değerlendirme çalışmalarından bazıları ürüne bakarak değerlendirme yaklaşımına göre gerçekleştirilmiştir. Bilen³⁰, Peser³¹, Tekin³², Ural³³'in araştırmaları bu desene göre yürütülmüştür.

Bilen, erişiyeye ağırlık vererek ürüne dönük olarak yaptığı program değerlendirmede, programın kapsamındaki bilişsel, devinsel (psikomotor) ve duyuşsal amaçları değerlendirme konusu etmiştir. Bilen'in araştırmasında bilişsel erişiyeye yüzdesi 60, devinsel erişiyeye yüzdesi 77, duyuşsal erişiyeye yüzdesi 64 olarak bulunmuştur. Bu araştırmada öğrenci davranışlarındaki değişmelerin ölçülmesinin yanında, öğretmenin etkililiği de değerlendirme konusu edilmiştir. Öğretmenin etkililiğini yorumlamada öğrenci başarılarına bakılmıştır.

Peser'in, Hacettepe Üniversitesi'nde okutulmakta olan Eğitim Sosyolojisi Kursu'nun etkililik derecesini belirlemek amacı ile gerçekleştirdiği bu araştırmada, öğrenci davranışları biri programa girişte, diğeri programdan çıkışta olmak üzere iki kez ölçülmüştür. Programın etkililiği konusunda karar verirken, öğrenci davranışlarının en az iki kez ölçülmesi, ilgili program hakkında işe yarar

³⁰ Mürüvvet Bilen, "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda Okutulmakta Olan Ev Yönetimi Dersinin Değerlendirilmesi", 1975.

³¹ Zeki Peser "Hacettepe Üniversitesinde Okunmakta Olan Eğitim Sosyolojisi Kursunun Etkililik Derecesi", 1974.

³² Halil Tekin, Ön.ver., 1980.

³³ Mehmet Ural "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Ölçme Değerlendirme Dersi Programının Değerlendirilmesi", 1980.

kanıtlar gösterebilir. Peser'in bu araştırmasında bilişsel alandaki erişimi anlamlı derecede yüksek bulunmuştur.

Erişime bakarak yapılan değerlendirmelerden biri de Baysal tarafından oluşturulmuştur.³⁴ Bu çalışmada Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda okutulan "Araştırma Yöntem ve Teknikleri" dersi değerlendirmeye konu edilmiştir. Beş ayrı "öğretmen tarafından yürütülen derste toplam 585 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır.

Program kapsamındaki davranışlar bilgi kavrama ve uygulama ve üstü (uygulama, analiz, sentez değerlendirme) olmak üzere üç grupta değerlendirilmiş, erişimi bu üç grup için de anlamlı bulunmuştur. Ancak son testteki başarı yüzdesinin yüzde 47 olduğu görülmüştür. Bu sonuç öğretimin yeterli düzeyde olmadığını yansıtmaktadır. Bu çalışmada da öğretmen başarıları öğrencide oluşan davranışlara bakarak yorumlanmıştır.

Programı değişik boyutlarıyla değerlendiren çalışmalardan biri de Uçan'a aittir.³⁵

Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Yetiştirilmesi'nin değerlendirildiği bu çalışmada önce program tasarısı değerlendirilmiştir. Program tasarısı, hazırlanmasında izlenen yaklaşım ve kapsadığı öğeler bakımından "program geliştirme esasları'na uygun bulun-

³⁴ Semiha Baysal, "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda Okutulan Araştırma Yöntemleri Dersinin Değerlendirilmesi".

³⁵ Ali Uçan, "Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Yetiştirilmesi'nin Değerlendirilmesi".

mamıştır. Değerlendirme kapsamındaki 12 dersten 11'i amaçlarının en az yüzde 55'ini gerçekleştirebilecek etkililikte bulunmuştur. Ayrıca programa giriş düzeyleri ile programdaki öğrenme düzeyleri arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Birinci dönemdeki altı dersin birlikte öğrenme düzeyi .62, ikinci dönemdeki altı dersin birlikte öğrenme düzeyi .57 olarak bulunmuştur. Bu yüzdeler geçerli öğrenme düzeyinin (.50) üstünde, yeterli öğrenme düzeyinin (.70) ve tam öğrenme düzeyinin (.90) altındadır.

Uçan'ın araştırması erişiyeye ve başarıya bakması ve dersler arası aşamalılık ilişkilerini yoklaması ve tasarımı değişik boyutlarıyla değerlendirmesi bakımından önem taşımaktadır.

Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Bölümü A Kursu'nu değerlendiren Doğan⁽³⁶⁾, araştırmasında 1973'de hazırlanan ve deneme olarak 7 okulun toplam 10 sınıfında uygulanan programı ele almıştır. Bu araştırmada öğrenci başarısı, ortam değerlendirmesi, öğrenci, öğretmen ve yönetici görüşlerine yer verilmiştir. Öğrencilerin üzerinde çalıştıkları giyim ünitelerine ilişkin değerlendirmeler, her okulun kendi öğretmenlerinden oluşan komisyonlar tarafından yapılmıştır.

Pratik Kız Sanat Okulları ile ilgili diğer araştırma 1968 ve 1973 programlarının etkililiği hakkında bilgi edinmek amacıyla 1976 yılında yapılmıştır.³⁷ Milli Eği-

³⁶ Hıfzı Doğan, Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Programını Geliştirme.

³⁷ MEB, "Pratik Kız Sanat Okulu 1968-1969 Öğretim Programının Değerlendirilmesi".

tim Bakanlığı'nca yürütülen bu araştırmada, uygulamaya ilişkin öğretmen ve yönetici görüşlerine yer verilmiştir. Program değerlendirme ve geliştirilmede öğretmen ve yönetici görüşleri katkı getirebilirse de programın etkililiği konusunda tek başına yeterli değildir. Program değerlendirmede öğrenci başarısı esas alınmalıdır.

Aydın'ın ³⁸ araştırması "Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Bölümü Giyim Temel Kursu Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi" ile ilgilidir. Aydın bu araştırmasında Giyim Temel Kursu programının program geliştirme esaslarına uygunluğunu, programdaki amaçların Hazırgiyim İşvereni, İsmarlama Giyim İşvereni, öğretmen ve öğrenci tarafından önemseme derecelerini, öğrencilerin bilişsel ve devinsel alan amaçlarına ulaşma derecelerini saptamaya çalışmıştır. Ayrıca öğretim hizmetinin niteliği bakımından öğretmen davranışlarını değerlendirmiştir. Öğrencilerin program kapsamındaki amaçları bakımından kendilerini yeterli görme derecelerini belirlemeye çalışmıştır. Araştırma sonuçlarına göre program tasarısının, program geliştirme esaslarına uygun olarak hazırlanmadığı, amaçları önemseme bakımından işverenler, öğrenciler ve öğretmenler arasında farklar bulunduğu saptanmıştır.

Giyim temel kursunda gerçekleşen bilişsel ve devinsel erişimi 0,05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Öğretim hizmetinin niteliği bakımından öğretmenlerin işaret verme ve

³⁸ Semiha Aydın, "Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Bölümü Giyim Temel Kursu Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi", 1984.

pekiştirme davranışları 0,05 düzeyinde anlamlı derecede farklıdır. Öğrenciler bilişsel amaçlara göre kendilerini yeterli, devinsel amaçlara göre olduklarından daha yetersiz gördükleri anlaşılmıştır.

Fadale ve Vinter ³⁹ tarafından yapılan "2 yıllık kolejlerin programlarının geliştirilmesi ve değerlendirilmesi" konulu araştırmada ilgili personelin görüşlerine başvurma yaklaşımından hareket edilmiştir.

New York'ta yapılan bu araştırmada kolejlerdeki gelişmenin değerlendirilmesinde kullanılan genel kriter ve standartları tanımlayabilmek için mesleklerinde çalışanların genel görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmacılar 48 koleji örnekleme almışlardır. Bu sayı 19 yerleşim bölgesindeki kolejlerin %80'ini kapsamaktadır.

Araştırma sonucunda kendi mesleğinde çalışanlara programların değerlendirmesine ilişkin bir model sunmuştur. Bu modele göre öğrenci hedefleri, zaman, akademik başarı konularında değerlendirme için bir yapı oluşturulmuştur.

Washington'da yapılan bir başka araştırma Hayes ve arkadaşları tarafından yapılmıştır. ⁴⁰ "Yabancı Dil öğretiminin değerlendirmesini" konu alan bu araştırmada, yabancı dil öğretiminin değerlendirilmesi için önce bir plan

³⁹ La Verna M. Fadale, Gene M. Winter, Evaluating Developmental Studies Programs in Two-Year Colleges: A Consensus Approach. New York State Education Dept. Albany. Bureau of Grants Administration. Dec. 1987.

⁴⁰ A.S. Haley, And Others, The Evaluation of Foreign Language Teaching, Center for Applied Linguistics, MSE. April 1967.

geliştirilmiştir. Bu plan Yabancı Dili Koruma Enstitüsü'nün çalışmalarına yardımcı olmak amacıyla geliştirilmiştir.

Bu araştırmada Yabancı Dil Öğretiminin değerlendirilmesinde ders öğretmenleri ve öğrencilerin gözlemlerine ilişkin görüşleri alınmış, ayrıca, araştırmacıların gözlemleri kullanılmıştır.

Yabancı dil öğretiminin ilkeleri, politikaları ve bunlarla uyumlu yöntemlerin yeterlilikleri tartışılmıştır.

Araştırma sonuçları (NDEA) yaz enstitüsünde öğretmenlere açıklanmış ve tartışılmıştır.

Daley'in ⁴¹ yaptığı "Eğitim amaçlarının değerlendirilmesi metodları" konulu araştırmada hemşirelik okulu programının değerlendirilmesi için amaçlar sınıflandırılmış ve hemşirelik eğitimi ve uygulamaları değerlendirilmiştir.

Hemşirelik eğitimi ve mesleki uygulamaları davranışlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesinde iş yeterlilikleri, tedavi planı içinde hasta kabulüne ilişkin davranışlarla ilgili kalitenin belirlenmesi aşamalarında değerlendirme sonuçları verilmiştir.

Sonuç olarak ülkemizde ve ülkemiz dışında program değerlendirme alanında yapılan çalışmalarda tek başına programın tüm öğelerinin değerlendirme konusu edilmediği görülmektedir. Eğitim programlarının tüm boyutlarıyla de-

⁴¹ B.J.Daley "Goal Attainment Scaling: A method of Evaluation" The Journal of Continuing Education, 1987, s. 200-208.

ğerlendirilmesinde uzun bir süreye ve maddi olanaklara ihtiyacı vardır.

Araştırmalar incelendiğinde genel olarak program hakkında öğrenci, öğretmen, yönetici ve araştırmacıların gözlemlerinin kullanıldığı, amaçlara ulaşma denecelerinin belirlenmesi amacıyla ölçme ve değerlendirme çalışmalarına yer verildiği görülmektedir.

Program geliştirme ve bir araştırma geliştirme sürecidir. Uygulama sırasında ortaya çıkan sorunların çözümlenmesinde ve amaçların öğrencinin eğitim gereksinmelerine paralel olarak geliştirilmesinde değerlendirme sonuçlarına gereksinim vardır. Amaçlarla belirlenen davranışların öğrenciye ne derecede kazandırıldığını belirlemek için, program taslağından yer alan davranışların uygulamada hangi öğretim yöntem ve tekniklerle kazandırıldığını, öğretim ortamının düzenlenmesi, aşamalarının araştırılması da programın geliştirilmesi için gereklidir.

Mevcut araştırmaların bulgularından yararlanarak eksik kalan çalışmaların planlanması ve yapılması eğitimin kalitesini olumlu yönde geliştirecektir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın evreni, örnekleme, ölçme araçları, araştırmada kullanılan verileri elde etme yolları ve verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistik teknikler üzerinde durulmuştur.

Evren

Bu araştırmanın evrenin Ankara il merkezinde bulunan mesleki ve Teknik Orta Öğretim kurumlarından olan Kız Meslek Liseleridir.

Bu araştırmada değerlendirme konusu edilen giyim programı evrendeki okullardan Atatürk Kız Meslek Lisesi dışında, tümünde uygulanmaktadır.

Örneklem

Araştırmanın örneklemini, Ankara'da bulunan Yenimahalle, Yıldırım Beyazıt, Yüzüncü Yıl ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri, son sınıflarından birer grubun öğrencileri oluşturmaktadır.

Örneklemin seçiminde şu işlemler yapılmıştır:

1. Evrendeki Kız Meslek Liselerinde aynı programın okutulup okutulmadığı göz önünde tutulmuştur.

2. Aynı programı uygulayan 4 okul eş olasılıkla seçilmiştir.

3. Örnekleme katılan 4 okuldan Giyim bölümü son sınıflardan birer grup eş olasılıkla seçilmişlerdir.

Tablo 1'de örnekleme katılan okullarda ki öğrenci sayılarını verilmektedir.

TABLO 1

ÖRNEKLEME ALINAN ÖĞRENCİLERİN OKULLARA GÖRE DURUMU

OKULLAR	ÖĞRENCİ SAYISI
Yenimahalle KML	19
Yıldırım Beyazıt KML	10
100. Yıl KML	13
Zübeyde Hanım KML	19
Toplam	61

Araştırma ilgili ölçmelerin tümüne katılan öğrenci sayısı toplam 61'dir.

Veriler

Bu araştırmada kullanılan veriler, bilişsel davranışları ölçen bilgi testi, Devinsel davranışları ölçen işlem değerlendirme ölçekleri ve ürün değerlendirme ölçeği, duyuşsal davranışları ölçen dereceleme ölçeği program amaçlarının düzenlenmesi ve ölçeklerin hazırlanması için ilgililerle yapılan görüşmeler, ve ilgili program ve yönetmeliklerin incelenmesi yoluyla elde edilmiştir.

Bu kısımda, araştırmada kullanılan ölçme araçları, bu araçların uygulanması ve verilerin çözümlenmesinde

kullanılan istatistik teknikler her bir alt soru ile ilgili olarak verilmiştir.

Bu araştırmada değerlendirme konusu edilen programda amaçlar ve davranışlar açıkça belirtilmediğinden, alt soruları evaplamak için hazırlanacak araçlara esas olmak üzere ilgili program dikkatle incelenmiş, programın genel amaçları ve davranışları programın özü değiştirilmeden araştırmacı tarafından yeniden yazılmıştır.

Yazılan amaç ve davranış ifadeleri Eğitimde Program geliştirme Alanı'ndaki uzmanlara, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı yetkililerine, uygulayıcı öğretmenlere ve Giyim Öğretim Bilgisi öğretim görevlilerine sunularak görüşleri alınmıştır. İlgililerin görüşleri alınarak son Őekle getirilen amaç ve davranış ifadeleri, aşağıda özellikleri belirtilen araçların hazırlanmasında esas alınmıştır (EK:1).

Verilerin Elde Edilmesi ve özömlenmesi

Bu kısımda her bir alt sorunun cevaplanmasında kullanılan verilerin: (a) toplanmasında kullanılan araçların hazırlanması ve geliştirilmesi, (b) ölçme aracının uygulanması, (c) elde edilen verilerin özömlenmesinde kullanılan istatistik teknikler verilmiştir.

Alt soru_1: Araştırmanın 1.alt sorusu Giyim bölümü öğrencileri Giyim programında belirtilen bilişsel davranışlara ne derecede ulaştıklarının belirlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgilidir. Bu amaçla bir bilgi testi

hazırlanmış ve programın sonunda uygulanmıştır.

Başarı testinin hazırlanması, geliştirilmesi ve uygulanmasında izlenen yol aşağıda açıklanmıştır.

1. Programın amaçları özüne bağlı kalınarak yeniden ifade edilen her bir amacın davranışları yazılmıştır.

2. Amaçlar ve konulara göre bir belirtke tablosu hazırlanmıştır.

3. Belirtke tablosu ve davranış tanımlarından yararlanarak ilk aşamada 115 soru hazırlanmıştır. Bu sorular amaçları örnekleyiciliği, soru yazma tekniği, soru kökü ile seçeneklerin tutarlığı, ifade edilişleri ve öğrenci düzeyine uygunlukları bakımlarından bir uzman grubunca gözden geçirilmiştir. Gerekli düzeltmeler yapılarak, denemek üzere 100 soruluk çoktan seçmeli bir test oluşturulmuştur. Bu test araştırmanın ön hazırlıklarının yapıldığı dönemde Kız Meslek Lisesi giyim öğretmenlerine incelettirilmiştir. Öğretmenler testi amaçları örnekleyicilik ve öğrenci düzeyine uygunluk bakımından değerlendirilmişlerdir. Öğretmenlerin görüşleri dikkate alınarak düzeltilen test yeniden uzmanlara gösterilmiş ve gerekli düzeltmelerden sonra ön deneme için çoğaltılmıştır.

3. Testin ön denemesi 1986-1987 öğretim yılı 1. yarısında Ankara'daki örnekleme giren Kız Meslek Liselelerinde Araştırma kapsamına alınmayan toplam 76 öğrenci üzerinde yapılmıştır.

4. Testin ön denemesi sınıf öğretmenlerinin yardımıyla araştırmacı tarafından yapılmıştır. Testin uygulanışı

sirasında öğrencilerin birbirlerinden etkilenmemeleri sağlanmıştır. Öğrenciler tüm soruları cevaplama konusunda uyarılmışlardır. Bu uygulamada süre sınırlaması yapılmamış böylece testin ortalama cevaplama süresi de belirlenmiştir.

5. Ön deneme testinin analizi yapılmıştır. Bunun için önce her bir cevap kağıdı, doğru cevaba (1), yanlış cevaba (0) puan verilerek puanlanmıştır. Daha sonra her bir sorunun seçenekleri birer birer gözden geçirilmiş, seçeneklere düşen frekanslar belirlenmiştir. Maddelerin p (madde güçlük indisi) ve r (madde ayırıcılık indisi) değerleri bulunmuştur.

6. Bilgi testi ön deneme formu ($\bar{X}=70,4$) standart kayması ($S= 8.95$), güvenirlik katsayısı ($KR 20=0,98$) olarak bulunmuştur.⁴²

7. Ön deneme formunu psikometrik özellikleri geliştirmek için madde ayırıcılık indisi, seçeneklere düşen frekans sayısı, belirtke tablosu da dikkate alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Buna göre ayırıcılık indisi düşük çıkan sorular yeniden ele alınarak düzeltilmiştir. Bunu yaparken testin kapsam geçerliliğinin bozulmamasına dikkat edilmiştir. Ayrıca her sorunun çeldiricilerine düşen frekanslara bakılarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

8. Ön deneme sonucu yapılan düzeltme çalışmaları sonucunda 100 maddelik (EK 2) de verilen esas test oluşturulmuştur.

9. Geliştirilen bilgi testi örneklemdaki öğrencilere

⁴² Halil Tekin, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, s. 218.220.

1986-1987 öğretim yılı II yarıyıl sonunda uygulanmıştır. Test örneklemdaki tüm öğrencilere araştırmacı tarafından ve sınıf öğretmeninin yardımıyla uygulanmıştır. Testin cevaplanma süresi 105 dakika verilmiştir. Testin uygulanışı sırasında erişilmeyen soru, cevapsız soru bırakılmamasına ve bir soru için birden fazla seçeneğin işaretlenmemesine özen gösterilmesi sağlanmıştır. Ayrıca öğrencilerin birbirlerinden etkilenmemeleri için gerekli ortam hazırlanmıştır.

10. Başarı testinin örnekleme oluşturan öğrencilere uygulanmasından sonra elde edilen cevap kağıtları doğru cevaba (1), yanlış ve çok cevaplı sorulara (0) puan verilerek puanlanmıştır. Test puanlarının p ve q değerleri bulunmuştur (Ek 6)

Başarı testinin istatistiksel değerleri aşağıda verilmiştir.

TABLO 2

BİLGİ TESTİNİN İSTATİSTİKSEL ÖZELLİKLERİ

	\bar{X}	S	KR 20
Bilgi Testi	67,36	7,38	0,96

Tablo 2'de görüldüğü gibi örneklemdaki tüm öğrencilerin puanlarından elde edilen KR 20 Güvenirlilik katsayısı 0,96 çıkmıştır. Bu katsayı bilgi testinden elde edilen verilerin ölçme hatasından yeterince arınmış olduğunu göstermektedir.

Altsoru 2: Öğrencilerin bilişsel davranışlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark var mıdır. Şeklinde dir. Bu soruyu cevap aramak amacıyla ilişkisiz örneklem için uygulanan tek yönlü varyans analizi ve t testi uygulanmıştır.

Alt soru 3: Öğrencilerin devinsel amaçlara ulaşma derecesinin belirlenmesi ile ilgilidir.

Devinsel davranışları ölçmeye yönelik ölçme araçları geliştirilirken aşağıdaki yol izlenmiştir.

1. Programda yer alan tüm üniteler incelenerek en çok tekrarlanan temel nitelikteki işlemler belirlenmiştir.

2. Her bir işlemin basamakları yazılmıştır.

3. İşlem basamaklarına toplam 100 puan üzerinden ağırlıkları dikkate alınarak puan verilmiştir.

4. Ayrıca tamamlanmış ürünün (İşin) özellikleri dikkate alınarak bir ürün değerlendirme ölçeği geliştirilmiştir.

5. İşlem ve ürün değerlendirme ölçekleri ile ilgili uzman ve uygulayıcı öğretmenlerin görüşleri alınarak düzeltmeler yapılmış ve son şekli verilmiştir.

6. İşlem ve ürün değerlendirme ölçeklerinin geçerliği konusunda uzman ve uygulayıcı öğretmenlerin kanısına baş vurulmuş ve bu formların devinsel davranışları ölçebilecek yeterlikte olduğu belirlenmiştir.

7. Örneklem giren 4 okulun öğrencilerinin belirlenen temel işlemleri içeren bir iş (elbise) uygulamaları sağlanmıştır.

7. Uygulamanın yapılmasında sınıf öğretmeni ve okul yönetiminden yardım istenerek atelye ortamları eşitlemeye çalışılmıştır.

8. Uygulama için 2 haftalık giyim dersi saatlerinin tümü verilmiştir (Toplam 38 ders saati)

9. Uygulama sırasında işlemler gözlem yapılarak değerlendirilmiştir.

10. İşlem ve ürün değerlendirme ölçekleri araştırmacı, sınıf öğretmeni ve giyim öğretmeninden oluşan üç kişilik bir jüri tarafından ve birbirinden bağımsız olarak uygulanmıştır. Jurinin her bir öğrenciye verdiği puanların ortalaması alınarak öğrencinin işlem ve üründen aldığı puanlar elde edilmiştir.

11. Öğrencilerin işlemlerden ve üründen aldıkları puanların aritmetik ortalamalarına bakılarak ölçülen davranışlarla sınırlı olmak üzere başarı durumları belirlenmiştir.

Alt soru 4: Öğrencilerin devinsel davranışlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi ile ilgilidir. Bu amaçla ilişkisiz örneklem için uygulanan Tek yönlü varyans analizi ve t testi uygulanmıştır.

Alt soru 5: Öğrencilerin programda belirtilen duyuşsal amaç ve davranışlara ve derecede ulaştıklarının belirlenmesi ile ilgilidir.

Duyuşsal alandaki davranışları değerlendirmeye yönelik ölçme araçları geliştirilirken aşağıdaki yol izlenmiştir.

1. Programda yer alan duyuşsal amaçlar incelenmiş, amaçların özüne bağılı kalınarak program geliştirme esasları doğırtusunda yeniden ifade edilmişlerdir.

2. Yeniden ifade edilen amaçların davranışları yazılmıştır.

3. Duyuşsal amaç ve davranışları içeren dörtlü bir dereceleme ölçeğı geliştirilmiştir.

4. Duyuşsal davranışları dereceleme ölçeğı uzman ve uygulayıcı öğretmenlerin görüşlerine sunulmuş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

5. Dereceleme ölçeğı sınıf öğretmenleri tarafından öğrenciler bir hafta süreyle ders sırasında gözlem yapılarak uygulanmıştır. Her hafta bir dereceleme ölçeğı kullanılarak öğrenci davranışları derecelendirilmiştir. Bir dönem boyunca her öğretmen toplam 12 adet dereceleme ölçeğı uygulamıştır.

6. Dereceleme ölçeğinde davranışların her biri (4. davranışı her zaman yapıyor, 3. Davranışı oldukça sık yapıyor, 2. Davranışı pekaz yapıyor 1. Davranışı hiç yapmıyor) şeklinde derecelerle puanlanmıştır.

7. Duyuşsal amaçların kapsadığı her bir davranıştan aldığı puanların ortalaması, amaçla ilgili puan verecek şekilde hesaplanmıştır. Toplam 12 ölçekten elde edilen puanlarında ortalaması alınarak her bir öğrencinin dönem boyunca bir amaçla ilgili aldığı puanın ortalaması bulunmuştur.

8. Öğrencilerin duyuşsal alandaki davranışlara ulaşma derecesini belirlemek amacıyla her bir sınıfın aritmetik ortalamaları bulunarak yorumlanmıştır.

Alt soru 6: Öğrencilerin duyuşsal amaç ve davranışlara ulaşma dereceleri bakımında okullar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak amacıyla tek yönlü varyans analizi ve t testi uygulanmıştır

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, örnekleme oluşturan öğrenciler ile ilgili toplanan verilerin araştırmada cevap aranan alt sorular çerçevesinde çözümlenmesiyle elde edilen bulgular ve yorumları yer almaktadır.

Araştırmanın 1. alt sorusu; öğrencilerin programda yer alan bilişsel amaçlara ne derecede ulaştıklarının belirlenmesi ile ilgilidir.

Bu soruya cevap aramak amacıyla programda yer alan genel amaçların bilişsel alanla ilgili olanları belirlenmiştir. Amaçlar program geliştirme esasları açısından incelenerek kapsamı değiştirilmeden yeniden ifade edilerek, her bir amacın davranışları yazılmıştır. Sonuç olarak Giyim bölümü bilişsel amaçları ve her bir amaçla ilgili davranışlar listelenmiştir (Ek 1). Bu amaç ve davranışlar program içeriği ile karşılaştırılarak bir belirtke tablosu düzenlenmiştir (Ek 1d).

Bu tablodan yararlanarak 100 soruluk bir bilgi testi hazırlanmış ve öğrencilere uygulanmıştır.

Testten elde edilen istatistiksel veriler okullara göre aşağıda verilmiştir.

TABLO 3

ÖRNEKLEMDEKİ ÖĞRENCİLERE UYGULANAN BİLGİ TESTİNE İLİŞKİN
İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	s
Yenimahalle	19	69,15	7,747
Yıldırım Bayazıt	10	66,10	10,082
100. Yıl	13	69,30	7,099
Zübeyde Hanım	19	64,89	6,332

Tablo 3'deki verilere göre dört okuldaki öğrencilerin (0,50) geçerli öğrenmeye ulaştıkları, ancak bu öğrenmenin yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında kaldığı görülmektedir. Programda yer alan bilişsel amaçlara ilişkin öğrenmenin yeterli olmadığı söylenebilir.

Aritmetik ortalamalar arasında okullara göre anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklemeler için varyans analizi uygulanmış ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

TABLO 4

BAŞARI TESTİ ARİTMETİK ORTALAMALARI ÜZERİNDE YAPILAN VARYANS
ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	242,125	3	80,708	1,385 < 0,05	
Gruplar içi	3321,969	57	58,280		
Toplam	3564,094	60			

Tablo 4 deki verilere göre, yapılan varyans analizi sonucunda F değeri 0,05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Buna göre öğrencilerin bilgi testinden aldıkları puanlar bakımından okullar arasında anlamlı bir fark yoktur.

Amaçların gerçekleşme durumu

Yukarıda bilişsel amaçlara ulaşma derecesinin anlamlılığın yoklayan analiz sonuçları verilmiştir. Bu analizlerde amaçların tümü dikkate alınmıştır. Ancak program geliştirme ve değerlendirme açısından amaçların tek tek gerçekleşme durumunun bilinmesi gerekmektedir.

Yukarıda verilen analizlerde genel aritmetik ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunmamış ise de program kapsamındaki amaçlara yeterli düzeyde erişilip erişilmediği konusunda bilgi vermemektedir. Aşağıda her bir amacın gerçekleşme derecesinin belirlenmesine çalışılmıştır.

Her bir amacın davranışlarına ulaşma derecesini belirleyebilmek için amaçların davranışlarını ölçmeye yönelik başarı testinin her amaçla ilgili sorular grubundan aldıkları puanların aritmetik ortalamalarının, alınması gereken puana bölünerek mutlak başarı yüzdeleri bulunmuştur.

Aşağıda giyim bölümü programında yer alan bilişsel amaçlarla ilgili mutlak değerlendirme esasına göre elde edilmiş mutlak başarı yüzdeleri okullara göre verilmiştir.

TABLO 5.

"GIYİM ALANINA İLİŞKİN TERİMLER BİLGİSİ" AMACINA İLİŞKİN
BAŞARI YÜZDELERİ

OKULLAR	N	Madde Sayısı	Mutlak Başarı %	\bar{X}
A. Yıldırım Bayazıt	10	11	69,09	6,9
B. Yenimahalle	19	11	68,90	13,09
C. 100. Yıl	13	11	77,62	10,09
D. Zübeyde Hanım	19	11	76,55	14,55

"Temel terimlerin bilgisi" amacına ilişkin başarı yüzdelerinin 100. Yıl ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liselerinde yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde olduğu Yıldırım Beyazıt ve Yenimahalle Kız Meslek Liselerinde ise bu düzeyin altında olduğu görülmektedir. Bu okullarda başarı yüzdelerinin geçerli öğrenme yüzdesinin (0,50) üstünde olduğu (% 69,09) ve % 68,90) görülmektedir. Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi amacının gerçekleşme düzeyinin genel olarak yeterli olduğu söylenemez.

Okullara göre başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için uygulanan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 6

"GİYİM ALANINA İLİŞKİN TERİMLER BİLGİSİ" AMACINA İLİŞKİN
t TESTİ SONUÇLARI

OKULLAR	P	Q	Sd	t	t 0,05
A ve B	68,97	31,03	27	0,010	< P
A ve C	73,92	26,08	21	0,462	< P
A ve D	73,98	26,02	27	-0,43	< P
B ve C	72,44	27,56	30	0,543	< P
B ve D	73,22	26,78	36	0,533	< P
C ve D	76,98	23,02	30	0,070	< P

Tablo 6 daki verilere göre okulların başarı yüzdelerine ilişkin t değerlerine göre, bulunan t değerleri 0,05 düzeyinde tablo değerleri ile karşılaştırıldığında anlamlı değildir. Okullar arasında "Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi" amacına ilişkin başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

TABLO 7

"GİYİM ALANINDA KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLERİ TANIMA VE
ÖZELLİKLERİNİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN BAŞARI YÜZDELERİ

OKULLAR	N	Madde sayısı	Mutlak Başarı %	\bar{X}
A. Yıldırım Bayazıt	10	39	62,82	6,28
B. Yenimahalle	19	39	64,31	11,87
C. 100. Yıl	13	39	76,92	8,46
D. Zübeyde Hanım	19	39	57,92	10,69

"Giyim alanında kullanılan araç ve gereçleri tanıma ve özelliklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelerinin 100. yıl KML dışında yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında olduğu görülmektedir. 100. yıl Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin başarı yüzdesi (76,92) ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde gerçekleşmiştir.

Okullara göre başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için uygulanan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 8

"GİYİM ALANINDA KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLERİ TANIMA VE ÖZELLİKLERİNİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN t TESTİ SONUÇLARI

OKULLAR	P	Q	Sd	t	P
A ve B	63,79	36,21	27	0,079	> 0,05
A ve C	70,78	29,22	21	0,737	> 0,05
A ve D	59,60	40,40	27	0,26	> 0,05
B ve C	69,43	30,57	30	0,762	> 0,05
B ve D	61,11	38,89	36	0,404	> 0,05
C ve D	65,64	34,36	30	0,114	> 0,05

Tablo 8'deki verilere göre, okulların başarı yüzdelerine ilişkin t testi sonuçlarına göre; bulunan t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı değildir. Okullar arasında "giyim alanında, kullanılan araç ve gereçleri tanıma ve özelliklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

TABLO 9

"GIYİM SEÇİMİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN

BAŞARI YÜZDELERİ

OKULLAR	N	Madde Sayısı	Mutlak Başarı %	\bar{X}
A. Yıldırım Bayazıt	10	3	73,33	7,3
B. Yenimahalle	19	3	77,19	14,7
C. 100.yıl	13	3	74,36	9,7
D. Zübeyde Hanım	19	3	82,46	15,6

"Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi Öğrencilerinin amaca ilişkin başarı düzeyinin diğer okul öğrencilerinden yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Okullara göre başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için uygulanan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 10

"GIYİM SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN t TESTİ SONUÇLARI

OKULLAR	P	Q	Sd	t	p
A ve B	75,85	24,15	47	0,23	< 0,05
A ve C	73,91	26,09	21	0,056	< 0,05
A ve D	79,31	20,69	27	0,576	< 0,05
B ve C	76,04	23,96	30	0,184	< 0,05
B ve D	79,82	20,18	36	0,405	< 0,05
C ve D	79,17	20,83	30	0,555	< 0,05

Tablo 10'daki veriler incelendiğinde okulların başarı yüzdelereine ilişkin yapılan t testi sonuçlarına göre, bulunan t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı değildir. Okullar arasında "giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelereine arasında anlamlı bir fark yoktur.

TABLO 11

"GİYİM HAZIRLAMADA KULLANILAN TEMEL DİKİŞ TEKNİKLERİNİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN BAŞARI YÜZDELERİ

OKULLAR	N	Madde Sayısı	Mutlak Başarı %	\bar{X}
A. Yıldırım Beyazıt	10	6	83,33	8,3
B. Yenimahalle	19	6	86,84	16,5
C. 100. yıl	13	6	79,49	10,3
D. Zübeyde Hanım	19	6	71,05	13,5

"Giyim hazırlamada kullanılan temel dikiş tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelereine yeterli öğrenme düzeyinin 0,70 üstündedir. Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin amaca ilişkin başarı düzeyinin diğer okul öğrencilerinden yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Okullara göre başarı yüzdelereine arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için uygulanan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 12

"GİYİM HAZARLAMADA KULLANILAN TEMEL DİKİŞ TEKNİKLERİNİ
KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN t TESTİ SONUÇLARI

OKULLAR	P	Q	Sd	t	P
A ve B	83,63	14,37	27	0,255	< 0,05
A ve C	81,16	18,84	21	0,233	< 0,05
A ve D	75,28	24,72	27	0,728	< 0,05
B ve C	83,85	16,15	30	0,556	< 0,05
B ve D	78,94	21,06	36	1,195	< 0,05
C ve D	74,48	25,52	30	0,219	< 0,05

Tablo 12'deki veriler incelendiğinde okulların ikişer ikişer yapılan t testi sonuçlarına göre bulunan t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı değildir. Okullar arasında "giyim hazırlamada kullanılan temel dikiş tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

TABLO 13

"İNSAN VÜCUDUNUN ÖZELLİKLERİNİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN
BAŞARI YÜZDELERİ

OKULLAR	N	Madde Sayısı	Mutlak Başarı %	\bar{X}
A. Yıldırım Beyazıt	10	4	65	6,5
B. Yenimahalle	19	4	68,42	13
C. 100. Yıl	13	4	75	9,75
D. Zübeyde Hanım	19	4	63,16	12

"İnsan vücudunun özelliklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri incelendiğinde tüm okullardaki öğrencilerin geçerli öğrenme düzeyinin (0,50) üstünde başarı yüzdesine sahip oldukları görülmektedir. Ancak sadece 100. yıl Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde başarı düzeyine ulaştıkları görülmektedir.

Okullara göre başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için uygulanan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 14

"İNSAN VÜCUDUNUN ÖZELLİKLERİNİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN
t TESTİ SONUÇLARI

OKULLAR	P	Q	Sd	t	P
A ve B	67,24	32,76	27	0,186	< 0,05
A ve C	48,04	51,96	21	1,43	< 0,05
A ve D	63,79	36,21	27	0,097	< 0,05
B ve C	71,09	28,91	30	0,404	< 0,05
B ve D	65,79	34,21	36	0,342	< 0,05
C ve D	67,97	32,03	30	0,706	< 0,05

Tablo 14'deki verilere göre okulların ikişer ikişer yapılan t testi sonuçlarına göre okulların "insan vücudunun özelliklerini kavrama amacına" ilişkin başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

TABLO 15

"GİYİM HAZIRLAMADA KULLANILAN TEMEL TEKNİKLERİ KAVRAMA"
AMACINA İLİŞKİN BAŞARI YÜZDELERİ

OKULLAR	N	Madde Sayısı	Mutlak Başarı %	\bar{x}
A. Yıldırım Beyazıt	10	25	64,4	6,44
B. Yenimahalle	19	25	71,37	13,56
C. 100. Yıl	13	25	84,92	11,04
D. Zübeyde Hanım	19	25	64,42	12,24

"Giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdeleri incelendiğinde, 100. Yıl Kız Meslek Lisesinin başarı yüzdesinin yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) çok üstünde olduğu (84,92) görülmektedir. Bunu (71,37) başarı düzeyi ile Yenimahalle Kız Meslek Lisesi izlemektedir. Bu okulların amaca ilişkin öğrenme düzeylerinin yeterli düzeyde olduğu söylenebilir. Yıldırım Beyazıt ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi öğrencileri (64,4) ve (64,42) başarı düzeyi ile geçerli öğrenme düzeyinin (0,50) üstünde başarı göstermişlerdir. Ancak amaca ilişkin davranışları yeterli düzeyde öğrendikleri söylenemez.

Okulların başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 16

"GIYİM HAZIRLAMADA KULLANILAN TEMEL TEKNİKLERİ KAVRAMA"
AMACINA İLİŞKİN t TESTİ SONUÇLARI

OKULLAR	P	Q	Sd	t	P
A ve B	68,97	31,03	27	-0,385	< 0,05
A ve C	76	24	21	-1,141	< 0,05
A ve D	64,41	35,59	27	-0,001	< 0,05
B ve C	76,87	23,13	30	-0,894	< 0,05
B ve D	67,89	32,11	36	0,459	< 0,05
C ve D	72,75	27,25	30	1,282	< 0,05

Tablo 16'daki verilerden anlaşıldığı gibi okulların başarı düzeylerini karşılaştırmak amacıyla yapılan t testi sonuçlarına göre "giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama" amacına ilişkin bulunan t değerleri tablo değerinden küçük çıkmıştır. Okulların başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur.

TABLO 17

"KALIP ELDE ETME TEKNİKLERİNİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN
BAŞARI YÜZDELERİ

OKULLAR	N	Madde Sayısı	Mutlak Başarı %	\bar{X}
A. Yıldırım Beyazıt	10	12	66,6	6,7
B. Yenimahalle	19	12	74,56	14,17
C. 100.Yıl	13	12	62,82	8,17
D. Zübeyde Hanım	19	12	72,81	13,83

"Kalıp elde etme tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelerine göre Yenimahalle ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liselerinde öğrencilerin başarı yüzdeleri yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üzerindedir. Diğer iki okulda başarı düzeyleri yeterli öğrenme düzeyinin altında kalmıştır. Bu okullarda öğrenme düzeylerinin (66,6) ve (62,82) ile geçerli öğrenme düzeyi olan (0,50)'nin üstünde olduğu görülmektedir.

"Kalıp elde etme tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı düzeyleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 18

"KALIP HAZIRLAMA TEKNİKLERİNİ KAVRAMA" AMACINA İLİŞKİN
t TESTİ SONUÇLARI

OKULLAR	P	Q	Sd	t	P
A ve B	71,84	28,16	27	-0,449	< 0,05
A ve C	64,49	35,51	21	0,190	< 0,05
A ve D	70,68	29,32	27	-0,345	< 0,05
B ve C	69,79	30,21	30	0,711	< 0,05
B ve D	69,73	30,27	36	-0,413	< 0,05
C ve D	68,75	31,25	30	0,600	< 0,05

Tablo 18'deki verilerden anlaşıldığı gibi okulların başarı düzeylerini karşılaştırmak amacıyla yapılan t testi sonuçlarına göre "kalıp hazırlama tekniklerini kav-

rama" amacına ilişkin bulunan t değerleri tablo değerinden küçük çıkmıştır. Okullar arasında öğrencilerin başarı düzeyleri bakımından anlamlı bir fark yoktur.

Araştırmanın 1. alt sorusu bilişsel amaçlara ulaşma derecesi ile ilgilidir. Buna ilişkin yapılan istatistiksel işlemler sonucunda öğrencilerin genel olarak hedeflere ulaşma derecesi yeterli öğrenme düzeyi olarak kabul edilen düzeyin (0,70) altında kalmıştır. Tüm öğrenciler geçerli öğrenme düzeyinin (0,50) üstünde başarı göstermişlerdir. Öğrencilerin başarı düzeylerinin yeterli olduğu söylenemez.

Araştırmanın 2. alt sorusu bilişsel amaçlara ulaşma derecesi bakımından okullar arasında anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi ile ilgilidir.

Bilişsel amaçlar tek tek ele alındığında öğrencilerin bazı amaçlardaki başarıları yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde görünmekle birlikte t testi sonuçlarına göre okullar arasında başarı düzeyleri bakımından 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır.

"Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi" amacına ilişkin iki okul yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında başarı göstermişlerdir. Bu amaçla, ilgili yeterli öğrenme tüm okullarda gerçekleşmemiştir.

"Giyim alanında kullanılan araç gereçleri tanıma ve özelliklerini kavrama" amacına ilişkin bir okul yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde başarı göstermiştir. Genel olarak tüm okullar için yeterli öğrenme gerçekleşmemiştir.

Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelerinin yeterli öğrenme düzeyinin(0,70) üstünde olduğu görülmektedir. Bu amaca ilişkin davranışlardaki öğrenme yeterli düzeyde gerçekleşmiştir denilebilir.

"Giyim hazırlamada kullanılan dikiş tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelerinin yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde olduğu görülmektedir" Bu amaca ilişkin davranışlardaki öğrenme yeterli düzeyde gerçekleşmiştir denilebilir.

"Giyim hazırlamada temel teknikleri kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelerinin iki okul dışında yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altındadır. Genel olarak bu amaçla ilgili öğrenmenin tüm okullarda yeterli düzeyde gerçekleştiği söylenemez.

"Kalıp elde etme tekniklerini kavrama" amacına ilişkin başarı yüzdelerinin yeterli öğrenme düzeyinin (iki okulda) üstünde olduğu diğer iki okulda ise bu düzeyin altında olduğu görülmektedir. Bu amaca ilişkin davranışlardaki öğrenme tüm okullarda gerçekleşmemiştir.

Bilişsel alandaki öğrenmenin yeterli düzeyde gerçekleşmemesinin nedenlerinden biri programda bilişsel amaç ve davranışların açık ve anlaşılır biçimde verilmemiş olmasından kaynaklanabilir. Buna bağlı olarak öğrenme yaşantılarının birbirini pekiştirecek şekilde yatay ve dikey ilişkileri kurulamamaktadır. Bu nedenle bilişsel davranışlar devinsel davranışlardan kopuk olarak kalmakta ve bir süre sonra unutulmakta olduğu düşünülebilir.

TABLO 19
DEVİNSEL İŞLEMLERİN OKULLARA GÖRE ARİTMETİK ORTALAMALARI
VE STANDART SAPMALARINI

İŞLEMLER	OKULLAR								
	Yenimahalle KML		Y. Beyazıt KML		100. Yıl KLM		Zübeyde Ha- nım KLM		Genel
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1. Kalıp hazırlamak	81,53	10,70	96,1	5,36	51,77	16,77	83,47	9,01	79,45
2. Kumaş hesabı yapmak	96,05	2,04	93,7	3,80	78,46	8,26	93,05	2,83	90,98
3. Kumaşı biçkiye hazırlamak	79,57	9,62	98,7	0,82	71,53	8,26	82,68	9,18	81,96
4. Kalıbı kumaşa yerleştirmek ve kesmek	90,37	9,54	95,1	5,08	87,68	12,52	74,21	12,57	85,54
5. Giyimi kontrole hazırlamak	86,68	6,16	90,1	4,74	72,69	9,71	74,32	10,87	80,41
6. Giyimi kontrol etmek	67,94	13,1	93	4,81	54,69	10,72	69,21	11,04	69,62
7. Giyimi provadan çıkarmak	76	16,41	98,9	2,23	72,69	16,04	71,47	9,65	77,64
8. Makine çekmek ve ara ütüsü yapmak	81,58	14,91	96,7	5,44	61,46	15,3	70,26	12,92	76,25
9. Erkek yaka yapmak	79,84	12,34	92,7	4,06	72,46	13,54	64,57	13,9	75,62
10. Torbalı çep yapmak	79,53	14,13	95,5	5,96	73,69	15,36	62,68	13,34	75,66
11. İçtemizlik ve baskı dikişlerini yapmak	82,68	12,42	98,5	2,54	68,46	13,38	68,78	13,57	77,92
12. Takma kol hazırlamak ve bedene takmak	80,32	13,47	91,4	7,07	77,07	8,93	63,73	13,10	77,92
13. Örme ilik açmak ve düğme dikmek	69,53	11,6	95,7	5,52	60,61	6,47	62,53	13,04	69,74
14. Bitmiş işi ütölemek	72,89	13,7	97,8	4,7	71,15	9,2	71,31	11,4	76,11
Genel Ortalama	80,32		95,28		70,03		72,31		
N	19		10		13		19		

Araştırmanın 3. alt sorusu; öğrencilerin devinsel amaçlara ulaşma derecesi ile ilgilidir. 4 alt sorusu ise; devinsel amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığı ile ilgilidir. Bu kısımda her işlem ile ilgili istatistiksel veriler genel bir tabloda verilmiştir. Her bir işlemle ilgili bulgular ve işleme ilişkin varyans analizi sonuçları birlikte ele alınarak yorumlanmıştır.

Tablo 19'da devinsel işlemlere ilişkin istatistikler verilmiştir.

Devinsel işlemlere ilişkin istatistik sonuçlar incelendiğinde işlem 1: Kalıp hazırlamak; işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre, 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında başarı göstermişlerdir. Diğer okulların başarı düzeyleri yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Kalıp hazırlama işlemine ilişkin okullar arasında başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için uygulamacı varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 20

KALIP HAZIRLAMA İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	9272,469	3	3090,823	24,603	0,05
Gruplar İçi	7160,688	57	125,6261		
Toplam	16433,16	60			

Tablo 20'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 21

KALIP HAZIRLAMA İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	SD	t	P
A - B	27	4,022	> 0,05
A - C	30	4,901	> 0,05
A - D	36	0,606	
B - C	21	6,926	> 0,05
B - D	27	4,047	> 0,05
C - D	30	5,622	> 0,05

"Kalıp hazırlama" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalar ile ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. İki okul ortalamaları birbirine çok yakın değerdedir. Diğer okullar arasında 0.05 düzeyinde anlamlı fark vardır.

İşlem 2. kumaş hesabı yapmak; işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre tüm okullarda öğrencilerin başarı düzeyleri yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstündedir. Bu işleme ilişkin öğrenmenin yeterli düzeyde olduğu söylenebilir.

"Kumaş hesabı yapma" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 22

"KUMAŞ HESABI YAPMA" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	2681,719	3	893,906	43,577	> 0,05
Gruplar içi	1169,25	57	20,513		
Toplam	3850,969	60			

Tablo 22'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 23

"KUMAŞ HESABI YAPMA" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE
İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	2,185	
A - C	30	8,951	> 0,05
A - D	36	3,741	> 0,05
B - C	21	5,388	> 0,05
B - D	27	0,519	
C - D	30	7,150	> 0,05

Kumaş hesabı yapmak işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle ve Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Liseleri, ile Yıldırım Beyazıt ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liselerinin dışında diğer okulların \bar{X} ları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

İşlem 3: "Kumaşı biçkiye hazırlamak" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre tüm okullarda öğrencilerin başarı düzeyleri yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstündedir. (98,7) aritmetik ortalama düzeyi ile Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri en başarılı grup özelliğini göstermiştir. Bu işleme ilişkin öğrenmenin yeterli düzeyde olduğu söylenebilir.

"Kumaşı biçkiye hazırlama" işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 24

"KUMAŞI BİÇKIYE HAZIRLAMA" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyans Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	4331,875	3	1443,958	20,535	0,05
Gruplar içi	4008,063	57	146,315		
Toplam	8339,938	60			

Tablo 24'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında

ulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 25

"KUMAŞI BIÇKIYE HAZIRLAMA" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	6,218	> 0,05
A - C	30	2,454	>
A - D	36	1,017	
B - C	21	10,300	> 0,05
B - D	27	5,459	> 0,05
C - D	30	3,509	> 0,05

"Kumaşı biçkiye hazırlama" işlemine ilişkin t değerlerine göre Yenimahalle ve Zübeyde Hanım KML öğrencilerinin aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark bulunmamıştır. Diğer okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklar vardır.

İşlem 4: "Kalıbı kumaşa yerleştirme ve kesme" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre tüm okullarda öğrencilerin başarı düzeyleri yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Bu işlemde Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri (95,1) ortalama ile en başarılı grup olmuştur. (71,53) ortalama ile 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri diğer okul öğrencilerine göre daha az başarılıdırlar.

Bu işleme ilişkin öğrenmenin yeterli düzeyde olduğu söylenebilir.

"Kalıbı kumaşa uygulama" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 26

KALIBI KUMAŞA YERLEŞTİRME VE KESME İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyans Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	3855,938	3	1285,312	11,105	0.05
Gruplar içi	6597,219	57	115,740		
Toplam	10453,16	60			

Tablo 26'daki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 27

"KALIBI KUMAŞA YERLEŞTİRME VE KESME" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	1,454	
A - C	30	0,686	
A - D	36	4,462	> 0,05
B - C	21	1,755	
B - D	27	5,007	> 0,05
C - D	30	2,984	> 0,05

"Kalıbı kumaşa yerleştirme ve kesme" işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Zübeyde Hanım, Yıldırım Beyazıt-Zübeyde Hanım ve 100. Yıl-Zübeyde Hanım Kız Meslek Liselerinin \bar{X} ları arasında 0.05 düzeyinde anlamlı fark vardır.

İşlem 5: "Giyimi kontrole hazırlama" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre tüm okullarda öğrencilerin başarı düzeyleri yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstündedir. Bu işlemde Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri (90,1) ortalama ile, en başarılı grup olmuştur. (72,69) ortalama ile 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri diğer okulların öğrencilerine oranla daha az başarılıdır. Genel olarak bu işleme ilişkin öğrenme düzeyi yeterli düzeydedir denilebilir.

"Giyimi kontrole hazırlama" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 28

"GIYİMİ KONTROLE HAZIRLAMA" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	3166,938	3	1055,646	14,514	
Gruplar içi	4145,844	57	72,734		
Toplam	7312,781	60			

Tablo 28'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında olduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 29

GIYİMİ KONTROLE HAZIRLAMA İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN
 \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	1,525	
A - C	30	4,997	> 0,05
A - D	36	4,313	> 0,05
B - C	21	5,193	> 0,05
B - D	27	4,384	> 0,05
C - D	30	0,423	

"Giyimi kontrole hazırlama" işlemine ilişkin \bar{X} lar ile ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Yıldırım Beyazıt ve 100. Yıl ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liselerinin \bar{X} ları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer \bar{X} ların arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark vardır.

İşlem 6: "Giyimi kontrol etme" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri (93) ortalama ile yeterli öğrenme dü-

zeyinin (0,70) oldukça üstüne çıkmıştır. Diğer okul öğrencilerinin işleme ilişkin aritmetik ortalamalar yeterli düzeyde değildir. Bu işleme ilişkin yeterli öğrenme sağlanamamıştır.

"Giyimi kontrol etme" işlemine ilişkin okullarının aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 30

"GIYİM KONTROL ETME" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	8419,469	3	2806,489	23.275	0.05
Gruplar içi	6872,875	57	120,576		
Toplam	15292,34	60			

Tablo 30'daki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında olduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 31

"GIYİMİ KONTROL ETME" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	5,801	> 0,05
A - C	30	3,017	> 0,05
A - D	36	0,321	
B - C	21	10,477	> 0,05
B - D	27	6,454	> 0,05
C - D	30	3,695	> 0,05

"Giyimi Kontrol etme" işlemine ilişkin \bar{X} lar ile ilgili t testi sonuçlarına göre sadece Yenimahalle ve 100. Yıl Kız Meslek Liseleri ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde fark vardır.

İşlem 7: "Giyimi provadan çıkarmak" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi (98,9) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) çok üstüne çıkarak tam öğrenmeye yaklaşmıştır. Diğer okullardaki öğrencilerde bu işlemde yeterli öğrenme düzeyinin üstünde başarı göstermişlerdir. Bu işlem için öğrenme yeterli düzeyde gerçekleşmiştir denilebilir.

"Giyimi provadan çıkarmak" işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 32

"GIYİM PROVADAN ÇIKARMA" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	5611,625	3	1870,54	11,035	>0,05
Gruplar içi	9662,438	57	169,516		
Toplam	15274,06	60			

Tablo 32'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında olduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 33

"GIYİM PROVADAN ÇIKARMA" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	4,352	> 0,05
A - C	30	0,564	
A - D	36	1,035	
B - C	21	5,100	> 0,05
B - D	27	8,791	> 0,05
C - D	30	0,268	

"Giyimi provadan çıkarma" işlemine ilişkin \bar{X} lar ile ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Liseleri, Yıldırım Beyazıt-100. Yıl

Kız Meslek Liseleri ve Yıldırım Beyazıt-Zübeyde Hanım Kız Meslek Liselerinin ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur.

İşlem 8: "Makine çekmek ve ara ütüsü yapmak" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri (96,7) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) çok üstüne çıkarak tam öğrenmeye ulaşmıştır. Yenimahalle Kız Meslek Lisesi (81,58) ortalama ile bunu izlemektedir. 100. Yıl Kız Meslek Lisesi (61,46) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin altında kalmıştır.

Bu işlem için öğrenme düzeyi %75 dolayında yeterli öğrenme gerçekleşmiştir diyebiliriz.

"Makine çekmek ve ara ütüsü yapmak" işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 34
"MAKİNE ÇEKMEK VE ARA ÜTÜSÜ YAPMAK" İŞLEMİNE İLİŞKİN
VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	8245,656	3	2748,55	15.531	>0.05
Gruplar içi	10087,66	57	176,976		
Toplam	18333,31				

Tablo 34'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğunu göster-

mektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında olduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 35

"MAKİNE ÇEKMEK VE ARA ÜTÜSÜ YAPMAK" İŞLEMİNE İLİŞKİN
OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	3,076	> 0,05
A - C	30	3,707	> 0,05
A - D	36	2,499	> 0,05
B - C	21	6,920	> 0,05
B - D	27	6,149	> 0,05
C - D	30	1,756	

Makine çekmek ve ara ütüsü yapmak işlemine ilişkin ortalamalar ile ilgili t testi sonuçlarına göre 100. Yıl-Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark bulunamamıştır. Diğer okulların t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı fark olduğunu göstermektedir.

Okulların başarıları farklı düzeylerde dir denilebilir.

İşlem 9: "Erkek yaka yapmak" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri (92,7) ortalama ile yeterli öğrenme dü-

zeyinin (0,70) üstüne çıkmıştır. Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencileri (79,84) ortalama ile bunu izlemektedir. Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi öğrencileri (64,57) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin altında kalmıştır.

Bu işlemle ilgili öğrenme örnekleme giren okullardan üçüncü yeterli düzeyde (0,70) gerçekleşmiştir.

"Erkek yaka yapmak" işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 36

"ERKEK YAKA YAPMAK" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	5701,844	3	1900,614	12,652	>0.05
Gruplar içi	8262,5	57	150,219		
Toplam	14264,34				

Tablo 36'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında olduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 37

"ERKEK YAKA YAPMAK" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A - B	27	3,180	> 0,05
A - C	30	1,597	
A - D	36	3,580	> 0,05
B - C	21	4,549	> 0,05
B - D	27	6,217	> 0,05
C - D	30	1,592	

"Erkek yaka yapmak" işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-100. Yıl ve 100. Yıl-Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı değildir. Diğer okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark vardır.

İşlem 10: "Torbalı çep yapmak" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin (95,5) ortalama ile en üst düzeyde yeterli öğrenme düzeyini (0,70) gerçekleştirdiği görülmektedir. Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin (62,68) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyine ulaşamadıkları görülmektedir. Diğer iki okulun öğrencileri yeterli öğrenme düzeyinin üstünde ortalama ulaşmışlardır.

Sonuçlara göre bu işlemde bir okulun dışındaki diğer okullarda yeterli öğrenme gerçekleşmiştir denilebilir.

"Torbali çep yapmak" işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 38
"TORBALI CEP YAPMAK, İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	7469,688	3	2489,896	14,255	0,05
Gruplar içi	9956,094	57	174,668		
Toplam	17425,78	60			

Tablo 38. deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 39
" TORBALI CEP YAPMAK" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI
İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	p
A-B	27	3.395	> 0.05
A-C	30	1.107	
A-D	36	3.776	> 0.05
B-C	21	4.229	> 0.005
B-D	27	7.349	> 0.05
C-D	30	2.155	> 0,05

"Torbalı cep yapmak" işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-100 yıl Kız Meslek Liseleri t değerleri 0.05 düzeyinde anlamlı değildi. Diğer okulların t değerleri, aritmetik ortalamaların arasında 0.05 düzeyinde anlamlı fark olduğunu göstermektedir.

İŞLEM 11: "İç temizlik ve baskı dikişlerini yapmak" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin (98,5) ortalama ile en üst düzeyde tam öğrenme düzeyini (0.90) gerçekleştirdiği görülmektedir (82,68) ortalama ile Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencileri yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Örneklem giren diğer okul öğrencileri geçerli öğrenme düzeyinin (0,50) üstünde ortalamaya sahip olmakla birlikte yeterli öğrenme düzeyine ulaşamamışlardır.

İç temizlik ve baskı dikişlerini yapmak işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 40

İÇ TEMİZLİK VE BASKI DİKİŞLERİNİ YAPMAK İŞLEMİNE İLİŞKİN
VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	5593,156	3	1864,385	13.689	>0.05
Gruplar içi	7763,125	57	136,195		
Toplam	13356,28	60			

Tablo 40. daki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 41

"İÇ TEMİZLİK VE BASKI DİKİŞLERİNİ YAPMAK" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ T DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A-B	27	2,418	>0,05
A-C	30	0.758	
A-D	36	3.845	>0,05
B-C	21	4.159	>0,05
B-D	27	6,182	>0,05
C-D	30	3.190	>0,05

"İç temizlik ve baskı dikişleri" işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle 100. Yıl Kız Meslek Liseleri ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer okulların t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı fark bulunduğunu göstermektedir.

İŞLEM 12: Takma kol hazırlamak ve bedene takmak işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin (91,4) ortalama ile en üst düzeyde tam öğrenme düzeyini (0,90) gerçekleştirdiği

görülmektedir. Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencileri (80,32) ortalama ile bunu izlemektedir. 100. yıl Kız Meslek Lisesi de (77,07) ortalama ile yeterli öğrenmeyi gerçekleştirmiştir. Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi öğrencileri yeterli öğrenme düzeyinin altında ortalama ile (63.73) yeterli öğrenmeyi gerçekleştirememişlerdir.

Genel olarak bu işleme, ilgili yeterli öğrenme sağlanmıştı diyebiliriz.

"Takma kol hazırlamak ve bedene takmak" işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 42

TAKMA KOL HAZIRLAMAK VE BEDENE TAKMAK İŞLEMİNE İLİŞKİN
VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın kaynağı	KT	Sd	Varyans	T	P
Gruplar arası	7413,625	3	2471,208	16,973	>0.05
Gruplar içi	8298,969	57	145,596		
Toplam	15712,59	60			

Tablo 42. deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 43

" TAKMA KOL HAZIRLAMAK VE BEDENE TAKMAK" İŞLEMİNE İLİŞKİN
OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A-B	27	3,949	>0,05
A-C	30	3,083	>0,05
A-D	36	3,292	>0,05
B-C	21	6,965	>0,05
B-D	27	6,805	>0,05
C-D	30	6,751	>0,05

"Takma kol hazırlamak ve bedene takmak" işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre tüm okulların t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Bu sonuca göre okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark vardır.

İŞLEM 13: "Örme ilik açmak ve Düğme dikmek" işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi Öğrencileri (95,7) ortalama ile tam öğrenme düzeyinin (0,90) üstünde öğrenme düzeyini gerçekleştirmişlerdir. Diğer okulların öğrenme düzeyleri yeterli öğrenme düzeyinin altında gerçekleşmiştir.

Tüm okullarda bu işleme ilişkin yeterli öğrenme gerçekleşmemiştir denilebilir.

"Örme ilik açmak ve düğme dikmek" işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 44

" ÖRME İLİK AÇMAK VE DÜĞME DİKMEK" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	8811,156	3	2937,052	26,723	>0,05
Gruplar içi	6264,656	57	109,906		
Toplam	15075 ,812	60			

Tablo 44'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 45

"ÖRNEK İLİK AÇMAK VE DÜĞME DİKMEK" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} ORTALAMALARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	p
A-B	27	6,698	> 0,05
A-C	30	2,505	> 0,05
A-D	36	1,747	
B-C	21	13,711	> 0,05
B-D	27	7,640	> 0,05
C-D	30	0,487	

"Örme ilik açmak ve düğme dikmek" işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle Zübeyde Hanım ve 100. Yıl-Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı değildir. Diğer okulların \bar{X} ları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark vardır.

İŞLEM 14: Bitmiş işi ütölemek işlemine ilişkin aritmetik ortalamalara göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri (97,8) ortalama ile tam öğrenme düzeyinin (0,90) üstünde öğrenme düzeyini gerçekleştirmişlerdir. Diğer üç okul öğrencileride yeterli öğrenme düzeyini (0,70) gerçekleştirmişlerdir.

Bu işlem için tüm okullarda yeterli düzeyde öğrenme gerçekleşmiştir denilebilir.

Bitmiş işi ütölemek işlemine ilişkin okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 46

"BİTMİŞ İŞİ ÜTÖLEMEK" İŞLEMİNE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Varyansın kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	5657,031	3	1885,677	15,516	>0,05
Gruplar içi	6927,188	57	121,529		
Toplam	12584,219	60			

Tablo 46'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu göster-

mektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 47

"BİTMİŞ İŞİ ÜTÜLEMEK" İŞLEMİNE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A-B	27	6.698	0,05
A-C	30	2,505	0,05
A-D	36	1,747	
B-C	21	13,711	0,05
B-D	27	7,640	0,05
C-D	30	0,487	

"Bitmiş işi ütülemek" işlemine ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Zübeyde Hanım ve 100.yıl-Zübeyde hanım Kız Meslek Liselerinin t değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. bu okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Diğer okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyin de anlamlı fark vardır. İşleme ilişkin başarıları anlamlı derecede farklıdır.

Devinsel alandaki amaçlara ulaşma derecesini belirlemek amacıyla seçilen temel işlemlerin bir ürün (elbise) üzerinde öğrencilere uygulattırılması sürecinin gözlenerek her bir işlemin uygulama süreci içinde değerlendirilmesinden elde edilen puanlama ilişkin tüm işlem-

lerin okullara göre elde edilen aritmetik ortalamalarına göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi Genel Ortalaması (95,28)'dir. Bu sonuca göre Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri tam öğrenme düzeyinin (0,90) üstünde başarı göstermişlerdir. Ve okulların arasında devinsel işlemlerdeki başarı düzeyi bakımından birinci sırada yer almaktadır. Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencileri (80,32) genel ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde başarı göstererek okullar arasında devinsel işlemlerdeki başarı düzeyi bakımından ikinci sırada yer almaktadır. Zübeyde hanım Kız Meslek Lisesi öğrencileri (72,31) genel ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde başarı göstererek okullar arasında devinsel işlemlerdeki başarı düzeyi bakımından üçüncü sırada yer almaktadır. 100. yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri (70,03) genel ortalama ile yeterli öğrenme düzeyine (0,70) ulaşmıştır. Okullar arasında devinsel işlemlerdeki başarı düzeyi bakımından dördüncü sırada yer almaktadır.

Her bir işleme ilişkin yapılan ölçmeler sonucu elde edilen puanlara göre tüm okulların her bir işleme ilişkin genel ortalamalarına göre "Giyimi kontrol etmek" işleminin dışında diğer işlemlerde yeterli öğrenme düzeyi olarak kabul edilen (0,70) düzeyin üstünde öğrenme sağlanmıştır.

Her bir işleme ilişkin aritmetik ortalamalar tek tek ele alınarak okullar arasında anlamlı fark olup olmadığının test edilmesi için uygulanan Varyans analizi sonuçlarına göre F değerleri 0,05 düzeyinde anlamlı bulun-

muştur. Buna göre okullar arasında işlemlerdeki öğrenmeyi sağlamaları bakımından farklılıklar vardır. Bu fark okulların öğrenci sayılarına ilişkin olarak kullandıkları atelye araç ve gereçlerinin kullandıkları yöntemlerin farklılığından ve öğrencilerin bireysel ayrılıklarından kaynaklanabilir.

Devinsel alandaki başarı düzeyini belirlemek amacıyla öğrencilerin meydana getirdiği ürünler de ürün değerlendirme ölçeği ile değerlendirilmiştir.

Ürün değerlendirme ölçeğinden elde edilen istatistiksel veriler aşağıda verilmiştir.

TABLO 48

ÜRÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	S
Yenimahalle	19	79,157	10,018
Yıldırım Beyazıt	10	98,2	1,932
100. Yıl	13	64,923	7,740
Zubeyde Hanım	19	72,473	13.430

Ürüne ilişkin ortalamalara göre 100.Yıl Kız Meslek Lisesi'nin(64,923) ortalama ile belirlenen yeterli öğrenme düzeyine (0,70) ulaşamadığı görülmektedir. diğer okullar bu düzeye ulaşmışlardır. Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi'nin (98,2) ortalama ile en yüksek başarıyı elde ettiği görülmektedir.

Aritmetik ortalamalar arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek amacıyla yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 49

ÜRÜN DEĞERLENDİRMEYE İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyans Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Okullar	6866,563	3	2288,85	22,47	>0,05
Öğrenciler	5805,813	57	101,856		
Toplam	12672,376	60			

Tablo 49'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 50

ÜRÜN DEĞERLENDİRMEYE İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	p
A-B	27	5,904	0,05
A-C	30	4,310	0,05
A-D	36	1,738	
B-C	21	13,216	0,05
B-D	27	5,974	0,05
C-D	30	1,824	

Ürün değerlendirmeye ilişkin t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Zübeyde Hanım, 100.Yıl-Zübeyde hanım Kız Meslek Liseleri'nin ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer okulların \bar{X} ları 0,05 düzeyinde anlamlı derecede birbirinden farklıdır t değerlerine göre bu büyük fark Yıldırım Beyazıt ve 100.Yıl Kız Meslek Liseleri arasında bulunmuştur. Bu fark Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi'nin ortalamasının yüksek oluşundan kaynaklanmaktadır.

Devinsel alanda yapılan değerlendirmelerin sonuçları şöyle yorumlanabilir.

İşlemlerin ve ürünün değerlendirilmesinden elde edilen sonuçlara göre tüm okullar (0,70) yeterli başarı düzeyine ulaşmışlardır.

Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin bu alandaki başarısı diğer okullardan çok yüksek çıkmıştır. Bunun nedenlerinden biri olarak da öğrenci sayısının azlığı nedeniyle öğretim araç ve gereçlerinden yararlanmanın daha iyi olduğu düşünülebilir. Yıldırım Beyazıt KML öğrencilerinin bulunduğu çevrenin Sosyo-ekonomik yapısının yeterli olmayışı öğrencileri mesleğe hemen atılabilecekleri üretici olma güdülerinden kaynaklanabilir. Öğretmen faktörü bu başarıda önemli rol oynayabilir.

Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencileri de başarı düzeyleri bakımından Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi'ni izlemektedir. Aynı yorumlar bu okul içinde söz konusudur.

Diğer iki okulun başarılarının düşmesinde etkili nedenlerden biri öğrencilerin liselerde başarısız olup bu okullara geçmeleri olabilir. Sosyo-ekonomik yapının okullardan daha iyi olması öğrencilerin mesleğe ilgilerini, dolayısıyla başarılarını olumsuz yönde etkilemekte olduğu düşünülebilir.

Okul yönetimi, düzeni ve öğretmenlerin mesleki yeterlikleri başarıyı etkileyen faktörler olarak düşünülebilir.

Program amaçlarının ve davranışlarının yeterince açık olmaması okullar arasında başarı farkını yaratmada etken olabilir.

Araştırmanın 5. alt Sorusu: Duyuşsal alan davranışlarına ulaşma derecesinin belirlenmesi ile ilgilidir 6. alt sorusu ise Duyuşsal alan davranışlarına ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığının belirlenmesi ile ilgilidir. Bu kısımda öğrencilerin duyuşsal davranışları derceleme ölçeği ile bir dönem boyunca giyim dersi öğretmeni tarafından gözlenerek değerlendirilmiştir.

Duyuşsal davranışları dereceleme dört dereceli olarak hazırlanmış olup, gözlenen öğrenci davranışları:

- (4) Davranışı her zaman yapıyor.
- (3) davranışı oldukça sık yapıyor.
- (2) davranışı ek az yapıyor
- (1) Davranışı hiç yapmıyor.

şeklinde puanlanarak değerlendirilmiştir. Bu alanda tam öğrenme (4) yeterli öğrenme (0,70) ise 2,8 olarak belirlenmiştir. Geçerli öğrenme ise (0,50) 2'dir.

Bu alanla ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

TABLO 51

"İNSAN İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ ALIŞKANLIKLAR" A İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKUL	N	\bar{X}	S
A- Yenimanelle K.M.L.	19	3,289	0,525
B- Yıldırım Beyazıt K.M.L.	10	3,86	0,236
C- 100. Yıl K.M.L.	13	2,3	0,353
D- Zübeyde Hanım K.M.L.	19	3,71	0,348

Tablo 51'deki verilere göre 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri (2,3) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında bir öğrenme düzeyinde olduğu görülmektedir. Diğer okullar yeterli öğrenme düzeyinin üstünde öğrenme düzeyini gerçekleştirmişlerdir.

Okullar arasında insan ilişkilerine ilişkin amaca ulaşma dereceleri bakımından ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 52

"İNSAN İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ ALIŞKANLIKLAR" A İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	19.339	3	6,446	40,203	>0,05
Gruplar içi	9,139	57	0,160		
Toplam	28,479	60			

Tablo 52'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 53

"İNSAN İLİŞKİLERİ İLE İLGİLİ ALIŞKANLIKLAR" A İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A-B	27	3,246	>0,05
A-C	30	5,925	>0,05
A-D	36	2,914	>0,05
B-C	21	12,005	>0,05
B-D	27	1,213	
C-D	30	11,192	>0,05

"İnsan ilişkileri ile ilgili alışkanlıklar" amacına ilişkin ortalamalarla ilgili t testi sonuçlarına göre Yıldırım Beyazıt ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri öğrencilerinin ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Diğer okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur.

TABLO 54

"MESLEKİ ALIŞKANLIKLAR" A İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	S
A-Yenimahalle K.M.L	19	3,257	0,604
B-Yıldırım Beyazıt K.M.L	10	3,8	0,230
C-100. Yıl K.M.L	13	2,231	0,436
D- Zübeyde Hanım K.M.L	19	3,3	0,463

Tablo 54'deki verilere göre 100. Yıl Kız Meslek Lisesi (2,231) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin

(0,70) altında bir öğrenme düzeyi göstermiştir. Diğer okulların ortalamaları yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Yıldırım Beyazıt K.M.L. (3,8) ortalama ile en düzeyde öğrenmeyi gerçekleştirmiştir.

Okulların "Mesleki alışkanlıklar"a ilişkin davranışlara ulaşma deceleri bakımından ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 55
"MESLEKİ ALIŞKANLIKLAR"A İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	15,853	3	5,284	22,795	>0.05
Gruplar içi	13,213	57	0,232		
Toplam	29,067	60			

Tablo 55'deki analiz sonuçları okulların asimetrik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 56
"MESLEKİ ALIŞKANLIKLAR" A İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	p
A-B	27	2,712	> 0,05
A-C	30	5,246	> 0,05
A-D	36	0,240	
B-C	21	10,276	> 0,05
B-D	27	3,192	> 0,05
C-D	30	6,562	> 0,05

"Mesleki alışkanlıklar" amacına ilişkin aritmetik ortalamalarla ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklar vardır.

TABLO 57

" ZEVK VE YARATICILIK GÜCÜ" AMACINA İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	S
A- Yenimahalle K.M.L	19	3.484	0,424
B- Yıldırım Beyazıt K.M.L	10	3,58	0,332
C- 100. Yıl K.M.L	13	2,42	0,447
D- Zübeyde Hanım K.M.L	19	3,178	0,519

Tablo-57'daki verilere göre 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri (2,42) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında bir öğrenme düzeyine sahiptir.

Diğer okulların ortalamaları yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Amaca ilişkin davranışlarda öğrenme yeterli düzeyde gerçekleşmiştir denilebilir.

Okulların "Zevk ve yaratıcılık gücü" ne ilişkin davranışlara ulaşma dereceleri bakımından ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 58

"ZEVK VE YARATICILIK GÜCÜ" AMACINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ
SONUÇLARI

Varyansın kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	10.806	3	3,602	17,860	>0,05
Gruplar içi	11.495	57	0,202		
Toplam	22.302	60			

Tablo 58'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 59

"ZEVK VE YARATICILIK GÜCÜ" AMACINA İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI
İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A-B	27	0,618	
A-C	30	6,794	>0,05
A-D	36	1,983	
B-C	21	6,836	>0,05
B-D	27	2,205	>0,05
C-D	30	4,270	>0,05

"Zevk ve yaratıcılık gücü" amacına ilişkin ortalamalarla ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Yıldırım Beyazıt ve Yenimahalle-Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark yoktur.

Diğer okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark vardır.

TABLO 60

"EKONOMİK OLMA" AMACINA İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	S
A. Yenimahalle K.M.L	19	3,742	0,311
B. Yıldırım Beyazıt K.M.L	10	3,91	0,144
C. 100. Yıl K.M.L	13	2,7	0,623
D. Zübeyde Hanım K.M.L	19	3,215	0,498

Tablo.60'daki verilere göre 100. Yıl K.M.L öğrencileri (2,7) ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında başarı göstermişlerdir. Diğer okulların \bar{X} 'leri yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Yeterli öğrenmeyi gerçekleştirmişlerdir.

Okullar arasında "Ekonomik olma" amacına ulaşma dereceleri bakımından \bar{X} 'lar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 61

"EKONOMİK OLMA" AMACINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	11.823	3	3,941	20,309	>0,05
Gruplar içi	11.060	57	0,194		
Toplam	22,883	60			

Tablo 61'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 62

"EKONOMİK OLMA" AMACINA İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t. DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	p
A-B	27	1,605	
A-C	30	6,265	>0,05
A-D	36	3,905	>0,05
B-C	21	5,986	>0,05
B-D	27	4,279	>0,05
C-D	30	2,598	>0,05

"Ekonomik olma" amacına ilişkin \bar{X} 'lerle ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle ve Yıldırım Beyazıt KML

aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Diğer okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

TABLO 63

"ÇEVREDEKİ İŞ YERLERİNİ TANIMAYA İSTEKLI OLMA" AMACINA İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	S
A.Yenimahalle	19	3.815	0,380
B-Yıldırım Beyazıt	10	3,55	0,4371
C-100.Yıl	13	2,469	0,464
D-Zübeyde Hanım	19	2.789	0,584

Tablo 63'deki verilere göre 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri (2,469) ortalama ile yeterli aritmetik ortalamaları yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Yeterli öğrenmeyi gerçekleştirmişlerdir.

Okullar arasında "Çevredeki iş yerlerini tanımaya istekli olma" amacına ulaşma dereceleri bakımından \bar{X} lar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 64

"ÇEVRESİNDEKİ İŞ YERLERİNİ TANIMAYA İSTEKLİ OLMA" AMACINA
İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	18.501	3	6,167	26.884	>0,05
Gruplar içi	13,075	57	0,229		
Toplam	31.577	60			

Tablo 64'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 65

"ÇEVRESİNDEKİ İŞ YERLERİNİ TANIMAYA İSTEKLİ OLMA" AMACINA
İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	p
A-B	27	1.698	
A-C	30	9,991	>0,05
A-D	36	6,411	>0,05
B-C	21	5.669	>0,05
B-D	27	3.602	>0,05
C-D	30	1.647	

Çevresindeki iş yerlerini tanımaya istekli olma amacına ilişkin ortalamalarla ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Liseleri ve 100. Yıl Zübeyde Hanım kız Meslek Liseleri'nin ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark yoktur. Diğer okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklar bulunmuştur.

Duyuşsal alanla ilgili 6. amaç işyerinde etkili iş ilişkileri kurabilme ve güvenlik kurallarına uyma ile ilgilidir. Bu amaç programda yer almakla birlikte öğrenciler gerçek iş ortamında staj yapma olanağı bulamamışlar ve bu amaçla ilgili davranışlar dereceleme ölçeğinde boş bırakılmıştır.

Amaca ilişkin davranışlar hiçbir okulda gerçekleştirilememiştir.

7. amaç "Okul atelyesinde çalışırken güvenlik kurallarına uyma" ile ilgilidir. Bu amaca ilişkin istatistikler aşağıda verilmiştir.

TABLO 66

"OKUL ATELYESİNDE GÜVENLİK KURALLARINA UYMA" AMACINA İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	S
A- Yenimahalle	19	2,710	0,346
B- Yıldırım Beyazıt	10	3,55	0,368
C- 100. Yıl	13	1,961	0,477
D- Zübeyde Hanım	19	3,052	0,574

Tablo 66'deki verilere göre 100. Yıl Kız Meslek Lisesi ve Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencilerinin aritmetik ortalamaları (1,961) ve (2,710) ile yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) altında kalmıştır. Diğer iki okul öğrencilerinin aritmetik ortalamaları yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir. Bu okullarda güvenlik kurallarına uyma davranışları gerçekleşmiştir denilebilir.

Okulların "atelyede güvenlik kurallarına uyma" davranışlarına ilişkin ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 67

"ATELYEDE GÜVENLİK KURALLARINA UYMA" AMACINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın Kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	16,127	3	5,375	25,405	>0,05
Gruplar içi	12,061	57	0,212		
Toplam	28,188	60			

Tablo 67'deki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 68

"ATELYEDE GÜVENLİK KURALLARINA UYMA" AMACINA İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	Sd	t	P
A-B	27	6,070	>0,05
A-C	30	5,154	>0,05
A-D	36	2.222	>0,05
B-C	21	8,70	>0,05
B-D	27	2,47	>0,05
C-D	30	5,636	>0,05

Atelyede güvenlik kurallarına uyma" amacına ilişkin ortalamalarla ilgili t testi sonuçlarına göre tüm okulların ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklar vardır. En büyük fark Yıldırım Beyazıt-100. Yıl Kız Meslek Liseleri arasında mevcuttur. Bu fark Yıldırım Beyazıt K.M.L. öğrencilerinin lehine bir farktır.

8. amaç; "Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlama" ile ilgilidir. Bu amaca ulaşmaya ilişkin istatistikler aşağıda verilmiştir.

TABLO 69

"DEĞİŞEN BİLİM VE TEKNOLOJİYİ İZLEME VE UYUM SAĞLAMA" AMACINA İLİŞKİN İSTATİSTİKLER

OKULLAR	N	\bar{X}	S
A- Yenimahalle K.M.L.	19	3,494	0,389
B- Yıldırım Beyazıt K.M.L.	10	3,3	0,258
C- 100. Yıl K.M.L.	13	2,58	0,564
D- Zübeyde Hanım K.M.L.	19	2,453	0,565

Tablo 69'deki verilere göre Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi (2,453) aritmetik ortalama ile, 100 Yıl Kız Meslek Lisesi (2,58) aritmetik ortalama ile yeterli öğrenme düzeyinin altında öğrenme düzeyine sahiptir. Diğer okulların ortalamaları yeterli öğrenme düzeyinin üstünde gerçekleşmiştir. Bu amaca ilişkin öğrenme genel olarak yüzde elli oranında gerçekleşmiştir denilebilir.

Okullar arasında "değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlama" amacına ulaşma dereceleri bakımından ortalamalar arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 70

"DEĞİŞEN BİLİM VE TEKNOLOJİYİ İZLEME VE UYUM SAĞLAMA" AMACINA İLİŞKİN VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI

Varyansın kaynağı	KT	Sd	Varyans	F	P
Gruplar arası	13,369	3	4,456	19,906	>0,05
Gruplar içi	12,760	57	0,224		
Toplam	26,129	60			

Tablo 70'daki analiz sonuçları okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunduğunu göstermektedir. Bu farkın hangi okul öğrencileri arasında bulunduğunu test etmek için yapılan t testi sonuçları aşağıda verilmiştir

TABLO 71

"DEĞİŞEN BİLİM VE TEKNOLOJİYİ İZLEME VE UYUM SAĞLAMA"
AMACINA İLİŞKİN OKULLARIN \bar{X} LARI İLE İLGİLİ t DEĞERLERİ

OKULLAR	\bar{X}	t	p
A-B	27	1,450	
A-C	30	5,515	>0,05
A-D	36	6,674	>0,05
B-C	21	3,745	>0,05
B-D	27	4,473	>0,05
C-D	30	0,611	

Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlama amacına ilişkin ortalamalarla ilgili t testi sonuçlarına göre Yenimahalle-Yıldırım Beyazıt ve 100. Yıl Zübeyde Hanım KML'leri ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. Diğer okulların aritmetik ortalamaları arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklar vardır.

Duyuşsal alanda yapılan değerlendirme ve istatistik işlemler sonucunda;

"İnsan ilişkileri"ne ilişkin amaca ulaşma dereceleri bakımından bir okul dışında yeterli öğrenme düzeyine ulaşılmıştır. Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi en yüksek ortalamaya sahiptir.

"Mesleki alışkanlıklar" amacına ulaşma dereceleri bakımından 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri dışında tüm okulların öğrencileri yeterli öğrenme düzeyine ulaşmışlardır.

"Zevk ve yaratıcılık gücü" amacına ulaşma dereceleri bakımından 100. Yıl KML. dışında diğer okulların \bar{X} ları yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir.

"Ekonomik olma" amacına ulaşma dereceleri bakımından 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri dışındaki diğer okulların öğrencileri yeterli öğrenme düzeyinin üstünde öğrenme düzeyine ulaşmışlardır.

Çevredeki iş yerlerini tanımaya istekli olma amacına ilişkin \bar{X} lara göre 100. Yıl KML. öğrencileri dışın da diğer okullarda yeterli öğrenme düzeyinin üstünde öğrenme düzeyine ulaşılmıştır.

Çevredeki iş alanlarında öğrencilerin staj (uygulama) yapma olanağı bulunmadığından iş ortamında etkili iş ilişkileri kurma ve iş yerinde güvenlik kurallarına uyum amacına ilişkin davranışlarını hiçbir okulda gerçekleştirmediği görülmektedir.

" Okul atelyesinde güvenlik kurallarına uyum" amacına ilişkin verilere göre; Yenimahalle ve 100. Yıl KML'leri öğrencileri bu amaca ulaşamamışlardır. Yeterli öğrenme düzeyini (0,70) Yıldırım Beyazıt ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseseri gerçekleştirmişlerdir.

Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum amacına ilişkin verilere göre Yıldırım Beyazıt ve Yenimahalle Kız Meslek Liseleri öğrencileri yeterli öğrenme düzeyine ulaşmışlardır.

Duyuşsal alanla ilgili öğrenmelerinin özellikle 100. yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri tarafından gerçekleştirilmediği dikkat çekicidir. Bu okulda duuşsal davranışlar üzerinde durulmamasının nedeni arasında öğrencilerin ilgilerininin azlığının yanı sıra bu alanda kazandırılacak davranışların programda net bir şekilde belirlenmemiş olmasından da kaynaklandığı düşünülebilir.

Yıldırım Beyazıt ve Yeni Mahalle Kız Meslek Lisesi öğrencileri oldukça başarılıdır. Öğrencilerin bu alana ilgi duydukları ve sevdikleri için seçtikleri ayrıca bu alanda sınıf öğretmenlerinin olumlu rolü olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ, ÖNERİLER

Özet

Bu araştırmada Mesleki ve Teknik Orta Öğretimde öğrencilerin Mesleki Davranışlara Ulaşma Dereceleri belirlenerek değerlendirilmiştir.

Araştırmanın evrenini Ankara'da bulunan Kız Meslek Liseleri oluşturmaktadır. Sayıları 9 olan Kız Meslek Liseleri'nden 4 okul eş olasılıkla seçilmiştir. Araştırma verileri Yenimahalle, Yıldırım Beyazıt, 100. Yıl ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri Giyim Bölümü son sınıflarından eş olasılıkla seçilen birer gruptan elde edilmiştir.

Örnekleme giren toplam öğrenci sayısı 61'dir. Veri toplamada programa genel amaçları ve içeriği esas alınarak hazırlanan bilgi testi, Devinsel işlemleri ve ürünü değerlendirme formları, duyuşsal davranışları dereceleme ölçeği araştırmacı tarafından hazırlanmış ve geliştirilmiştir.

Araştırmanın amacı ve amaca ulaşmada cevap aranan sorular şöyledir:

Kız Meslek Liselerinde uygulanan Giyim Bölümü Öğretim Programı amaçlarında belirtilen bilgi, beceri, tavır ve Mesleki alışkanlıklara ilişkin davranışlara ne

derecede ulaşıldığını belirleyerek programı değerlendir-
mektir.

Alt Sorular

1. Öğrenciler Giyim Öğretim Programında belirlenen bilişsel amaçlara ne derecede ulaşmışlardır?

2. Bilişsel amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Öğrenciler Giyim Öğretim programında belirlenen devinsel amaçlara ne derecede ulaşmışlardır.

4. Devinsel amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark var mıdır?

5. Öğrenciler Giyim Öğretim programında belirlenen duyuşsal amaçlara ne derecede ulaşmışlardır?

6. Duyuşsal amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırmada bilgi testinden, Devinsel işlemler ve ürün değerlendirme ölçeklerinden ve duyuşsal alan dereceleme ölçeğinden elde edilen puanların aritmetik ortalamaları hesaplanarak yeterli öğrenme düzeyi olarak kabul edilen (0,070) öğrenme düzeyine göre yorumlanmıştır. Okullar arasında bilişsel, devinsel ve duyuşsal davranışlara ulaşma dereceleri bakımından anlamlı bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için tek yönlü varyans analizi uygulanarak sonuçlar yorumlanmıştır.

Araştırmanın bulguları aşağıda özetle verilmiştir.

Bilgi testinden elde edilen sonuçlara göre; tüm okullardaki öğrenciler yeterli öğrenme düzeyine ulaşamamışlardır. Okullar arasında bilişsel amaçlara ulaşma dereceleri bakımından anlamlı fark yoktur. Bilişsel amaçlar tek tek ele alınarak yapılan değerlendirmelere göre "Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama" amacına tüm okullar yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde başarı yüzdesine ulaşmışlardır.

"Giyim hazırlamada kullanılan temel dikiş tekniklerini kavrama" amacına tüm okullar, yeterli öğrenme düzeyinin üstünde başarı düzeyine ulaşmışlardır." İnsan vücudunun özelliklerini kavrama" amacına ulaşmada 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri yeterli öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Ancak yapılan t testi sonuçlarına göre okulların amaca ilişkin başarı yüzdeleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

"Giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama amacına ilişkin değerlendirmelere göre 100. Yıl ve Yenimahalle Kız Meslek Lisesi öğrencileri yeterli öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Ancak okullar arasında, amaca ilişkin yapılan t testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark yoktur.

"Kalıp elde etme tekniklerini kavrama" amacına ilişkin yapılan değerlendirmelere göre Yenimahalle ve Zübeyde Hanım Kız Meslek Liseleri öğrencileri yeterli öğrenme düzeyine ulaşmışlardır. Ancak okullar arasında

amaca ilişkin yapılan t testi sonuçlarına göre anlamlı bir fark yoktur.

Devinsel amaçlara ulaşma derecelerini belirlemek amacıyla yapılan değerlendirmelere göre öğrencilerin iş (elbise) üzerinde uyguladıkları 14 işlemin değerlendirme-sinden elde edilen puanlara göre okulların tümünde yeterli öğrenme düzeyinin (0,70) üstünde öğrenme düzeyine ulaşılmıştır. Okulların arasında Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi öğrencileri tam öğrenme (0,90) düzeyine ulaşarak diğer okullardan farklı bir başarı düzeyi göstermişlerdir. Okullar arasında devinsel işlemlere ulaşma dereceleri arasında 0,05 düzeyinde anlamlı farklar bulunmuştur.

Duyuşsal alandaki amaçlara ulaşma derecelerinin belirlenmesi amacıyla yapılan değerlendirmeler sonucunda "insan ilişkilerine" ilişkin davranışlara ve "Mesleki alışkanlıklar"la ilgili davranışlara ulaşma derecelerinin tüm okullarda yeterli öğrenme düzeyinin üstünde gerçekleştiği görülmektedir.

"Ekonomik olma" amacına ilişkin yapılan değerlendirmelere göre 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri dışında tüm okulların öğrencileri yeterli öğrenme düzeyine (0,70) ulaşmışlardır.

"Çevredeki iş alanlarını tanımaya istekli olma" amacına ilişkin davranışlara 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri dışında tüm okullarda yeterli öğrenme düzeyinin üstünde ulaşıldığı görülmektedir.

Çevredeki iş alanlarında uygulama (staş) çalışmalarına hiçbir okulda yer verilmediğı anlaşılmıştır. Bu nedenle "iş ortamında etkili iş ilişkileri kurma ve iş yerinde güvenlik kurallarına uyum" amacına, ilişkin öğrenmenin gerçekleşemediğı görülmektedir.

"Okul atelyesinde güvenlik kurallarına uyma" amacına ilişkin 100. Yıl ve Yenimahalle Kız Meslek Liseleri öğrencilerinin yeterli öğrenme düzeyine ulaşamadıkları görülmektedir.

Sonuç olarak Kız Meslek Liseleri Giyim Bölümünde bilişsel ve duyuşsal alandaki amaçları gerçekleştirme yönünde eğitimin daha etkili hale getirilmesi gerektiğı söylenebilir.

Sonuç

Giyim öğretim programında yer alan amaçlara öğrencilerin ulaşma derecelerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırma da araştırmanın alt sorularına cevaplar aranmış ve bulgular ve yorumları yukarda açıklanmıştır. Sonuçlar aşağıda araştırmanın alt sorularına göre ayrı ayrı verilmektedir.

Giyim programı incelendiğinde amaçlar başlığı altında, amaçların çok açık ve net biçimde yer almadığı genel ifadelerle belirlendiğı, amaçlarla ilgili davranışların belirlenmediğı görülmektedir. Amaçların açık anlaşılır, sınırları belirlenmiş, genellenebilir ve özellik gösterir biçimde ifade edilmediğı, eğitim durumları ile sınaama durumlarının programda yer almadığı görülmüştür.

Araştırmacı tarafından program amaçları esas alınarak düzenlenen amaç ve davranışlar çerçevesinde hazırlanan lme araçlarının uygulanmasından elde edilen bulgulara göre;

1. Bilişsel alanla ilgili bulgular öğrencilerin yeterli öğrenme düzeyinin altında kaldığı sonucunu vermiştir. Amaçlara göre yapılan değerlendirmelerde bazı amaçlarda yeterli öğrenme sağlandığı ancak bu sonucun tüm amaçlar için genellenemeyeceği görülmektedir. Giyim anlamında ğretim sırasında bilişsel amaçların ihmal edildiği verilen bilgilerin kalıcı olmadığı söylenebilir.

Bilişsel amaçlara ulaşma dereceleri bakımından okullar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek için yapılan varyans analizi sonuçları okullar arasında bilişsel amaçlara ulaşma derecesi bakımından anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir.

Devinsel amaçlara ulaşma derecelerinin belirlenmesi amacıyla yapılan değerlendirmeler sonucunda öğrencilerin devinsel işlemlerin tümünde yeterli öğrenme düzeyinin üstünde bir düzeyde öğrenmeyi gerçekleştirdikleri görülmektedir. rn değerlendirme sonuçlarına göre de öğrencilerin yeterli öğrenme düzeyine ulaştıkları görülmektedir. Ancak okulların aritmetik ortalamaları birbirinden oldukca farklı olduğundan, okulların aritmetik ortalamalarının gerçek anlamda 0,05 düzeyinde farklı olup olmadığını test etmek için, varyans analizi sonucuna göre uygulanan t testi değerlerine göre okulların \bar{X} 'ları 0,05 düzeyinde

farklı bulunmuştur. Sonuçlara göre bir sıralama yapılacak olursa en başarılı okul Yıldırım Beyazıt Kız Meslek Lisesi, 2. sırada Yenimahalle Kız Meslek Lisesi, 3. sırada Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi ve 4. sırada 100. Yıl Kız Meslek Lisesi gelmektedir.

Duyuşsal alandaki amaçlara ulaşma derecelerinin belirlenmesi amacıyla yapılan değerlendirmeler sonucunda;

İnsan ilişkilerine ilişkin davranışlar ve mesleki alışkanlıklarla ilgili davranışlara ulaşma derecesi tüm okullarda yeterli öğrenme düzeyinin üstündedir.

"Ekonomik olma" amacına ilişkin 100. Yıl Kız Meslek Lisesi'nin dışında tüm okullarda yeterli öğrenme düzeyine ulaşılmıştır.

Çevredeki iş alanlarını tanımaya istekli olma amacına ilişkin davranışlara 100. Yıl Kız Meslek Lisesi öğrencileri dışında tüm okullarda ulaşıldığı görülmektedir.

Çevredeki iş alanlarında öğrenciye uygulama (staj) olanağı sağlanamadığından bu amaçla ilgili sonuç alınamamıştır. Programda yer almakla birlikte amaç gerçekleştirilememiştir.

Okul atelyesinde güvenlik kurallarına uyum ile ilgili amaca ulaşma 0,05 oranında olmuştur. Dört okuldan ikisinde yeterli öğrenme düzeyine ulaşılmamıştır.

Sonuç olarak Kız Meslek Liseleri Giyim Bölümü'nde uygulanan öğretim programı bilişsel olan ve duyuşsal alan amaçları ve davranışlarına ulaşmada yetersiz kalmaktadır. Devimsel alan amaç ve davranışlarını gerçekleştirmede yeterli olmuştur yargısına varılabilir.

Öneriler:

Bu araştırmada ele alınan problemin çözümine yönelik öneriler aşağıda verilmiştir .

1. Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü programında amaçların program geliştirme esaslarına uygun olarak belirlenmediğı ve davranış tanımlarının yapılmadığı görölmüşü amaç ve davranışların açık ve anlaşılır biçimde belirlenmesi amaç ve davranışların açık ve anlaşılır biçimde belirlenmesi gerekmektedir.

2. Devinsel amaçların yanında, bilişsel amaçların bir ölçüde ihmal edildiğı görölmektedir. Bilişsel davranışların devinsel amaçların temeli olduğu dikkate alınarak devinsel işlemlerle pekiştirecek biçimde öğretilmesine olanak sağlayacak öğretim ortamının hazırlanması ve uygulanmasına çalışılmaktadır.

3. Devinsel amaçların gerçekteştirilmesi sırasında iş yerine işlemin esas alınması yoluyla programın düzeltilmesi yoluna gidilmesi.

4. Programın öğrencilerin ilgi duydukları meslek alanını seğebilmelerine olanak sağlayacak biçimde düzenlenmesi sağlanabilir.

5. Öğrencilerin gerçekte iş ortamını tanıyabilmeleri ve ilerde işe uyumlarını kolaylaştırmak amacıyla iş yerlerinde staj yapma olanaklarının yetkililerle araştırılması ve sağlanması yoluna gidilmektedir. Böylece okulların da çevrede tanınması sağlanabilir.

Daha ileri araştırmalar için öneriler:

1. Bu araştırmada öğrenci davranışları değerlendirilerek program değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Öğretim hizmetinin niteliği değerlendirme konusu edilerek KML Giyim programı değerlendirilebilir.

2. Ölçme araç ve yöntemlerinin yeterliliği konusunda ayrıntılı bir çalışma yapılabilir.

3. Bu araştırmada KML son sınıf öğrencilerinin davranışları ele alınarak değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bir başka çalışmada 1. sınıf öğrencileri ile ilgili giriş davranışları ölçülerek 3 yıl boyunca ulaştıkları düzeyle ilgili çalışmalar yapılarak program değerlendirilebilir.

KAYNAKLAR

- Akhun, İlhan. Hipotez Testi İle İlgili Bir Araştırma, Ankara: Ankara Basın Sanayii A.Ş. 1982.
- Arıcı, Hüsnü. İstatistik Yöntemler ve Uygulama. Ankara: Cihan Matbaası, 1975.
- A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi. Mesleki ve Teknik Eğitim Sempozyumu, Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No:126, 1983.
- Aydın, Semiha, "Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Bölümü Temel Kursu Yetiştirilmesinin Değerlendirilmesi," Ankara: 1984, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Bayraktar, Fatma. Dış Giyim, Ankara: Tisa Matbaacılık Sanayii, 1976.
- Baysal, (Aydın) Semiha. "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda Okutulan Araştırma Metot ve Teknikleri Dersinin Değerlendirilmesi," Ankara: 1978, Yayınlanmamış Asistanlık tezi.
- Bilen, Mürüvvet. "Sosyal ve Teknolojik Gelişmeye Uygunluk Derecesi Açısından Olgunlaşma Enstitülerinin Değerlendirilmesi," Ankara: 1982. Yayınlanmamış Doçentlik Tezi.
- _____. "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda Okutulmakta Olan Ev Yönetimi Dersinin Değerlendirilmesi," Ankara: 1975, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Bloom, Benjamin S. ve Diğerleri. Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I Cognitive Domain. New York: David McKay Company Inc., 1974.
- _____. Handbook on Summative and Formative Evaluation of Student Learning. New York: Mc Graw Hill Book Co., 1971.

- _____. İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme, Çev: Durmuş Ali Özçelik, Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 1979.
- Çağlayan, Esen. Giyim Öğretim Teknikleri, Ankara: Semih Ofset Matbaacılık Sanayii, 1978.
- Demirtaş, Abdullah. "Köy Enstitüleri 1943 Eğitim programının Değerlendirilmesi," Ankara: 1971, Yayınlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi.
- Daley B.J. "Goal Attainment Scaling: A Method of Evaluation" The Journal of Continuing Education, 1987.
- Devlet Planlama Teşkilatı. Kalkınma Planı, Birinci Beş Yıl, 1963-67, Ankara: Devlet Matbaası, 1967.
- Devlet Planlama Teşkilatı. Kalkınma Planı, İkinci Beş Yıl, 1968-72, Ankara: Devlet Matbaası, 1967.
- Doğan, Hıfzı. Pratik Kız Sanat Okulu Giyim Programını Geliştirme. Ankara: MEB PAKD Yayını, 74-78.
- _____. Analiz ve Program Hazırlama. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 81, 1982.
- Erkan, Güler. Ve Hüseyin Erkan. Etek, Bluz, Elbise. İstanbul: Çeltüt Matbaacılık Koll. Şt. 1975.
- Ertürk, Selahattin. Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi, 1972.
- _____. Planlı Eğitim ve Değerlendirme Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmeni İşbaşında Yetiştirme Bürosu, 1966.
- _____. "İnsangücü ve Eğitimle İlgili Palan Hedefleri ve Bazı Sorunlar," Hacettepe Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in psychology and Education. New York: Mc Graw Hill Book Company. Inc., 1959.
- Fidan, Nurettin. Öğrenme ve Öğretme, Ankara: Tekişik Matbaası, 1983.
- _____. Eğitimde Yeni Kavramlar ve İlkeler, Ankara: Tekişik Matbaası ve Rehber Yayınevi, 1977.

- Fadale La Verna, Vinter, M. Gene. Evaluating Developmental Studies Programs in Two-Year Colleges: A Consensus Approach. New York: New York State Education Dept. Albany. Bureau of Grants Administration, Dec. 1987.
- Haley, A.S. And others, The Evaluation of Foreign Language Teaching. Center for Applied Linguistics, MSE. April 1967.
- Karasar, Niyazi. Araştırmalarda Rapor Hazırlama Yöntemi. Kavramlar, İlkeler, Teknikler. Ankara: Pars Matbaacılık ve Ambalaj Sanayii, 1976.
- Kaptan, Saim. Bilimsel Araştırma Teknikleri. Ankara: Tekişik Matbaası, 1981.
- Karaman, Zehra. Dikişin İşlem Basamakları. Ankara: Ankara Basım ve Cilt Evi., 1977.
- Kaya, Yahya Kemal. İnsan Yetiştirme Düzenimiz Ankara: Nüve Matbaası, 1977.
- Milli Eğitim Bakanlığı. Kız Teknik ve Meslek Lisesi Öğretim Programları. Ankara: Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Mesleki ve Teknik Açık Öğretim Okulu Matbaası., 1984.
- Endüstriyel Mesleki ve Teknik Eğitim Sempozyumu, Ankara: MEB Etüd ve Programlama Dairesi Yayınları, 1975.
- Türkiye'de Mesleki ve Teknik Öğretim, Ankara: MEB. Etüd ve programlama Dairesi Yayınları No: 159.
- Özçelik, Durmuş Ali. Okullarda Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: ÜSYM-Eğitim Yayınları: 3, 1981.
- Peser, Zeki. "Hacettepe Üniversitesi'nde Okutulmakta Olan Eğitim Sosyolojisi Kurs Programının Değerlendirilmesi", Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: H.Ü. Mezuniyet Son-Rası Eğitimi Fakültesi, 1974.
- Sevgi, Türkan. Giyim teknolojisi. Ankara: Kadioğlu Matbaası 1979.
- Sönmez, Veysel. Eğitimde Hedef Yazma, Ankara: 1981.

Tekin, Halil. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Ankara: Mars Matbaası, 1977.

_____. Okuduğunu Anlama Gücü İle Yazılı Anlatım Becerisini Geliştirme Yönünden Okullarımızdaki Türkçe Öğretimi. Ankara Mars Matbaası, 1980.

Turgut, M.Fuat. Eğitimde Ölçme Değerlendirme Metotları. Ankara: Nüve Matbaası, 1977.

_____. "Eğitimde Fen programlarını Değerlendirme," TB TAK V. Bilim Kongresi Bilim Adamı Yetiştirme Grubu Tebliğleri. Ankara: TB TAK, 1975. ss.273-289.

_____. "Eğitimde Hedef Davranış Analizi ve Hedefe Uygun Soru Yazma Teknikleri" MEB Fen Öğretimini Geliştirme Bilimsel Komisyonu Raporu. Döküman No:6, Ankara: 1973.

Tyler, Ralph W. Basic Principles of Curriculum And Instruction. Chicago: Universty of Chicago press, 1950.

Uçan, Ali. "Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Yetişeğinin Değerlendirilmesi", Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 1982.

Ural, Mehmet. "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Ölçme ve Değerlendirme Dersi Programının Değerlendirilmesi", Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 1980.

Varış, Fatma. Eğitimde Program Geliştirme "Teori ve Teknik" ler Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayını, No:75., I.1978.

_____. Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi, 1978.

_____. "Eğitimde Program Araştırmaları" A.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 7, 1-4: 23-32, 1969.

EK 1

KIZ MESLEK LİSESİ GİYİM BÖLÜMÜ ÖĞRETİM PROGRAMI ESAS ALINA-

RAK YENİDEN OLUŞTURULAN AMAÇLAR

BİLİŞSEL ALAN AMAÇLARI

- AMAÇ 1- Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi
- 2- Giyim hazırlamada kullanılan araç gereç ve makinaları tanıma, özelliklerini kavrama
- 3- Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama
- 4- Giyim hazırlamada kullanılan dikiş tekniklerini kavrama
- 5- insan vücudunun özelliklerini kavrama
- 6- Giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama
- 7- Kalıp elde etme tekniklerini kavrama

DEVİNSEL (Psikomotor) ALAN AMAÇLARI

- AMAÇ 1- Verilen giyim üniteleri ile ilgili çizimleri yapabilme
- 2- Verilen giyim üniteleri için doğru kalıp hazırlayabilme
- 3- Belli bir giyim ünitesini verilen niteliklere uygun olarak hazırlayabilme

DUYUŞSAL ALAN AMAÇLARI

- AMAÇ 1. İnsan ilişkilerine olumlu yönde etki edebilecek davranışlara sahip olabilme
2. İMeslek hayatını iyi yönde etkileyebilecek davranışlara sahip olabilme

- 3- Zevk ve yaratıcılık gücü
- 4- Ekonomik olma alışkanlığı
- 5- Çevresindeki iş alanlarını tanıma
- 6- İş yerinde etkili iş ilişkileri kurabilme ve güvenlik kurallarına uyma
- 7- Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlama.

EK 1-A

BİLİŞSEL ALAN AMAÇLARI VE DAVRANIŞLARI

AMAÇ 1: Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi

DAVRANIŞLAR:

1. Verilen bir terimin tanımını söyleme yazma ya da yazma
2. Tanımı verilen kavramı verilen terimler arasından seçme
3. Kavramlar arası benzerlik ya da ayrılıkları söyleme, yazma, seçme

AMAÇ 2: Giyim hazırlamada kullanılan araç, gereç ve makinaları tanıma, özelliklerini kavrama

DAVRANIŞLAR

1. Giyimde kullanılan araç ve gereçleri sayma
2. Giyimde kullanılan araç ve gereçlerin özelliklerini söyleme (yazma ya da seçme)
3. Giyimde kullanılan araç ve gereçlerin kullanıldığı yerleri söyleme (yazma ya da seçme)
4. Bir işin yapılışında kullanılacak araç ve gereçlerin seçiminde uyulacak ilkeleri söyleme (yazma ya da seçme)
5. Belli bir aracın kullanılmasında dikkat edilecek noktaları söyleme, (yazma ya da seçme)
6. Belli bir aracın bakımı ve korunması için uyulacak kuralları söyleme (yazma ya da seçme)
7. Belli bir araç arıza gösterdiğinde yapılacak işlemleri söyleme (yazma ya da seçme)

8. Belli bir aracın nerede kullanıldığını seçme)

AMAÇ 3: Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama

DAVRANIŞLAR:

1. Giyim seçimini etkileyen faktörleri söyleme (yazma ya da seçme)
2. Verilen bir faktörün giyim seçimini nasıl etkilediğini söyleme ya da yazma.

AMAÇ 4: Giyim hazırlamada kullanılan dikiş tekniklerini kavrama

DAVRANIŞLAR:

1. Giyim hazırlamada kullanılan dikiş tekniklerini söyleme ya da yazma
2. Verilen bir dikiş tekniğinin nerede kullanıldığını söyleme ya da yazma
3. Belli bir dikiş tekniğinin nasıl uygulanacağını söyleme ya da yazma
4. Belli bir durumda kullanılacak en uygun dikiş tekniğini seçme
5. Belli bir dikiş tekniğinin uygulamasında dikkat edilecek noktaları söyleme (yazma ya da seçme)

AMAÇ 5: İnsan vücudunun özelliklerini kavrama

DAVRANIŞLAR

1. İnsan vücudunun fiziki özelliklerini söyleme ya da yazma
2. Vücut tiplerini söyleme ya da yazma
3. Vücut tiplerinin özelliklerini söyleme ya da yazma.

4. Belli bir vücut tipine uygun kumaş seçme ilkelerini söyleme (yazma ya da seçme)
5. Belli bir vücut tipine uygun model seçme ilkelerini söyleme (yazma ya da seçme)
6. Belli bir vücut tipine uygun renk ve desen seçme ilkelerini söyleme (yazma ya da seçme)

AMAÇ 6. Giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama.

DAVRANIŞLAR

1. Verilen bir tekniğin nerede kullanılacağını söyleme (yazma ya da seçme)
2. Belli bir tekniğin nasıl uygulanacağını söyleme ya da yazma
3. Belli bir tekniğin uygulanmasında dikkat edilecek noktaları söyleme (yazma ya da seçme)
4. Belli bir durumda kullanılacak en uygun tekniği seçme

AMAÇ 7: Kalıp elde etme tekniklerini kavrama

DAVRANIŞLAR:

1. Kalıp elde etme yollarını söyleme ya da yazma
2. Kalıp elde etme yollarının özelliklerini söyleme
3. Kalıp hazırlamada kullanılan sisteme uygun ölçü alma ve hesaplama yöntemini söyleme ya da yazma)
4. Giysi çeşidine uygun ilaveleler söyleme ya da yazma
5. Sistemin özelliğine uygun belli bir giysi çeşidi için temel kalıp hazırlama yöntemini söyleme ya da yazma
6. Modeli çözümlenme yöntemini söyleme ya da yazma
7. Temel kalıp üzerine belli bir modeli uygulamada uygulanacak esasları söyleme ya da yazma

EK 1-B

DEVİNSEL (PSİKOMOTOR) ALAN AMAÇLARI VE
DAVRANIŞLARI

AMAÇ 1: Verilen giyim üniteleri ile ilgili çizimleri yapabileme.

DAVRANIŞLAR:

1. Ünitelerle ilgili temel çizimlerin işlem basamaklarını izleme.
2. Temel çizim üzerinde model özelliklerini gösterme.
3. Giyim ünitesi ile ilgili çizimdeki eksikleri tamamlama

AMAÇ 2: Verilen giyim üniteleri için doğru kalıp hazırlayabileme

DAVRANIŞLAR:

1. Belli bir giyim ünitesi için gerekli ölçüleri tam ve doğru olarak alabilme.
2. Ölçülerle ilgili hesaplamaları doğru yapabilme
3. Ölçülere verilmesi gerekli bolluk ilavelerini doğru yapabilme
4. Temel kalıp hazırlayabilme
5. Model özelliklerini temel kalıp üzerine doğru yansıtabilme
6. Kalıbı oluşturan parçaları numaralama ve kesme
7. Kalıpla ilgili özel işaretleri kalıp üzerine belirtme

AMAÇ 3: Belli bir giyim ünitesini verilen niteliklere uygun olarak hazırlayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Model seçme
2. Ölçü alma
3. Kalıp hazırlama
4. Kumaş hesabı yapma
5. Kumaşı biçkiye hazırlama
6. Kalıbı kumaşa yerleştirme ve kesme
7. Giyimi kontrole hazırlama
8. Giyimi provadan çıkarma
9. Makine çekme ve ara ütüsü yapma
10. Model ve giysi özelliklerini yapma
11. İç temizlik ve baskı dikişlerini yapma
12. Ütüleme

EK 1-C

DUYUŞSAL ALAN AMAÇLARI VE DAVRANIŞLARI

AMAÇ 1: İnsan ilişkilerine olumlu yönde etki edebilecek davranışlara sahip olabilme

DAVRANIŞLAR:

1. Öğretmenleri ve arkadaşları ile işbirliği yapma
2. Arkadaşlarının haklarına saygı gösterme
3. Arkadaşlarının fikirlerine saygı gösterme
4. Eleştirileri hoşgörü ile karşılama
5. Çevresindekilerle yardımlaşmaya önem verme
6. Çevresindekilere sosyal rollerine uygun sözcüklerle hitabetme

AMAÇ 2: Meslek hayatını iyi yönte etkileyebilecek davranışlara sahip olabilme.

DAVRANIŞLAR:

1. Planlı çalışmaya özen gösterme
2. Temiz ve düzenli çalışmaya önem verme
3. Atelyede çalışma kurallarına uymaya özen gösterme
4. Araç ve gereçleri doğru ve yerinde kullanabilme
5. Araçların bakım ve onarımını yapmaya istekli olma.
6. Araçlara zarar verecek davranışlardan kaçınmaya özen gösterme
7. Kendisine art araç ve gereçleri sınıfa eksiksiz getirmeye özen gösterme
8. Sınıf içi çalışmalarında görev almaya istekli olma.

9. Kendisine verilen sorumlulukları eksiksiz yerine getirmeye önem verme
10. Sınıf içi ve ev ödevlerini belirtilen kurallara uygun yapmaya özen gösterme
11. Kaliteli iş üretmeye özen gösterme

AMAÇ 3: Zevk ve yaratıcılık Gücü

DAVRANIŞLAR:

1. Çağdaş giyim anlayışına uygun modeller seçebilme,
2. Yaşına uygun gereçler seçmeye özen gösterme
3. Sosyal ve ekonomik durumuna uygun model ve gereçler seçmeye özen gösterme
4. Model ve gereç seçiminde çevresindekilerin beğenisini kazanan seçimler yapabilme
5. Orjinal modeller yaratmada başarılı olmaya özen gösterme
6. Alanı ile ilgili sorunlara yeni ve orjinal fikirlerle çözüm getirmeye istekli olma

AMAÇ 4: Ekonomik olma alışkanlığı

DAVRANIŞLAR:

1. Derse zamanında gelmeye özen gösterme
2. Mesleki etkinliklerde zamanı en verimli şekilde kullanmaya dikkat etme
3. Ödevlerini ve sınıf içi çalışma ürünlerini verilen sürede tamamlama
4. Enerjisini en verimli şekilde kullanmaya özen gösterme
5. Gereçleri en az fire ile kullanmaya özen gösterme

6. Mevcut malzemedan en iyi şekilde yararlanmaya özen gösterme
7. Satınalma işlerinde parasını akıllıca kullanmaya dikkat etme

AMAÇ 5: Çevredeki iş alanlarını tanıma.

DAVRANIŞLAR:

1. Çevresindeki mesleği ile ilgili iş alanlarında gözlem yapmaya istekli olma
2. Mesleki çevreyi tanıtıcı yayınları izlemeye istekli olma

AMAÇ 6: İşyerinde etkili iş ilişkileri kurabilme ve güvenlik kurallarına uyabilme

DAVRANIŞLAR:

1. İş yeri yöneticileri ve işçilerle olumlu iş ilişkileri kurmaya özen gösterme
2. İş yerindeki etkinlikleri kazasız yerine getirme
3. İş yerinde kullandığı araçlarla ilgili güvenlik kurallarına uymaya dikkat etme

AMAÇ 7: Değişen bilim ve teknolojiyi izleme ve uyum sağlayabilme

DAVRANIŞLAR:

1. Alanı ile ilgili yenilikleri izlemeye istekli olma
2. Alanıyla ilgili yenilikleri çalışmalarına aktarmaya önem verme.
3. Çağdaş giyinmeye özen gösterme
4. İzlediği yenilikleri çevresindekilere aktarmaya istekli olma.

BELİRTKE TABLOSU
(Bilişsel ALAN)

KONULAR	1. Giyim alanına ilişkin terimler bilgisi	2. Giyim hazırlamada kullanılan araç-gereç ve makineleri tanıma, özelliklerini kavrama	3. Giyim seçimini etkileyen faktörleri kavrama	4. Giyim hazırlamada kullanılan dikiş tekniklerini kavrama	5. İnsan vücudunun özelliklerini kavrama	6. Giyim hazırlamada kullanılan temel teknikleri kavrama	7. Kalıp elde etme tekniklerini kavrama
1. Giyim alanında kullanılan terim ve kavramlar	X						
2. Giyim de kullanılan araç ve gereçler		X					
3. İnsan vücudunu tanıma			X		X		
4. Giyimde kullanılan teknikler				X		X	
a. Ölçü alma teknikleri							X
b. Kalıp hazırlama teknikleri							X
c. Kapama Payı teknikleri						X	
d. Kumaş hesaplama teknikleri						X	
e. Kumaşı biçkiye hazırlama tek.						X	
f. Kalıbı kumaşa uygulama tek.						X	
g. Temel dikiş teknikleri				X			
h. Kontrol yapma teknikleri						X	
i. Yırtmaç yapma teknikleri						X	
j. Yaka ve kol temizleme tek.						X	
k. Manşet çalışma teknikleri						X	
l. Yaka çalışma teknikleri						X	
m. Cep çalışma teknikleri						X	
n. Bel temizleme teknikleri						X	
o. İlik yeri saptama teknikleri						X	
p. Düğme dikme teknikleri						X	
r. Süsleme teknikleri						X	
s. Ütülleme teknikleri						X	

EK - 2

KIZ MESLEK LİSESİ GİYİM BÖLÜMÜ
BÖLÜM DERSLERİ BİLGİ TESTİ

AÇIKLAMA:

Bu test Çoktan Seçmeli 100 sorudan oluşmuştur. Her sorunun dört seçeneği vardır. Bu seçeneklerden yalnızca biri doğrudur. Soruları ve seçeneklerin her birini dikkatle okuyarak doğru seçeneği cevap kağıdınızda işaretleyiniz.

Bir soruda birden fazla cevap işaretlemeyiniz.

Cevapsız soru bırakmayınız.

Başarılar Dilerim.

SORULAR

- "İnsan vücudunu topluma, tabiat şartlarına, kişinin yapısına, yer ve zamana göre şekillendiren giyimlerin bütünüdür." ifadesi hangisini tanımlar?
 - Giyim
 - İç giyim
 - Sipariş giyim
 - Hazır giyim
- "Giyimin altında tamamlayıcı olarak, ten üzerine, yataкта ve yataktan kalkınca giyilen giyimlerin bütünüdür." ifadesi hangisini tanımlar?
 - Giyim
 - İç giyim
 - Sipariş giyim
 - Hazır giyim

3. "Hammaddeleri işlenmiş hale getirip değerlendirmeye yarayan, işlem ve araçların bütünüdür." ifadesi hangisini tanımlar?
- a) Giyim
b) Endüstri
c) Hazır giyim
d) Konfeksiyon
4. "Standart ölçülere göre çalışılan, provasız ve seri olarak üretilen giyimlerdir." ifadesi hangisini tanımlar?
- a) Giyim
b) Sipariş giyim
c) Hazır giyim
d) Dış giyim
5. "Kişisel ölçü ve kalıpla hazırlanan ve tek tek üretilen giyimlerdir." ifadesi hangisini tanımlar?
- a) Hazır giyim
b) İç giyim
c) Giyim
d) Sipariş giyim
6. "İç giyim üzerine giyilen giyimlerin bütünüdür." ifadesi hangisini tanımlar?
- a) İç giyim
b) Dış giyim
c) Hazır giyim
d) Sipariş giyim
7. Aşağıdakilerden hangisi (araç) tanımıdır?
- a) Bir işin yapımından kullanılan malzemedir.
b) Bir işin yapımında kullanılan kaynaklardır.
c) Bir işin yapımında kullanılan alet ve makinaların tümüdür.
d) Yukarıdakilerden hepsi.
8. Aşağıdakilerden hangisi "gereç" tanımıdır?
- a) Bir işin yapımında kullanılarak tüketilen malzemelerdir.
b) Bir işin yapımında kullanılan aletlerin tümüdür.

- c) Giyimde kullanılan kumaşlardır.
d) Giyimde süsleme yapmada kullanılan malzemelerdir.
9. Aşağıdakilerden hangisi ölçü almada kullanılır?
a) Cetvel
b) Mezura
c) Riga
d) Gönye
10. Aşağıdakilerden hangisi kontrol yaparken kullanılır?
a) Rulet, Riga
b) Makas, Toplu iğne
c) Cetvel, Mezura
d) Sabun, Dikiş iğnesi
11. Aşağıdakilerden hangisi dikiş makinasının üst bölüm parçalarından değildir?
a) Baskı ayağı
b) Dikiş iriliği ayar yeri
c) Yan dayanaklar
d) Baskı çubuğu
12. Dikiş makinasında "üst iplik gerginliği ayar yeri" hangi durumlarda kullanılır?
a) Üst iplik bol ise
b) Alt iplik bol ise
c) Dikiş çok iri ise
d) Dikiş çok küçük ise
13. Dikiş makinasında "Nakil dişleri"nin görevi nedir?
a) İpliğin bolluğunu ayarlar
b) İğnenin hareketini sağlar
c) Küçük pervaneyi hareket ettirir
d) Kumaşın arkaya doğru hareket etmesini sağlar
14. Dikiş makinasında baskı çubuğu ne işe yarar?
a) Üst iplik gerginliğini ayarlar
b) Alt iplik gerginliğini ayarlar
c) Kumaşın kalınlığına göre baskı ayağını yukarı, aşağı hareket ettirir.
d) Dikiş iriliğini ayarlar

15. Makine iğnesi seçerken en çok neye dikkat edilir?
- Kumaşın incelik-kalınlığına
 - Kumaşın hammaddesine
 - Kumaşın renk ve desenine
 - İplik cinsine
16. Makinede dikiş dikerken iplik hangi nedenle kopar?
- Alt ve üst iplik çok gergindir.
 - İplik iğneye test takılmıştır.
 - İplik iğneye göre çok kalındır
 - Yukarıdakilerin hepsi
17. Aşağıdakilerden hangi durumda iplik atlaması meydana gelir?
- Makine iğnesi yerine iyi yerleşmemiştir.
 - Alt iplik ayarı boldur
 - Üst iplik ayarı gergindir
 - Alt iplik ayarı gergindir
18. Makinanın bakımında en önemli işlem hangisidir?
- Tozların temizlenmesi ve yağlanması
 - Örtülü olarak saklanması
 - Dikkatli kullanılması
 - Mekik yuvasını temizleme
19. Kumaşları ütülerken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta hangisidir?
- Kumaşın cinsine uygun ütü ısısını ayarlamak
 - Kumaşın en ve boy ipliklerini tanımak
 - Kumaşın desen yönünü tanımak
 - Ütü yerini hazırlamak

20. İyi bir ütünün özelliği nedir?
- Altı temiz ve pürüzsüz olmalı
 - Çok hafif ya da ağır olmamalı
 - Isısı ayarlanabilir olmalı
 - Yukarıdakilerin hepsi
21. Kumaşı ütülerken ütü hangi yönde hareket ettirilmelidir?
- Kumaşın en ipliği yönünde
 - Kumaşın boy ipliği yönünde
 - İstenilen yönde
 - Kumaşın en ve boy ipliği yönünde
22. Giyimleri neden ütüleriz?
- Göze hoş görünmesi için
 - Dezenfekte etmek için
 - Az yer kaplaması için
 - Yukarıdakilerin hepsi
23. Aşağıdakilerden hangisi giyimde kullanılan gereçleri: doğru olarak gruplar?
- İplikler, kumaştın, (Fermuar, fermeşüp, düğme vb.) kapama gereçleri
 - Kumaş, riga, toplu iğne, mülaj kağıdı
 - İğneler, kumaşlar, ütüleme araçları
 - Cetveller, iğneler, kalıplar
24. Aşağıdakilerin hangisi kapama gereci değildir?
- Fermuar
 - Agraf
 - Dantel
 - Düğme

25. Aşağıdakilerin hangisi kumaşları hammaddelerine göre gruplar?
- a) Hayvansal, bitkisel, yapay, madensel
b) Bitkisel, sentetik, madensel
c) Bitkisel, hayvansal, yapay
d) Madensel, yapay, hayvansal
26. Hayvansal kumaşlardan hangisi değildir?
- a) Patiska
b) Yünlü krep
c) İpekli
d) Fötr
27. Bitkisel kumaşlar yakıldığında hangi sonucu verir?
- a) Yanmış tırnak ve boynuz kokusu verir
b) Yanmış kağıt kokusu verir
c) Eriyerek yanar ve sertleşir
d) Eriyerek yanar ve boynuz kokusu verir
28. Hangisi ısıya en dayanıklı liftir?
- a) Yün lifi
b) Pamuk lifi
c) İpek lifi
d) Madensel lifler
29. "Merserizasyon" nedir?
- a) Yün liflerini ağartma işlemidir
b) Pamuklu iplik ya da kumaşlara parlaklık kazandırma işlemidir
c) Sentetik kumaş yapma işlemidir
d) Keten liflerine büküm kazandırma işlemidir
30. Aşağıdakilerden hangisi (alkalilere) bazlara karşı dayanıklıdır?
- a) Yün lifi
b) Pamuk lifi
c) İpek lifi
d) Tiftik lifi

- b) Su geçirmez hale getirilmesi için
c) Düzgün görünümlü olması için
d) Yukarıdakilerin hepsi
39. Kumaşların boyanmasının en önemli nedeni hangisidir?
a) Kusurları örtmek
b) Moda ve zevke uydurmak
c) Dayanıklılığını arttırmak
d) Yukarıdakilerin hepsi
40. Aşağıdakilerden hangisi tela tanımıdır?
a) Sık dokunmuş apreli bir kumaştır
b) Biçki almada kullanılan bir araçtır
c) Astarlamada kullanılan bir gereçtir
d) Provada kullanılan bir araçtır
41. Tela çeşitlerini elde edildikleri kaynaklara göre sınıflandıran ifade hangisidir?
a) Hayvansal, bitkisel, yapay
b) Suni, keten, pamuklu
c) Düz, yapışkan, kıl
d) Yukarıdakilerin hepsi
42. Aşağıdakilerden hangisi tela seçiminde önemli etken değildir?
a) Kumaş ve telanın hammaddesi aynı olmalıdır
b) Kumaş ve telanın kalınlığı birbirine uygun olmalıdır
c) Giyim model özelliğine ve rengine uygun tela seçilmelidir
d) Giyim çeşidine uygun tela seçilmelidir

43. İplik çeşitlerinin elde edildikleri hammadeleri hangisi gruplar?
- a) Bitkisel, hayvansal, yapay
 - b) Naylon, pamuk, keten
 - c) Sentetik, yün, ipek
 - d) Yün, Pamuk, sentetik
44. Aşağıdakilerden hangisi iplik seçiminde önemli etken değildir?
- a) Kumaşın cinsi
 - b) Kumaşın kalınlığı
 - c) kumaşın rengi
 - d) Kumaşın dokuma tekniği
45. Aşağıdakilerden hangisi astar çeşidi değildir?
- a) Müflon
 - b) Beatris
 - c) Fular
 - d) Dog
46. Düğme,agraf, fermejüp, fermuar, toka gibi gereçler giyimde hangi amaçla kullanılır?
- a) Süslemek için
 - b) Kapama yapmak için
 - c) Tamamlayıcı olarak
 - d) Yukarıdakilerin hepsi
47. Giyimi astarlama nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- a) Süslemek için
 - b) Vücuda uyumunu sağlamak için
 - c) İnce kumaşları kalınlaştırmak ve yıpranmayı önlemek için
 - d) Yukarıdakilerin hepsi
48. Çocuk giyimlerinin seçiminde hangisi en az önemlidir?
- a) Rahat ve gelişimi engellemeyen modeller
 - b) Yıkılabilen, ütülenebilen, emici kumaşlar

- c) Moda ve cinsiyete uygun giysiler
d) Canlı, çekici renk ve desenler
49. Güzel giyinme kavramı hangisinde en iyi ifade edilmiştir?
a) En güzel giyim pahalı olmalıdır.
b) En güzel giyim en ucuz olmalıdır.
c) En güzel giyim yaş, giyilecek yer ve zamana uygun olmalıdır.
d) En güzel giyim modaaya uygun olmalıdır.
50. Kalıbın kumaşa geçirilmesinde hangi teğel yapılıır?
a) Düz teğel
b) "Z" teğel
c) Bol teğel
d) Hristo teğeli
51. Ön ve arka ortasını belirlemede hangi teğel yapılıır?
a) Düz teğel
b) Bol teğel
c) Bol teğel
d) "Z" teğel
52. Aşağıdakilerden hangisi dikiş paylarını temizlemede kullanılmaz?
a. Sürfile
b) Makinada zigzag
c) Pervaz
d) Biye
53. Biye ile dikiş payı temizlemede hangi giyimlerde kullanılır?
a. Astarlı giyimlerde
b) Etekte
c) Astar dikiş paylarını temizlemede
d) Astarsız pardesü, ceket v.b giyimlerde
54. İç giyimlerde en çok hangi dikiş tekniği kullanılır?
a) Düz dikiş
b) İngiliz dikişi
c) Kaynatma dikişi
d) Zigzag dikiş

55. Kapalı baskı tekniği hangi durumlarda en çok kullanılır?
- a) Yıkanabilen ince kumaşlarda
 - b) Manto, ceket v.b giyimlerde
 - c) Pantolon paçasını temizlemede
 - d) Yıkanmayan kalın kumaşlarda
56. Şişman kısa boylular hangi özellikte kumaşları tercih etmelidir?
- a) Boyuna çizgili kumaşlar
 - b) Enine çizgili kumaşlar
 - c) Kareli kumaşlar
 - d) İri desenli kumaşlar
57. İnce uzun boylular hangi özellikte kumaşları tercih etmelidir?
- a) Boyuna çizgili kumaşlar
 - b) Enine çizgili ve kareli kumaşlar
 - c) Büyük desenli kumaşlar
 - d) "b ve c" maddelerinde sayılan kumaşlar
58. Toplu görünme için hangi modeli seçmelidir?
- a) Enine kesikli, büzgülü modeller
 - b) Boyuna kesikli, pilili modeller
 - c) Kesiksiz düz modeller
 - d) Yakasız düz modeller
59. İnce görünme için hangi modeli seçmelidir?
- a) Enine kesikli ya da büzgülü modeller
 - b) Boyuna kesikli ve pilili modeller
 - c) Kesiksiz bol modeller
 - d) Büyük yakalı modeller

60. Aşağıdakilerden hangisi model seçmede en önemli esastır?
- Moda
 - Ekonomik durum
 - Vücut yapısı
 - Kültürel durum
61. Kumaş hesabı yapmada hangisi dikkate alınır?
- Kumaşın eni, kalıpların boy uzunluğu
 - Kumaşın tüy ve desen yönü
 - Model özelliği
 - Yukarıdakilerin hepsi
62. Çift en kumaştan Düz, kemerli bir etek için kaç cm kumaş alınmalıdır?
- Kalıp boyu dikiş payı kadar
 - Kalıp boyunun iki katı kemer payı kadar
 - Kalıp boyu çekme payı kemer payı dikiş payı kadar
 - 80 cm.
63. Kumaşın çekme payı neye göre hesaplanır?
- Kumaşın teknolojik yapısı
 - Kumaşın renk ve desen özelliği
 - Model özelliği
 - Kumaşın tek ya da çift en oluşu
64. Kumaşın düz iplik eğriliği nasıl giderilir?
- Köşegenli doğrultusunda esnetilerek, ütülenir
 - En iplik doğrultusunda esnetilerek ütülenir
 - Boy iplik doğrultusunda esnetilerek ütülenir
 - Herhangi bir şey yapılamaz
65. Kumaştaki kesim eğriliği nasıl giderilir?
- İplik çekilerek kesilir.

- b) Cetvelle çizilerek kesilir.
- c) Kumaşın özelliğine göre a veya b maddeleri uygulanır.
- d) Boy ipliği doğrultusunda ütülenir.
66. Desen ve tüy yönü olan bir kumaşa etek kalıpları nasıl yerleştirilir?
- a) Kalıplar aynı yönde yerleştirilir.
- b. Kalıplar ters yönde yerleştirilir.
- c) Ekonomik yerleştirme önemlidir.
- d) Yukarıdakilerden b ve c maddeleri
67. Elbiseyi kontrole hazırlamada ilk işlem hangisidir?
- a) Kalıp işaretlerini kumaşa geçirmek
- b) Yan dikişleri birleştirmek
- c) Kolu iğnelemek
- d) Kup ve pensleri birleştirmek
68. Aşağıdakilerden hangisi "Kontrol" tanımıdır?
- a) Giyimin vücuda uygunluğunu kontrol ederek, hataları saptamaktır.
- b) Hataları saptayarak, düzeltmektedir.
- c) Giyimin model özelliğini verme işlemidir.
- d) Modele uygun düzeltmeleri yapma işlemidir.
69. Aşağıdakilerden hangisi "prova" yı tanımlar?
- a) Kalıp uygulanmadan kesilen kumaşın vücuda uyumunu sağlama işlemidir.
- b) Kalıpla hazırlanan giysinin hatalarını düzeltme işlemidir.
- c) Kalıpla ya da kalıpsız kesilen giysinin en boy ipliği, model ve vücut özelliğini dikkate alarak yapılan işlemidir.
- d) b ve c maddeleri

70. Aşağıdaki ifadelerden hangisi kontrol ve prova arasındaki farkı açıklar?

- a) Kontrol hataları saptamak, prova ise hataları düzeltmektir.
- b) Kontrol kalıpsız kesilen giyimlere uygulanır.
- c) Prova ve kontrol arasında fark yoktur.
- d) Prova hataları saptamak, kontrol ise hataları düzeltmedir.

71. Prova yaparken ilk işlem hangisidir?

- a) Pensleri düzeltmek
- b) Ön ve arka ortalarını öğnelemek
- c) Yan dikişi düzeltmek
- d) Dokul bedene işnelemek

72. Prova neden sağ taraftan yapılır?

- a) Vücudun sağ, solundan büyüktür.
- b) Sağ tarafta çalışmak kolaydır.
- c) Vücudun solu, sağından büyüktür.
- d) Sağ taraftaki düzeltmeleri karşılaştırmak daha kolaydır.

73. Fazla yıkanın kumaşlarda hangi ilik tekniği kullanılmaz?

- a) Örme ilik
- b) Parçalı ilik
- c) Atkı ilik
- d) Dikişten açılan ilik

74. Ilik yerini saptamada hangisi uygulanır?

- a) Ön ortası hattı üzerinde bir düğme çapı aşağıya inilir.
- b) Ön ortası hattı üzerinde yaka ucundan bir düğme çapı aşağıda ve bir düğme çapı bedene doğru girilerek işaretlenir.

- c) Ön ortasından kavuşma payına doğru işaretlenir.
d) Yukarıdakilerin hepsi.

75. Aşağıdakilerden hangisi etek ucunda kullanılan yırtmaçtır?

- a) Patlı yırtmaç
b) Fermuarlı bel yırtmacı
c) Açık ve kapalı yırtmaç
d) Konfeksiyon yırtmacı

76) İlik boyu nasıl hesaplanır?

- a) Düğme çapı 2 mm.
b) Düğme çapı 5 mm.
c) Düğme çapı kadar
d) Düğme çapı Düğme kalınlığı kadar

77. Aşağıdakilerden hangisi kaygan kumaşları karşılaştırmada kullanılan tekniktir?

- a) Bol teyel ile karşılaştırma
b) Toplu iğne ile karşılaştırma
c) Rulette çizerek karşılaştırma
d) Sabunla çizerek karşılaştırma

78. Giyimler biçildikten sonra veya prova yapıldıktan sonra işaretleri sağ taraftan sol tarafa geçirme işlemine ne denir?

- a) Kontrol
b) Prova
c) Karşılaştırma
d) Birleştirme

79. Prova yapılırken hangisi doğru değildir?

- a) Bele ekstrafor bağlanır.
b) Giysi iç giyim üzerine giydirilir.
c) Prova ayna önünde yapılır.
d) Kişinin normal duruşta olması sağlanır.

80. Patlı giyimlerde hangi örme ilik çeşidi kullanılır?
- a) Bir tarafı biritli
b) İki tarafı biritli
c) İki tarafı yuvarlak
D) Bir tarafı yuvarlak
81. Giyimler hangi nedenle süslenir?
- a) Model özelliği gerektirdiği için
b) Hataları ve lekeleri kapatmak için
c) Giyimi fantazileştirmek için
c) Giyimi fantazileştirmek için
d) Yukarıdakilerin hepsi
82. Aşağıdakilerden hangisi dikiş tekniği ile yapılan süsleme değildir?
- a) Nervür yaparak
b) Pili yaparak
c) Fırfır yaparak
d) Dantel ve fisto gibi gereçlerle
83. Süsleme gereçlerinin seçiminde nelere dikkat edilmelidir?
- a) Kumaş ve model özelliğine uyum
b) Yaş ve vücut özelliğine uyum
c) Mevsim ve giyilecek yere uyum
d) Yukarıdakilerin hepsi
84. Çocuk giyimlerini süslemede hangisi önemlidir?
- a) Yıkabilen gereçler seçilmeli
b) Gösterişli olmalı
c) Pul ve boncuk kullanılmalı
d) Pahalı olmalı
85. Aşağıdakilerden hangisinde kalıp hazırlarken ölçü alınmaz?
- a) Biçki sistemi
b) Hazır kalıp
c) Drapaj
d) Giysi üzerinden

86. Aşağıdakilerden hangisi kalıp elde etme yollarından değildir?
- Biçki ile
 - Drapaj ile
 - Hazır kalıpla
 - Mülaj hazırlama
87. Biçki sistemi ile kalıp elde etmede ilk işlem
- Ölçü almak
 - Temel şemayı çizmek
 - Temel şema üzerinde kalıp çizmek
 - Temel kalıp üzerine model uygulamak
88. Aşağıdakilerden hangisi kapanma payı çeşitlerindedir?
- Tek sıra düğmeli kapanma
 - Çift sıra düğmeli kapanma
 - Patlı kapanma
 - Yukarıdakilerin hepsi
89. Vücut üzerinden alınan ölçülere verilmesi gereken bolluk ilaveleri neye göre belirlenir?
- Model özelliğine ve giyim çeşidine göre
 - Kişinin isteğine göre
 - Modaya göre
 - Vücut özelliğine göre
90. 100 cm. den fazla olan bedenlere ne ad verilir?
- Normal beden
 - Normal dışı beden
 - Artık ölçülü beden
 - Büyük beden

91. Drapaj ile kalıp elde etme hangi durumlarda gereklidir?
- Model özelliğinden dolayı
 - Oransız vücutlarda
 - Modelin tümünü görmek için
 - Yukarıdakilerin hepsi
92. Beden kalıbında göğüş pensi nereye kaydırılabilir?
- Yaka oyuntusuna
 - Yan dikişe
 - Ön ortasına
 - Yukarıdakilerin hepsi
93. Elbise dikerken yapılacak ilk dört işlemin en doğru sırası hangisidir?
- Kumaşı biçkiye hazırlama, kalıp hazırlama, kalıbı kumaşa uygulama, ölçü alma
 - Ölçü alma, kumaş hesabı yapma, kumaşı biçkiye hazırlama, kumaşı kesme
 - Ölçü alma, kalıp hazırlama, kumaş hesapları, kumaşı biçkiye hazırlama
 - Ölçü alma, kumaşı biçkiye hazırlama, kalıbı kumaşa yerleştirme, kesme
94. Örme ilik yapmada izlenecek en doğru sıra hangisidir?
- Sürfile yapma, örme, birit atma, kesme
 - Kesme, sürfile yapma, birit atma, örme
 - Kesme, sürfile yapma, birit atma
 - İlik yerini işaretleme, kesme, sürfile yapma, örme, birit atma.

95. Aşağıdakilerden hangisi etek dikerken en önce yapılan işlemdir?
- a) Astar geçirme
 - b) Bel temizleme
 - c) Fermuar dikme
 - d) Yan dikişleri makinede dikme
96. Aşağıdakilerden hangisi temel ölçülerden değildir?
- a) Beden genişliği
 - b) Bel genişliği
 - c) Koltuk derinliği
 - d) Kalça genişliği
97. Aşağıdakilerden hangisi uzunluk ölçüsüdür?
- a) Beden
 - b) Bel
 - c) Kalça düşüklüğü
 - d) Ön genişliği
98. Aşağıdakilerden hangisi genişlik ölçüsüdür?
- a) Bel
 - b) Koltuk derinliği
 - c) Kalça düşüklüğü
 - d) Güğüs düşüklüğü
99. Beden genişliği ölçülürken; aşağıdakilerden hangisi uygulanır?
- a) Bir parmak mezürün içine konarak tam ölçü alınır.
 - b) Dört parmak mezürün içine konarak bol ölçü alınır.
 - c) Sıkı bir ölçü alınır.
 - d) Yukarıdakilerin hiçbiri.
100. Erkek gömleği yakası bedene takılırken, aşağıdakilerden hangisi kullanılır?
- a) Pervaz kullanılır.
 - b) Biye kullanılır.
 - c) Doğrudan takılır.
 - d) Yukarıdakilerin hepsi

EK - 3

DEVİNSEL DAVRANIŞLARI DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ

İŞLEM DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ

ÜRÜN DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

İŞ: Elbise

İŞLEMLER:

İŞLEM 1: Elbise kalıbı hazırlamak

İŞLEM 2: Kumaş hesabı yapmak

İŞLEM 3: Kumaşı biçkiye hazırlamak

İŞLEM 4: Kalıbı kumaşa yerleştirmek ve kesmek

İŞLEM 5: Giyimi kontrole hazırlamak

İŞLEM 6: Giyimi kontrol etmek

İŞLEM 7: Giyimi provadan çıkarmak

İŞLEM 8: Makine çekmek ve ara ütüsü yapmak

İŞLEM 9: Erkek yaka yapmak

İŞLEM 10: Torbalı cep yapmak

İŞLEM 11: İç temizlik ve baskı dikişlerini yapmak

İŞLEM 12: Takma kol hazırlamak ve bedene takmak

İŞLEM 13: Örme ilik açmak ve düğme dikmek

İŞLEM 14: Bitmiş işi ütülemek

İŞLEM 1: ELBİSE KALIBI HAZIRLAMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Doğru ölçü almak	15					
2. Ölçü hesabı yapmak	10					
3. Gerekli bolluk paylarını ilave etmek	5					
4. Temel arka beden kalıbı hazırlamak	10					
5. Temel ön beden kalıbı hazırlamak	10					
6. Arka bedene model uygulamak	5					
7. Ön bedene model uygulamak	15					
8. Erkek yaka çizimi yapmak	10					
9. Takma kol kalıbı hazırlamak	10					
10. Kalıbı birleştirmek	5					
11. Kalıbı vücut üzerinde kontrol etmek	5					
TOPLAM	100					

İŞLEM 2: KUMAŞ HESABI YAPMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Uygulama masasının üzerinde kumaşın enini belirlemek	10					
2. Kumaşın düz iplik yönüne göre kalıpları yerleştirmek	20					
3. Kumaşın tüy ve desen ve diğer özelliklerini dikkate alarak kalıpları yerleştirmek	20					
4. Gerekli dikiş paylarını ilave etmek	10					
5. Çekme payını ilave etmek	10					
6. Kalıpları ekonomik yerleştirmek	20					
7. Gereken kumaş miktarını belirlemek	10					
TOPLAM	100					

İŞLEM 3: KUMAŞI BIÇKIYE HAZIRLAMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Kumaşın cinsini belirlemek (tanımak)	30					
2. Kumaşın cinsine uygun biçkiye hazırlama yöntemini uygulamak a- Yıkayarak ütölemek b- Nemli bezle ütölemek c- Kuru ütölemek	40					
3. Kumaşın kesim eğriliğini düzeltmek	15					
4. Kumaşın dokuma eğriliğini düzeltmek	15					
TOPLAM	100					

**İŞLEM 4: KALIBI KUMAŞA YERLEŞTİRMEK VE
KESMEK**

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Kumaşı biçki masasına yayıp, boy iplikleri üst üste getirerek iğnelemek	10					
2. Kalıpları kumaş üzerine ilkelere uygun yerleştirmek a- Kare, çizgi, desen ve tüy yönüne dikkat etmek	15					
b- En ve boy ipliğine dikkat etmek	10					
c- Kalıpları en ekonomik şekilde yerleştirmek	15					
d- Kumaşın tek ya da çift en oluşuna dikkat etmek	10					
3. Kalıpları toplu iğne ile tutturmak	10					
4. Kalıpların kenarından sabunla çizmek	10					
5. Dikiş paylarını çizmek	10					
6. Kumaşı düzgün şekilde kesmek	10					
TOPLAM	100					

İŞLEM 5: GIYİMİ KONTROLE HAZIRLAMA

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞNRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Kalıba ait tüm işaretleri kumaşa geçirmek	15					
2. Pensleri birleştirmek (ya da enine-boyuna yapılan kesikleri birleştirmek)	15					
3. Omuzları birleştirmek	5					
4. Arka ortasını birleştirmek	10					
5. Ön kıvrıma paylarını teğetleyerek ön orta işaretini belirlemek	10					
6. Yakayı şekline göre hazırlamak ve bedene takmak	15					
7. Kol alt dikişini birleştirmek	5					
8. Kola büzgü teğeli olmak	5					
9. Kol ağzını teğellemek	10					
10. Etek ucunu kıvrıp teğellemek	10					
TOPLAM	100					

TOPLAM

İŞLEM 6: GIYIMI KONTROL ETMEK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Elbiseyi giydirerek ön ve arka ortalarını vücut üzerine yerleştirerek öğrenmek	10					
2. Giyimin hatalı olup olmadığını kontrol etmek (pens, kup, pili, büzgü, roba, yan dikişler v.b)	10					
3. Hata varsa düzeltmek (sağ tarafta pens, kup, roba pili yan dikiş v.b)	10					
4. Yakayı kontrol etmek	15					
5. Sağ kolu bedene takmak (önceden takılmış ise kontrol edip düzeltmek)	15					
6. Cep yerlerini kontrol etmek	10					
7. İlik düğme yerlerini kontrol etmek	10					
8. Etek boyunu, kontrol etmek	10					
9. Model özelliğinin gerektirdiği diğer kontrolleri yapmak	10					
TOPLAM	100					

İŞLEM 7: GIYIMI PROVADAN ÇIKARMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Provada düzeltilen hatların işaretlerini her parçada ayrı ayrı işaret teğeli ile belirlemek	20					
2. Gerekli yerlere karşılık işaretleri (kontre) almak	10					
3. İğneli çıkararak parçaları ayırma	5					
4. Hatları sabunla çizerek düzeltme	20					
5. Prova çıkan kısımları (ön, arka, kol v.b) orta işaretlerinden katlayarak iğneleme	25					
6. Yeni hatları sol tarafa uygun teknikle geçirme	20					
TOPLAM	100					

İŞLEM 8: MAKİNE ÇEKMEK VE ARA ÜTÜSÜ YAPMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Makine dikişi ayarı yapmak	25					
2. Düz dikişleri dikmek	20					
3. Düz dikişleri ütölemek	15					
4. Pens, kup, pili v.b dikişleri dikmek	25					
5. Pens, kup, pili v.b dikişleri ütölemek	15					
TOPLAM	100					

İŞLEM 9: ERKEK YAKA YAPMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Arka yaka ortasını ma- kine çekmek	5					
2. Arka yakaya tela geçir- mek	5					
3. Arka yakayı üst yaka i- le kaplamak, makine çekmek	10					
4. Dikiş paylarını kademe- li keserek yakayı çe- virmek	10					
5. Alt yakayı teğellyerek ütülemek	10					
6. Ön klapaya tela geçirmek	5					
7. Klopa parçasını teğel- leyerek makine çekmek	10					
8. Dikiş paylarını kademe- li keserek klapayı çe- virmek ve teğellemek	5					
9. Klopayı ütülemek	5					
10. Arka yakayı bedene te- ğelleyerek makine çekmek	15					
11. Dikiş paylarını ikiye açarak ütülemek	5					
12. Arka yakanın açıkta ka- lan kısmını (arka orta) içte kıvrıp baskı diki- şi yapmak	5					
13. Ön yaka klapasının iç temizliğini yapmak	5					
14. Yakayı ütülemek	5					
TOPLAM	100					

İŞLEM 10: TORBALI CEP YAPMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Cep yerini belirlemek	10					
2. Cep parçası ya da cep kapağı hazırlamak	10					
3. Torba parçalarını hazırlamak	10					
4. Kapak ve torba parçalarını yerleştirecek teğellemek	20					
5. Makine çekmek	10					
6. Cep yerini kesmek ve çevirmek	20					
7. Torba parçalarını birleştirerek teğellemek	5					
8. Makine çekmek	5					
9. Ütülemek	10					
TOPLAM	100					

İŞLEM 11: İÇ TEMİZLİK VE BASKI DİKİŞLERİNİ YAPMAK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Dikiş paylarını temizlemek (Zig-zig makine dikişi ya da elde sürfile yaparak)	40					
2. Kol ağzını temizlemek						
a- Payları katlama	5					
b- Payları temizleme (zig-zag makine dikişi ya da elde sürfile yaparak)	5					
c- Baskı dikişi yapmak	10					
d- Ütülemek	5					
3. Etek ucunu temizlemek						
a- Payı katlamak	5					
b- Payı temizlemek (zig-zag makine dikişi ya da elde sürfile yaparak)	5					
c- Baskı dikişi yapmak	10					
d- Ütülemek	5					
4. Diğer gerekli baskıları yapmak	10					
TOPLAM	100					

**İŞLEM 12: TAKMA KOL HAZIRLAMAK VE BEDENE
TAKMAK**

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Kolun işaretlerine göre büzgü teğeli yapmak	15					
2. Kol alt dikişini teğellemek ve makineye çekmek	15					
3. Kolu işaretlerine uygun olarak bedene iğne ile tutturmak	20					
4. Kolu bedene teğellemek ve makine çekmek	20					
5. Payları düzelterek, temizlemek (surfile ya da makinede zig-zag dikişi ile)	20					
6. Ütülemek	10					
TOPLAM	100					

İŞLEM 13: ÖRME İLİK AÇMAK VE DÜĞME DİKMEK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCLER				
		1	2	3	4	5
1- İlik yerini belirlemek	10					
2. İliği kesmek ve sürfile yapmak	10					
3. İliği örmek						
a- Tekniğe uygun ve doğruluk	15					
b. Yuvarlak dönüş yaparak sarmak	10					
c. Düz tarafa brit atarak sarmak	10					
4. Ütülemek	5					
5. İplik seçimi (renk scins kalınlık)	5					
6. Düğme seçimi	10					
7. Düğme yerini belirlemek	5					
8. Düğme dikmek	15					
9. İlik ve düğmenin tersinin temizliği	5					
TOPLAM	100					

İŞLEM 14: BİTMİŞ İŞİ ÜTÜLEMEK

İŞLEM BASAMAKLARI	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Yakanın ütülenmesi	20					
2. Kolun ütülenmesi	20					
3. Dikiş, pens ve pililerin ütülenmesi	30					
4. Giysinin genel ütüsü	30					

ÜRÜN DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

ÜRÜNDE ARANAN NİTELİKLER	Puan	ÖĞRENCİLER				
		1	2	3	4	5
1. Kumaş seçimi (modele, kişiye uygunluk, ekonomiklik)	10					
2. Model seçimi (Kumaşa ve kişiye uygunluk ekonomiklik)	10					
3. Modelin giysiye uygulanması (oranlar, hatların yerinde oluşu)	10					
4. Giysinin vücuda uygunluğu (vücut yapısına uygunluk, ölçülere uygunluk)	15					
5. Teknik çalışmalar (Yaka, Cep, kol, kol, makine ve baskı dikişleri)	10					
6. Giysinin iç temizliği	10					
7. Kullanılan gereçlerinin uyumu (kumaş, iplik, düğme v.b)	10					
8. Temiz çalışma	10					
9. Giysinin ütüsü	5					
10. Süreyi kullanma	10					
TOPLAM	100					

EK - 4

DUYUŞSAL DAVRANIŞLARI DERECELEME
ÖLÇEĞİ

AÇIKLAMA:

Bu dereceleme ölçeği Kız Meslek Liselerinde yürütülmekte olan "Mesleki ve Teknik Orta Öğretimde öğrencilerin mesleki davranışlara ulaşma derecelerinin tesbiti ve değerlendirilmesi" konulu araştırmaya veri toplamak amacıyla uygulanmaktadır.

Dereceleme ölçeğinde yer alan davranışları inceleyiniz. Sınıfınızdaki öğrencilerin bu davranışları ne derecede yaptıklarını gözleyiniz.

Dereceleme ölçeğinde belirtilen derecede ilişkin puanları kullanarak, her öğrencinin davranışlarına uygun puanı vererek değerlendiriniz.

Her haftalık toplam ders saatleriniz için bir adet ölçek doldurunuz. Dereceleme ölçeklerinden elde edilen bilgiler sadece araştırmada kullanılacak, başka bir amaçla kullanılmayacaktır.

Yardımlarınız için teşekkür ederim.

DUYUŞSAL DAVRANIŞLARI DERECELEME ÖLÇEĞİ

OKUL	:	DERECELER
SINIF	:	(4) Davranışı her zaman yapıyor.
ÖĞRETMEN	:	(3) Davranışı oldukça sık yapıyor.
TOPLAM DERS SAATI:	:	(2) Davranışı pek az yapıyor.
TARİH	:	(1) Davranışı hiç yapmıyor.

DAVRANIŞLAR	ÖĞRENCİLER				
	1	2	3	4	5
I. İNSAN İLİŞKİLERİN İLİŞKİN DAVRANIŞLAR:					
1. Öğretmenleri ve arkadaşları ile işbirliği yapma					
2. Arkadaşlarının haklarına saygı gösterme					
3. Arkadaşlarının fikirlerine saygı gösterme					
4. Eleştirileri hoşgörü eli karşılama					
5. Çevresindekilerle yardımlaşmaya önem verme					
6. Çevresindekilere sosyal rollerine uygun sözcüklerle hitabetme					
II, MESLEKİ ALIŞKANLIKLARA İLİŞKİN DAVRANIŞLAR:					
1. Planlı çalışma					
2. Temiz ve düzenli çalışma					
3. Atelyede çalışma kurallarına uymaya özen gösterme					

DAVRANIŞLAR	ÖĞRENCİLER				
	1	2	3	4	5
4. Araç ve gereçleri doğru ve yerinde kullanmaya dikkat etme					
5. Araçların bakım ve onarımını yapmaya istekli olma					
6. Araçlara zarar verecek davranışlardan kaçınmaya özen gösterme					
7. Kendisine ait araç ve gereçleri eksiksiz olarak sınıfa getirmeye özen gösterme.					
8. Sınıf içi çalışmalarda görev almaya istekli olma					
9. Kendisine verilen sorumlulukları eksiksiz yerine getirmeye önem verme					
10. Sınıf içi ve ev ödevlerini belirtilen kurallara uygun yapmaya özen gösterme					
11. Kaliteli iş üretmeye özen gösterme					
III. ZEVK VE YARATICILIK GÜCÜNE İLİŞKİN DAVRANIŞLAR:					
1. Çağdaş giyim anlayışına uygun modeller seçmeye önem verme					
2. Yaşına uygun gereçler seçmeye özen gösterme					
3. Sosyal ve ekonomik durumuna uygun model ve gereçler seçmeye özen gösterme					

DAVRANIŞLAR	ÖĞRENCİLER				
	1	2	3	4	5
4. Model ve gereç seçiminde çevresindekilerin beğenisini kazanan seçimler yapabilme					
5. Orjinal modeller yaratma başarılı olmaya özen gösterme					
6. Alanı ile ilgili sorunlara yeni ve orjinal fikirlerle çözüm getirmeye istekli olma.					
IV- EKONOMİK OLMA ALIŞKANLIĞINA İLİŞKİN DAVRANIŞLAR (Zaman enerji, para, malzeme)					
1. Derse zamanında gelmeye özen gösterme					
2. Mesleki etkinliklerde zamanı en verimli şekilde kullanmaya dikkat etme					
3. Ödevlerini ve sınıf içi çalışma ürünlerini verilen sürede tamamlamaya özen gösterme					
4. Enerjisini en verimli şekilde kullanmaya özen gösterme					
5. Gereçleri en az fire ile kullanmaya özen gösterme					
6. Mevcut malzemedен en iyi şekilde yararlanmaya özen gösterme					

DAVRANIŞLAR	ÖĞRENCİLER				
	1	2	3	4	5
7. Satınalma işlerinde parasını akıllıca kullanmaya dikkat etme					
V-ÇEVREDEKİ İŞ ALANLARINI TANIMAYA İLİŞKİN DAVRANIŞLAR:					
1. Çevresindeki mesleği ile ilgili iş alanlarında gözlem yapmaya istekli olma					
2. Mesleki çevreyi tanıtıcı yayınları izlemeye istekli olma					
VI, İŞ YERİNDE ETKİLİ İŞ İLİŞKİLERİ KURABİLME VE GÜVENLİK KURALLARINA UYMA					
1. İşyeri yöneticileri ve diğer işçilerle olumlu iş ilişkileri kurmaya özen gösterme					
2. İş yerindeki etkinlikleri kazasız yerine getirme					
3. İş yerinde kullandığı araçlarla ilgili güvenlik kurallarına uymaya dikkat etme					
VII. DEĞİŞEN BİLİM VE TEKNOLOJİYİ İZLEME VE UYUM SAĞLAMAYA İLİŞKİN DAVRANIŞLAR					
1. Alanı ile ilgili yenilikleri izlemeye istekli olma					
2. Alanı ile ilgili yenilikleri çalışmalarına aktarmaya önem verme					
3. Çağdaş giyinmeye özen gösterme					
4. İzlediği yenilikleri çevresindekilere aktarmaya istekli olma					

EK - 5

BİLGİ TESTİ ÖN DENEME FORMU İSTATİSTİKLERİ

Madde No:	P	Madde Ayırdedicilik indisi
1	0,85	0,190
2	0,98	0,048
3	0,88	0,238
4	0,88	0,095
5	0,88	0
6	0,98	0
7	0,38	0,05
8	0,78	0,38
9	0,97	0,05
10	0,32	0,95
11	0,85	0
12	0,40	0,048
13	0,85	0,33
14	0,85	0,095
15	0,97	0
16	0,82	0,143
17	0,84	0,286
18	0,85	0,048
19	0,68	0,380
20	0,85	0,143
21	0,96	0,428
22	0,48	0,571
23	0,53	0,190
24	0,94	0,095
25	0,73	0,476
26	0,80	0,238
27	0,72	0,381
28	0,47	0,19
29	0,60	0,619
30	0,42	0,524
31	0,18	0
32	0,26	0,095
33	0,72	0,429
34	0,98	0
35	0,19	0,190
36	0,28	0,762
37	0,67	0,667
38	0,63	0,714
39	0,78	0,286
40	0,89	0,95
41	0,75	0,143
42	0,27	0,048
43	0,59	0,619
44	0,89	0,048
45	0,57	0,143
46	0,50	0,285
47	0,50	0,333
48	0,43	0,095

Madde No:	P	Madde Ayırdedicilik indisi
49	0,97	0,048
50	0,90	0,095
51	0,93	0,095
52	0,53	0,190
53	0,72	0,095
54	0,86	0,095
55	0,60	0
56	0,97	0,048
57	0,13	0,048
58	0,88	0,238
59	0,81	0,285
60	0,92	0,190
61	0,72	0,619
62	0,53	0,095
63	0,85	0,333
64	0,59	0,238
65	0,77	0
66	0,67	0,428
67	0,53	0,048
68	0,67	0,095
69	0,31	0,095
70	0,71	0,095
71	0,93	0,048
72	0,11	0,190
73	0,52	0,524
74	0,77	0,095
75	0,97	0,048
76	0,51	0,33
77	0,44	0,286
78	0,97	0,095
79	0,15	0,095
80	0,84	0,190
81	0,88	0,143
82	0,89	0,190
83	0,76	0,428
84	0,94	0,190
85	0,44	0,143
86	0,67	0,143
87	0,90	0,190
88	0,75	0,286
89	0,69	0,476
90	0,68	0,762
91	0,23	0,524
92	0,60	0,429
93	0,84	0,238
94	0,77	0,238
95	0,90	0,048
96	0,81	0,333
97	0,75	0,333
98	0,88	0,429
99	0,72	0,286
100	0,80	0,333

EK - 6

BİLGİ TESTİ İSTATİSTİKLERİ

<u>Madde No</u>	<u>P</u>	<u>Madde No</u>	<u>P</u>
1	0,852	51	0,934
2	0,983	52	0,672
3	0,868	53	0,836
4	0,950	54	0,950
5	0,852	55	0,442
6	0,967	56	0,950
7	0,377	57	0,147
8	0,754	58	0,852
9	0,672	59	0,754
10	0,344	60	0,885
11	0,803	61	0,786
12	0,524	62	0,426
13	0,819	63	0,803
14	0,704	64	0,606
15	0,967	65	0,672
16	0,737	66	0,639
17	0,770	67	0,590
18	0,852	68	0,606
19	0,688	69	0,163
20	0,852	70	0,672
21	0,836	71	0,950
22	0,344	72	0,196
23	0,459	73	0,262
24	0,950	74	0,688
25	0,803	75	0,950
26	0,721	76	0,311
27	0,590	77	0,508
28	0,409	78	0,934
29	0,344	79	0,360
30	0,245	80	0,704
31	0,459	81	0,852
32	0,540	82	0,852
33	0,639	83	0,721
34	0,983	84	0,950
35	0,081	85	0,540
36	0,229	86	0,688
37	0,442	87	0,836
38	0,360	88	0,901
39	0,573	89	0,606
40	0,918	90	0,393
41	0,573	91	0,737
42	0,180	92	0,311
43	0,459	93	0,770
44	0,918	94	0,737
45	0,770	95	0,767
46	0,524	96	0,934
47	0,491	97	0,901
48	0,459	98	0,983
49	0,983	99	0,590
50	0,950	100	0,754

EK - 7

KIZ MESLEK LİSESİ GİYİM BÖLÜMÜ
ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN
AMAÇLAR

Giyim Meslek Dalındaki bütün öğretim faaliyetlerini başarı ile tamamlayan öğrenci;

1. Alanı ile ilgili temel teknik bilgileri ve kavramları bilir.

2. Giyim Hazırlamada kullanılan araç gereç ve makineleri tanır, bakım ve basit onarımını yapar.

3. Seçtiği alandaki giyim üniteleri ile ilgili modelleri çözer, çizimleri yapar.

4. Giyim için gerekli kumaş cinslerini tanır, seçer, satınalma ve korunmasını bilir.

5. Giyimin sağlıkla ilişkisini bilir.

6. Kalıp hazırlama ve kumaş hesaplama tekniklerini bilir ve uygular.

7. Çevredeki iş alanlarını tanır, iş yerinde güvenlik kurallarına ve bu iş yerlerinin çalışma şartlarına uyar.

8. Meslek hayatını iyi yönde etkileyebilecek ve insan ilişkilerini olumlu yönde etki edebilecek davranışları kazanır.

9. Zevk ve yaratıcılık gücünü geliştirir.

10. Her türlü harcamada (zaman, enerji, malzeme) v.b konularda ekonomik olma alışkanlığı kazanır.

11. Değişen bilim ve teknolojiyi takip eder ve kolayca uyar.

EK - 8

KIZ MESLEK LİSESİ GİYİM BÖLÜMÜ
ATELYE VE MESLEK DERSLERİ PROGRAMI

DERSLER	HAFTALIK DERS SAATLERİ		
	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf
Giyim	5	13	13
Kalıp Elde Etme Teknikleri	5	6	4
Giyim Teknolojisi	2	-	-
Giyim Süslemeleri	-	-	2
Resim	3	3	3
Temel Beslenme Bilgisi	-	2	-
İşletme Bilgisi	-	-	2
Toplam	15	24	24

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi